

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 288

Poznań, piątek dnia 26 czerwca 1931

Rok XXVI

Nowe dzieło Romana Dmowskiego

Każda książka Romana Dmowskiego stanowi zdarzenie o wielkiej doniosłości politycznej. Wyprzedza wypadki, wnosi nowe poglądy, obala szablony pojęcia, stawia czytelnika przed szerokimi widnokrzegami, zmuszając go do myślenia. Każde dzieło Dmowskiego to awangarda myśli politycznej nie tylko w Polsce.

Jeżeli weźmiemy dziś do ręki „Myśli nowoczesnego Polaka” zrozumiemy, że był to przedewszystkiem doniosły czyn polityczny, oparty na potężnym wysiłku myślowym, zmierzającym do przekształcenia psychiki całego narodu, celem przygotowania go do otrzymania niepodległości. Była to praca jak na ówczesne czasy rewolucyjna. Był to wyraz gigantycznej walki z ówczesnym sposobem myślenia i czucia społeczeństwa. Dziś znaczna część tej, zawartych w „Myślach nowoczesnego Polaka”, stała się już własnością całego narodu. Coraz głębiej wchodzi one w krew społeczeństwa, zwłaszcza od chwili odrodzenia państwowego. A jednak teraz jeszcze nie można obojętnie czytać dumnych ustępów, zaczynających się od słów „Jestem Polakiem...” A jednak do dzisiejszego dnia „Myśli nowoczesnego Polaka” wchłaniane są przez młodzież polską.

Podobny charakter ma książka „Niemcy, Rosja i kwestja polska”, pisana w r. 1908. Uderza w niej znowu głęboka troska o przygotowanie narodu do odegrania czynnej roli w zbliżającym się zatargu światowym, którego wybuch i przebieg przewidywał już wówczas Dmowski w sposób jasny i ścisły. Książka ta sprawiła, że obóz narodowy we wszystkich trzech zaborach nie był wojną zaskoczony, że wiedział jak się ma zachować i jak pokierować społeczeństwem aż do pełnego zwycięstwa. Polska miała już w czasie wojny swoją politykę, jak każde inne państwo.

Wartość dzieła „Polityka polska”, pisanego po wojnie, polega nietylko na ustępach, mających znaczenie historyczne. Jest to znowu ustalanie kanonów polityki polskiej, jest to znowu przygotowywanie narodu do życia we własnym państwie i do kierowania tem państwem.

Nowa praca Dmowskiego „Świat powojenny i Polska” stanowi doniosłe uzupełnienie dzieła poprzedniego. Dmowski tym razem przygotowuje naród polski do życia w świecie, który przechodzi zasadniczy, epokowy przewrót. Powstanie państwa polskiego zbiegło się z całkowitemu przestawianiem się warunków kulturalnych, politycznych i gospodarczych w Europie. Na czym ten przewrót polega? Kogo on w pierwszym rzędzie dotyka? Co czeka Polskę? — oto pytania, na które odpowiada Dmowski.

Wbrew poglądom różnych ekonomistów, Dmowski oddawna stał na stanowisku — jak o tem świadczy zamieszczony w książce artykuł, pisany w r. 1924 w „Przeglądzie Wszechpolskim”, — że nie mamy do czynienia ze zwykłym i szybko przemijającym kryzysem

100 milionów dolarów kredytu dla Niemiec?

Kulisy inicjatywy prezydenta Hoovera

Berlin, 26. 6. (PAT). Według doniesień prasy rząd Rzeszy otrzymał ma kredyt redyskontowy w wysokości 100 milionów dolarów od 26 b. m. do 16 lipca r. b. Na kredyt ten złożyć się mają w równych częściach: Bank Francuski, Bank Angielski, Nowojorski Bank Związkowy i Bank Wypłat Międzynarodowych. Kredyt ten ułatwił ma Bankowi Rzeszy wykonanie zobowiązań na ultimo.

Jak donosi „Germanja”, Bank Rzeszy informacje te potwierdza.

Biuro Conti donosi natomiast z Nowego Jorku, że rokowania kredytowe są jeszcze w toku i finalizacji ich oczekiwać należy każdej chwili.

Dzienniki oczekują, że kredyt ten usunie ewentualną konieczność przekroczenia 40% pokrycia obiegu banknotów, wynoszącego obecnie 40,4%. Kredyt w wysokości 420 milionów marek umożliwi tylko emisję banknotów na sumę 1 miljarda marek, podczas kiedy normalne zobowiązania Banku Rzeszy na obecne ultimo wynoszą od 600 do 800 milionów marek.

London, 26. 6. (PAT.) W związku z informacjami prasy o podjęciu przez Bank Angielski, Bank Francuski, Bank Wypłat Międzynarodowych oraz amerykański Federal Reserve Bank decyzji co do udzielenia Bankowi Rzeszy kredytu w wysokości 100 milionów dolarów, korespondent P. A. T. dowiadyuje się z dobrze poinformowanego źródła, że decyzja taka, której ewentualnie należy się spodziewać, jeszcze nie zapadła, aczkolwiek istotnie Bank Rzeszy zabiega o tego rodzaju pożyczkę, celem dotrzymania swoich zobowiązań płatniczych, przypadających na dzień 1 lipca r. b. W dużym stopniu chodzi tu o zobowiązania natury we-

wnętrzo-państwowej, których załatwienie miałoby usunąć niebezpieczeństwo bankructwa państwowego. Z tego samego wiarogodnego źródła korespondent P. A. T. dowiadyuje się, że widmo tego bankructwa było jakoby treścią orędzia prezydenta Hindenburga do prezydenta Stanów Zjednoczonych Hoovera, a które jak dotąd nie zostało ogłoszone i które ze względu na wyjątkowy charakter tego orędzia nie może być ogłoszone.

W tem jednak orędziu Hindenburga leży klucz, rozwiązujący zagadkę nieoczekiwanych dla wszystkich kroków prezydenta Hoovera.

Dziś w londyńskich kołach miarodajnych wiadomo, że decyzja Hoovera natychmiastowego działania wcale nie nastąpiła na zasadzie rzekomych raportów i depesz Mellona z Londynu, lecz wskutek niezwyklego orędzia Hindenburga, po którym prezydent Hoover nabrał przekonania, że Niemcy istotnie są bardzo słabym i chorym organizmem, któremu, mimo zewnętrznych pozorów siły, grozi tragiczna katastrofa.

Według panującego w Londynie przekonania, treść orędzia Hindenburga, znanego obecnie jakoby rządowi francuskiemu, wpłynie również na stanowisko Paryża. W Londynie nie wątpią, że Paryż przyłączy się do propozycji Hoovera, który ze swej strony niewątpliwie wykaże jaknajwiększą pojednawczość wobec słusznych zastrzeżeń francuskich.

Mellon w Paryżu.

Paryż, 26. 6. (PAT). Przybył tu o godz. 17.40 amerykański minister finansów Mellon.

Pogróżki hitlerowskie w sprawie Gdańska

Królewiec, 26. 6. (PAT.) Hitlerowska „Preussische Ztg.” zamieściła artykuł w sprawie rzekomej konkurencji Gdyni z Gdańskiem. W zakończeniu pismo pozwoliło sobie na takie oświadczenie: „Ostrzegamy Polskę, że rejestrujemy każdy jej krok przeciwko Gdańskowi i zażądamy od niej zdania

o wszystkich zarządzeniach skierowanych przeciwko Gdańskowi, gdyż już w najbliższym czasie Adolf Hitler obejmie władzę w Niemczech. Nie spocznemy pierwiej aż wolne miasto Gdańsk zostanie z powrotem przyłączone do Niemiec.

gospodarczym, ale z zupełnym przeobrażeniem roli i znaczenia Europy, jak również ustroju gospodarczego starego kontynentu. Bogactwo Europy w wieku 19-tym wywołane było centralizacją przemysłu światowego właśnie w Europie. Dziś przemysł się decentralizuje, powstaje i rozwija się we wszystkich częściach świata. Monopol Europy na dostarczanie krajom zamorskim wyrobów fabrycznych skończył się. Przemysł europejski coraz więcej skazany jest na rynek europejski, gdzie coraz ostrzej zwalczać musi obcą konkurencję. Stąd kryzys, bezrobocie, nadprodukcja. Jednocześnie rynki europejskie zalewane są produktami rolnymi z innych części świata. Oto powody kryzysu w rolnictwie.

Z takiego postawienia sprawy wynika, że Europa do dawnego znaczenia nie dojdzie tak szybko. Jej życie gospodarcze zupełnie się dezorganizuje. Ustrój kapitalistyczny jest podcięty. Trzeba będzie szukać nowych form wytwórczości i pracy.

Wiąże się to z kryzysem moralnym. Narody europejskie, wyrosłe w dobrobycie, nie mogą uwierzyć w swój upadek, nie są dostatecznie uodpornione do znoszenia niepowodzeń i nędzy. Widać to zwłaszcza w krajach protestanckich. Zamiast ascetyzmu, jako naturalnego odpowiednika kryzysu, szerzy się dalej materializm i chęć użycia.

A Polska? Polska, zdaniem Dmowskiego, ma wszelkie dane, aby kryzys przezwyciężyć lepiej, niż inne narody. Nie ma wielkiego przemysłu światowego, konkurencja zamorska jej więc nie dotyczy. Ma za to ludność katolicką, a więc bardziej zdolną do znoszenia przeciwności losu i do poświęceń. Ludność, posiadająca małe naogół potrzeby, szybko się rozrastająca, nie uciekająca ze wsi. Zastraszające objawy demoralizacji, widoczne w niektórych krajach zachodnich, w tym stopniu jej nie dotyczą. Nie mamy pozatem przesądów i przyzwyczajzeń organizacyjnych i ustrojowych z okresu dobrobytu europejskiego, bo w tym dobrobycie mały braliśmy

udział. Codzienne życie uczy nas, że łatwiej znoszą kryzys przedsiębiorstwa drobne i nieskomplikowane. Podobnie jest z państwami. Przy umiejętnej i rozumnej polityce możemy wyjść z kryzysu silniejsi, niż jesteśmy obecnie — oto teza Dmowskiego, który uzasadnia swe wywody w sposób oryginalny, zaskakujący nieraz czytelnika.

Optymizm jego, oparty na przemysłowych obserwacjach, przebija w ustępach, poświęconych stosunkowi Polski do innych narodów. I tu wszystko zależy od właściwej polityki, kierującej się nie przeżytkami, lecz interesem państwa. Kapitalny jest zwłaszcza nieogłoszony nigdzie rozdział, poświęcony Rosji i jej roli w Azji. Zagadnienie polsko-rosyjskie znajduje, zdaniem Dmowskiego, łatwe rozwiązanie, o ile rozwiązania tego zechce się szukać. Polskę i Rosję łączy wspólne niebezpieczeństwo: ukraińskie.

Z pełną wiarą patrzy Dmowski w rozwój zatargu polsko-niemieckiego nad Bałtykiem. Uważa, że okres cofania się żywiołu polskiego przed niemieckim skończył się bezpowrotnie choćby wskutek znacznie silniejszej rozrodzności w narodzie polskim, niż niemieckim.

Tak powierzchownie znane w społeczeństwie polskim zagadnienie żydowskie uzyskuje nowe oświetlenie, które dowodzi, że położenie narodu polskiego w stosunku do żydowskiego nie przedstawia się tak beznadziejnie, jak to wielu sądzi. Nie mamy bynajmniej powodu do załamania w bezsilności rąk... Przeciwnie.

Powiedział ktoś o książce Dmowskiego, że jest ponura. Sąd ten jest niewątpliwie trafny, jeśli chodzi o aktualną ocenę położenia Europy. Ale pod tym względem oryginalne i głębokie uwagi Dmowskiego nie różnią się od coraz częściej wypowiadanych poglądów różnych pisarzy z zachodniej Europy. Różnica jest tylko ta, że ci dopiero teraz zaczynają dochodzić do tego, o czym Dmowski pisał już dawno na podstawie swoich wnikliwych obserwacji, a zwłaszcza na podstawie gruntownej znajomości świata, jego życia i jego ludzi.

Książka nie jest natomiast ponura, jeśli chodzi o malowanie przyszłości Polski. Przeciwnie. Przebija tu wiara w wielkość naszego państwa. Przebija, jak w każdym dziele Dmowskiego, pasja, by naród ten uczynić wielkim, by mu wskazać najlepszą i najszybszą drogę do potęgi. Widać, że książka wyszła z rąk człowieka, zapatrzonego z właściwą mu niezawodną intuicją w daleką przyszłość i silnie zrośniętego z Polską i jej życiem.

Optymizm Dmowskiego, a pozatem jego stałe dążenie do skierowywania uwagi na przyszłe losy narodu sprawiają, że dzieła jego, jak i myśli jego trafiają tak łatwo do młodego pokolenia. Gdyż choć ostatnia jego praca posiada ogromne aktualne znaczenie, choć dotyczy ona każdego, bo każdy odczuwa kryzys, to jednak Dmowski dostarczył przedewszystkiem społeczeństwu nowego materiału do realizacji. I to na długie lata. Stąd wartość tej książki dla pokoleń obecnych i przyszłych. Przedewszystkiem dla przyszłych.

Ryszard Piestrzyński

Dziwna krótkowzroczność

W związku z propozycją prezydenta Hoovera pewnego rodzaju sensację wywołało oświadczenie kanclerza Brüninga, wygłoszone przez radio, a przeznaczone na użytek zagraniczny. Tym razem p. Brüning, zachwalając pod niebiosami inicjatywę prezydenta Stanów Zjednoczonych, uderzył w ton skrajnie „pacyfistyczny”, zaręczając, że Niemcy chcą być „szansem pokoju i porządku” w Europie — i w tym celu pragną przede wszystkim dojść do zupełnego porozumienia z Francją. W związku z tem, p. Brüning zaproponował urządzenie spotkania z francuskimi mężami stanu na wzór spotkania w Chequers — pod warunkiem jednak, że uprzednio .. Francja zgodzi się na odroczenie spłaty odszkodowań.

Wystąpienie kanclerza Rzeszy wywołane było niewątpliwie chęcią przypodobania się prezydentowi Hooverowi. Chodziło o to, by z jednej strony zachęcić Stany Zjednoczone do dalszych kroków w sprawie odszkodowań w duchu dla Niemiec korzystnym — z drugiej zaś podkreślić, że to Niemcy właśnie są... głównym czynnikiem pokoju w Europie.

Cała ta, aż nadto przejrzysta gra znalazła oczywiście należną ocenę we Francji. Opinia francuska zdaje sobie doskonale sprawę z tego, że Francja nie tylko poniesie cały prawie ciężar moratorium, proponowanego przez Hoovera, ale że w toku jest akcja, mająca na celu zupełne wogóle zniesienie zobowiązań reparacyjnych. Pod tym też punktem widzenia patrzą we Francji na propozycję Brüninga w sprawie urządzenia „francusko - niemieckiego” Chequers.

Ocena sytuacji ze stanowiska polskiej racji stanu nie może być inna. Przedewszystkiem akcja Niemiec, popartych obecnie przez Anglię i Stany Zjednoczone, osłabia pozycję Francji, a temsamem, w dalszych konsekwencjach, podważa obecny stan rzeczy w Europie, oparty o traktaty pokojowe. Nie trzeba zaś chyba podkreślać, jakimi niebezpieczeństwami grozi to Polsce wobec zaburzonych planów naszego sąsiada zachodniego. Niebezpieczeństwo to jest zaś tem większe, że zwalnianie Niemiec z ciężaru odszkodowań wzmacnia je pod każdym względem i pozwala im nie tylko na dalsze zbrojenia, ale także na prowadzenie ekspansywnej, na szeroka skalę zakrojonej polityki na zewnątrz.

Zdawałoby się, że są to wszystko prawdy jasne i nie podlegające wątpliwościom. To też prawdziwym zdumieniem przejmuje musi stanowisko, zajęte wobec propozycji prezydenta Hoovera i ostatnich wystąpień niemieckich przez rządową „Gazetę Polską”. Już od kilku dni pismo to zamieszcza artykuły, notatki i komunikaty „sfer miarodajnych”, podawane przez „Iskrę”, a pełne niesłychanego wprost entuzjazmu dla propozycji prez. Hoovera, stanowiska Niemiec wobec tej propozycji, ostatnio zaś dla... mowy kanclerza Brüninga. Świeżo za pośrednictwem „Iskry” i „Gazety Polskiej” „sfery miarodajne” oświadczają, że przemówienie p. Brüninga jest

„zapowiedzią stanowczej woli rządu niemieckiego (!) przeciwstawienia się wszystkim tym tendencjom, które zmierzają do wywołania napięcia w stosunkach politycznych między Rzeszą, a jej sąsiadami, to znaczy również i Polską”.

Ze swej strony „Gazeta Polska” wzmacnia jeszcze te słowa uroczystą deklaracją, że

„Kancelarz Brüning może być pewnym, iż znajdzie zawsze ze strony polskiej należyte zrozumienie i gotowość do dalszych prac i wysiłków w kierunku zapewnienia normalnej współpracy, która jest koniecznym i wstępnym warunkiem wszelkiego na dalszą metę i powodzenia obliczonego planu opanowania piętrzących się trudności w życiu europejskim”.

Przecieramy oczy. Czyż doprawdy krótkowzroczność pewnych czynników w zakresie sytuacji na terenie międzynarodowym sięga tak daleko, że nie widzą one, do czego zmierza polityka niemiecka i jakie rezultaty dać może ona już w bardzo niedługim czasie? Okazuje się, niestety nie po raz pierwszy, że „sfery miarodajne” nie tylko w zakresie polityki wewnętrznej wykazują zupełny brak zmysłu przewidywania niedalekiej choćby przyszłości (sprawa budżetu), ale że podobnie jest także w zakresie polityki zagranicznej.

Oby tylko naród i państwo polskie nie zapłaciły zbyt drogiego rachunku za tę krótkowzroczność!

Po wyborach w Bułgarii

Gabinet A. Ljapczewa, obecnie w wyborach parlamentarnych pokonany, trzymał w Bułgarii ster władzy bez przerwy od początku 1926 r., a więc przez pięć i pół roku. W stosunkach politycznych bułgarskich jest to bezwątpienia prawie wyjątek, bo tylko dyktatura przywódcy chłopów, Stambulijskiego, miała żywot dłuższy, wtedy jednak nie miało się do czynienia z systemem prawdziwie parlamentarnym. Stambulijski, któremu zarzucano, jak wiadomo, pewne skłonności do komunizmu, padł ofiarą przewrotu z czerwca 1923 roku, kiedy ster władzy uchwycił A. Cankow. Temu ostatniemu udało się jednak pozostać na czele rządu tylko do 4 stycznia 1926 r. W dniu tym został premierem Ljapczew, którego rząd był 41-szym gabinetem od czasów usamodzielnienia państwowego Bułgarii.

Koalicja Ljapczewa opierała się na t. zw. „Sgoworze” („Demokrati czeski Sgowor”), utworzonym w 1923 r. przez połączenie dawniejszych stronnictw: narodowego Geszowa, liberalno - postępowego Danewa oraz radykalnego Kosterkowa. Liczyła ona w sejmie 168 posłów (z pośród 247 obieranych na okres czteroletni) i miała poza sobą do niedawna głównie armię, mieszczaństwo, inteligencję i cara. Skupiała żywioły prawicowe. Z przywódców politycznych należały do niej takie powagi jak: A. Cankow, prof. Danailow, mecenas Madzarow, adwokat St. Danew, prof. Stojanow. W łonie większości rządowej już od dłuższego czasu ujawniały się różne fermenty wewnętrzne i walki partyjne, które nieraz przybierały dość ostrą formę i doprowadziły na wiosnę 1931 r. do poważnego kryzysu gabinetowego. Po bezskutecznych zabiegach Malinowa i Cankowa powierzono wtedy rekonstrukcję gabinetu ponownie Ljapczewowi, który uzupełnił skład swego nowego gabinetu przez powołanie do niego niezależnych liberałów, Smilowa i Statewa.

Wybory do sejmiku powinny być odbyć się właściwie już w maju r. b., bo

kadencja ostatniej izby posłów skończyła się w kwietniu. Przewlekające się przesilenie rządowe i trudności z ukonstytuowaniem gabinetu odroczyły je jednak do dnia 21 czerwca, kiedy Ljapczew poniósł dotkliwą klęskę, uzyskując zaledwie połowę dawniejszych mandatów. Powody jego niepowodzenia są liczne; można je podzielić na ogólnopolityczne, ściśle partyjne i ekonomiczne. Naturalnie największą rolę w praktyce odgrywały względy ekonomiczne, jak zresztą we wszystkich innych krajach Europy środkowej i południowej, o ile doszło tam w ostatnich czasach do wyborów parlamentarnych i zmian w gabinetach. W Bułgarii, jako państwie wycieńczonym kilku wojnami (z 1912 do 1913 r. oraz z lat 1914 do 1918), w 82 procentach rolniczym i obciążonym uciążliwymi reparacjami powojennymi, daje się oczywiście obecne przesilenie ekonomiczne podwójnie we znaki. Ale zakończona w tych dniach walka wyborcza nie z tego jedyne względu była nadzwyczajnie zawzięta, zaciętsza, niż kiedykolwiek przedtem. I tym razem wchodziły w grę momenty kulturalowe — charakteru czysto politycznego.

Opozycja, w skład której wchodziły obok bloku narodowego (demokraci, partja chłopska, część liberałów, jedno skrzydło radykałów oraz nowa grupa gospodarczo - narodowa) także grupy socjalno - demokratyczna i komunistyczna (naturalnie niezależnie od bloku), kładzie niemały nacisk również na reorganizację całej dotychczasowej polityki zagranicznej. Niezadowolone z dyplomacji bułgarskiej jest w kraju ogólnie, jak o tem świadczą gwałtowne dyskusje sejmowe w czasie tegorocznej kadencji wiosennej. Dawniej tak żywego zainteresowania sprawami międzynarodowymi w Sofji śród wyborców nie było, teraz jednak uwydatnia się ono na każdym prawie kroku. Tak partje opozycyjne, jak i społeczeństwo i prasa niezależna zwracają bacniejszą niż w ubiegłych latach uwagę na konieczność energiczniejszej i bardziej konse-

wentnej taktyki na terenie zagranicznym.

Głównym hasłem wyborczym opozycji była dewiza: nowy rząd! Cel został osiągnięty, zjednoczona opozycja sejnowa i przeważająca większość wyborców

wysunęły ponownie na czoło rządu dawniejszego premiera Malinowa. Cały przysły rozwój wypadków uzależniony jest oczywiście od czynów nowego gabinetu.

V. Dresler.

Dalsze obniżki i redukcje wśród urzędników

Prasa warszawska donosi, że na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów dokonano licznych redukcji budżetowych zgodnie z zapowiedzią ministra skarbu. Dotyczyły to wydatków rzeczowych, w których redukcje doszły do 230 milionów.

Redukcja ma także ogarnąć i monopole i przedsiębiorstwa państwowe. Akcja przygotowawcza w tym kierunku została już podjęta.

Rzecz charakterystyczna, że wieś daje coraz mniej świadczeń w dziedzinie monopolowej. Coraz częściej chłop wstrzymuje się od picia wódki i palenia tytoniu. Fakt ten zaobserwowały oddziały monopolowe i zachodzi obawa, iż taka abstynencja poważnie się odbije na wpływach z monopolu.

Według wiadomości ze źródeł „sanacyjno”-urzędniczych, na dotychczasowych zniżkach płac nie kończy się program zarządzeń oszczędnościowych w stosunku do urzędników.

Celem dalszego zasilenia skarbu państwa i usunięcia groźby deficytu budżetowego ma być w najbliższym czasie skasowany dotychczas zachowany dodatek mieszkaniowy. W roku

Na początek — redukcje w Lublinie

Podczas ostatnich narad w ministerstwie sprawiedliwości w sprawie likwidacji sądu okręgowego w Zamościu i sądu apelacyjnego w Lublinie, zapadła decyzja zaniechania tego pomysłu. Likwidacji natomiast ulegnie sąd okręgowy w Białej Podlaskiej, należący do okręgu sądu apelacyjnego w Warszawie.

Natomiast do Lublina wrócił w tych dniach prezes tamt. sądu apelacyjnego, Sekutowicz, wyposażony w pewnego rodzaju pełnomocnictwa, pozwalające mu przeprowadzić redukcje.

M. in. mają ulec redukcji etapy aplikantów sądowych (płatne) o 20 proc., w ten sposób mianowicie, że po opróżnieniu się tych etatów nie będą one w dalszym ciągu obsadzone. Apli-

przyszłym urlopom urzędniczym mają być ograniczone do dwóch tygodni. Mówią także o zupełnym skasowaniu ulg kolejowych, przysługujących dotychczas urzędnikom. Wreszcie ma być przesunięta dotychczasowa granica wysługi lat w ten sposób, że dopiero po 17 latach służby urzędnik uzyskiwałby prawo do emerytury w razie utraty zdrowia. W ten sposób poza nieliczną b. legionistami, którzy w sierpniu 1914 roku wstąpili do legjonów i dotychczas bez przerwy pozostawali w służbie państwowej, nie byłoby w Polsce urzędników, którzyby posiadali nabyte prawa emerytalne. Stanowiłoby to znaczną ulgę dla skarbu państwa wobec zamierzonej w najbliższym czasie redukcji ilościowej urzędników, która musiałaby objąć znaczną ilość osób, posiadających, według dotychczasowych ustaw, prawo do emerytury. Nowe przepisy pozwoliłyby na usunięcie tych urzędników bez obciążania skarbu państwa.

Nowe zarządzenia mają być wprowadzone w życie stopniowo i rozłożone na czas możliwie najdłuższy.

kancj sądowi mają poza tem spełniać nie tylko swoją pracę, lecz mają zajmować i miejsca urzędników sądowych, których liczba ulegnie redukcji. Zarządzenie to wprowadzi do przygotowania praktycznego aplikantów sądowych dużo chaosu, bo nie będą oni mogli w całej pełni oddać się uzupełnieniu swych teoretycznych wiadomości praktyczną pracą, związaną z ich przyszłym zawodem.

Wreszcie mówi się o wstrzymaniu awansów sędziowskich i zamknięciu etatów w poszczególnych sądach. Według tych pogłosek sędziów sądu apelacyjnego mają zastępować sędziowie sądu okręgowego a tych kolejno sędziowie sądów grodzkich.

Odezwa Ks. Prymasa Polski

(KAP). J. Em. Ks. Kardynał Prymas A. Hlond wydał rozporządzenie, aby w uroczystość Św. Św. Apostołów Piotra i Pawła w dniu 29 b. m. odbyły się specjalne nabożeństwa na intencję Kościoła i Ojca Świętego.

„Ciężkie troski — pisze Ks. Prymas — dręczą Ojca św. i katolików. Do nieustającego męczeństwa Kościoła pod bezbożnymi rządami sowieckimi, do wznagającej się wszędzie propagandy bezbożności i poniewierania moralnego natury ludzkiej, do bezkarnego niemal szerzenia wśród narodów zasad, wiadcących do najokropniejszych przewrotów i do zniweczenia całej kultury, przybyły w ostatnich tygodniach nowe znartwienia i obawy. W biały dzień bezczeszczono zuchwale i bez oporu puszczano z dymem w Hiszpanji świętości, kościoły, klasztory i zakłady katolickie. Przewlekłe spory o zagwarantowane konkordatem swobody Kościoła na Litwie zaostriżyły się w oplakany sposób. We Włoszech a nawet w samej stolicy chrześcijaństwa rozpętała się walka o podstawowe prawa Akcji katolickiej, niepozabawiona niestety gwałtów, dokonanych na członkach i siedzibach organizacji katolickich. Posunięto się nawet do pożalowania godnych zniewag samego Ojca św. Zło podnosi głowę i pod różnymi pozorami uderza w Kościół Chrystusowy i w Papiestwo, jako ostoje prawdy, moralności, autorytetu i pokoju.

Dzielimy z Ojcem św. wszystkie troski i smutki, ślubując Mu znowu wierności bezwzględnej i bezgraniczne posłuszeństwo. A zarazem ślemy do Boga gorące modlitwy, aby za przyczyną Najśw. Wspomożycielki Wiernych i św. Józefa, Patrona Kościoła św., otoczył swój Kościół szczególną opieką, zdławiając skuteczność jego działania, budząc w katolikach męstwo i ducha apostołskiego i darząc Ojca św. obfitością swych łask i pociech”.

W końcu swego rozporządzenia poleca Ks. Prymas, aby podczas Mszy

św. kapłani odmówili modlitwę za Papię, po sumie zaś i na nabożeństwach popołudniowych odśpiewane będą suplikacje.

Podobne zarządzenia w myśl uchwały Episkopatu Polski wydali wszyscy nasi Najprzew. Księża Biskupi.

„Rząd, który nie jest zdolny przewidzieć...”

Piszac o ostatnich obniżkach płac urzędniczych, „Głos Narodu” zaznacza:

„Nie myślimy przeczyć, że stoimy w najniebezpieczniejszym dotąd okresie kryzysu. Ale też wolno nam powiedzieć, że w takim razie mamy na czele państwa rząd, który nie jest zdolny przewidzieć rozwoju sytuacji gospodarczej na dwa, trzy miesiące naprzód. Właściwie, nawet nie trzeba było przewidywać. Albowiem, jak sobie czytelnicy przypominają, kluby opozycyjne już w czasie dyskusji budżetowej przestrzegały sfery urzędowe przed optymizmem i domagały się poważnej redukcji budżetu. Trzeba więc było nawet nie ducha proroczego, ale tylko nieuprzedzonej i chłodnej kalkulacji kupieckiej. Nawet tego nie okazano wówczas u góry. Bo, czyżby „antypaństwowa” opozycja mogła mieć rację, i czyżby się mogła czem innym kierować, jak nie „nienawiścią” do sfer rządowych...?”

„Tak więc widzimy dziś, że budżet uchwalony święto z taką łatwością przez „współpracującą z rządem” większość został z miejsca zakwestjonowany przez życie i musi być redukowany z miesiąca na miesiąc, bez ładu i bez składu”.

Aparaty i Przybory Fotograficzne

w olbrzymim wyborze po cenach konkurencyjnych poleca

Foto Br. Machalla, Poznań, ul. 27 Grudnia 2.

Pw 13 030-25,55

Dokoła obniżek i redukcji

Pensje dyrektorów przedsiębiorstw państwowych — Sprawa pragmatyki

Warszawa, 26. 6. (Tel. wł.) Na dzisiaj na godz. 2 została wyznaczona audjencja dwóch organizacyj „sanacyjnych” u premiera Prystora. W konferencji tej wezmą udział posłowie i senatorowie, należący do klubu BB. Zwrócą się oni do premiera z zapytaniem, jak daleko sięgają zamierzenia oszczędnościowe rządu w stosunku do urzędników państwowych. Równocześnie złożą oni memoriał, w którym będą dowodzili konieczność przerzucenia ciężaru z urzędników na całe społeczeństwo. Będą się domagali podniesienia podatku dochodowego i obciążenia przezeń wszystkich warstw społecznych, dalej obciążenia rzeczowych wydatków luksusowych, jak auta, reprezentacje itd., progresywnego opo-

datkowania tantjem, upaństwowienia rejentur itd. (w)

Warszawa, 26. 6. (Tel. wł.) W kołach urzędniczych mówią z rozgoryczeniem, że jeszcze w sobotę minioną wypłacono jednemu z dyrektorów przedsiębiorstw państwowych w Warszawie 80 tys. zł tantjemu. Podobno dyrektor ten pobiera 7.000 zł miesięcznej pensji. (w)

Warszawa, 26. 6. (Tel. wł.) W tych dniach zwrócili się do premiera przedstawiciele organizacji urzędniczych o audjencję w sprawie pragmatyki, na co otrzymali odpowiedź, że sprawa audjencji w chwili obecnej jest nieaktualną, albowiem rząd premiera Prystora nie zajmuje się obecnie sprawami pragmatyki. (w)

5.500 robotników bez pracy

Łódź, 26. 6. (Tel. wł.) W manufakturze widzewskiej straci pracę 5.500 robotników, a na stałe pozostaną

czynne tylko warsztaty konfekcji, które zatrudniają około tysiąca robotników. (w)

Wstrzymanie robót drogowych

Warszawa, 26. 6. (Tel. wł.) Tegoroczne roboty drogowe prowadzone przez ministerjum robót publicznych,

przerwano we wszystkich województwach. (w)

Unieszkodliwienie dwóch szajek szpiegowskich na kresach wschodnich

Brześć n/B., 26. 6. (PAT.) Po długich obserwacjach władzom bezpieczeństwa przy pomocy K. O. P. udało się wykryć i unieszkodliwić 2 szajki szpiegowskie, które grasowały

na terenie 3 województw, graniczących z Rosją sowiecką. W wyniku przeprowadzonych rewizji aresztowano 13 osób, przy których znaleziono materiał obciążający.

Wspaniały lot przez ocean

Lotnicy duńscy musieli przymusowo lądować w Bremie

Berlin, 26. 6. (PAT.) Duńscy lotnicy transatlantycy w czasie lotu wczorajszego z Krefeld do Kopenhagi, musieli przymusowo lądować w Bremie. Po okrążeniu miasta lotnicy polecili w kierunku Hamburga, jednak

wkrótce zawrócili i wylądowali o godzinie 22. Jeden z lotników był zupełnie wyczerpany. Lotnicy zamierzają jeszcze dziś wystartować do Kopenhagi.

Francja broni planu Younga

Paryż, 26. 6. (Tel. wł.) Prasa francuska omawia nadal odpowiedź rządu francuskiego na propozycję prezydenta Hoovera. Dominującą nutą komentarzy dzienników najrozmaitszych kierunków jest kwestja nietykalności planu Younga, czyli raczej bezwzględności obowiązku Niemiec uiszczenia w dalszym ciągu należności za odszkodowania. Niektóre dzienniki zaznaczają, że kryzys w Niemczech nie nastąpił bynajmniej naskutek spłat odszkodowawczych, lecz z powodu wadliwej administracji kraju oraz masowego wycofywania krótkoterminowych kredytów zagranicznych. Dzienniki te są zdania, że Francja nie ma bynajmniej żadnego powodu odstępowania od umów międzynarodowych, musi ona bezwarunkowo otrzymać część odszkodowań, których nietykalność została uroczystie uznana na konferencji w Hadze przez najmiarodajniejsze osobistości Niemiec, a m. in. również i przez samego dr. Schachta.

Paryż, 26. 6. (PAT.) W sferach miarodajnych panuje przekonanie, że propozycja prezydenta Hoovera nawet po wprowadzeniu do niej poprawki francuskiej wymierzy cios stanowczy planowi Younga. Koniecznym jest wobec tego zwołanie konferencji międzynarodowej, która opracowała nowy plan uregulowania kwestji odszkodowań. Konferencję poprzedzi

podróż do Paryża kanclerza Brueninga i min. Curtiusa, którzy przybędą dla odpowiedzialnych rokowań dopiero po wprowadzeniu w czyn planu prezydenta Hoovera.

Berlin, 26. 6. (PAT.) Tutejsze koła polityczne oświadczają, że odpowiedź francuska pod względem finansowym pokrywa się mniej więcej ze stanowiskiem prezydenta Hoovera. Rozbieżność między projektem rządu francuskiego, a życzeniami Hoovera istnieje w innym kierunku. Prezydent Stanów Zjednoczonych chciałby na okres jednego roku zawiesić ważność planu Younga, podczas gdy Francja kładzie nacisk na podkreślenie, że postanowienia planu Younga nie ulegną zawieszeniu w razie wejścia w życie projektu Hoovera. Niemcy obowiązane są w dalszym ciągu płacić raty reparacyjne, niechronione transferem. Wszystko — zdaniem kół politycznych berlińskich — zależy obecnie od stanowiska prezydenta Hoovera wobec kontrprojektu francuskiego. Berlińskie koła polityczne oświadczają, że niezrozumiałem jest dla nich, dlaczego rząd francuski domaga się od Niemiec „sprecyzowania” wniosku o spotkanie z ministrami francuskimi. Kanclerz Brüning wypowiedział się w tej sprawie dość wyraźnie. Obecnie więc kolej jest na Francję, która zwrócić się winna do Niemiec z zaproszeniem.

Optymizm w Waszyngtonie

Waszyngton, 26. 6. (PAT.) W Białym Domu odbyła się konferencja nad propozycjami francuskimi w sprawie moratorium. Po konferencji Stimson oświadczył, że zapatruje się na sytuację bardzo optymistycznie.

Waszyngton, 26. 6. (PAT.) Stimson, rozmawiając z dziennikarzami, oświadczył, że u daje się do Europy za poradą prezydenta Hoovera. W Europie Stimson ma odbyć konferencję z min. spraw zagran. Francji, Włoch, Niemiec i Wielkiej Brytanji. Odwiedzi on również prezydenta Doumera. Minister

amerykański przybędzie do Neapolu 2 lipca, do Paryża 15 lipca, do Berlina 21 lipca i do Londynu 27 lipca.

Paryż, 26. 6. (PAT.) Ag. Havasa donosi, że rząd Stanów Zjednoczonych zgłosił zapytanie co do szczegółów technicznych, proponowanych przez Francję dla zapłaty przez Niemcy bezwarunkowej raty rocznej oraz udzielenia Rzeszy pożyczki za pośrednictwem Banku Wypłat Międzynarodowych. Wnosi się z tego, że Stany Zjednoczone nie odrzucają odpowiedzi Francji, lecz metodycznie badają jej treść.

Waszyngton, 26. 6. (PAT.) Charge d'affaires ambasady polskiej w Waszyngtonie p. Sokolnicki zaproszony przez podsekretarza stanu p. Castle odbył z nim rozmowę w związku z proponowanym przez Hoovera zawieszeniem spłat odszkodowań i długów między państwowych.

O „francusko-niemieckie Chequers”

Berlin, 26. 6. (PAT.) Dzienniki ogłaszają jednobrzmiącą wiadomość, według której niemieckie koła poinformowane spodziewają się, iż rząd francuski gotów jest zaakceptować myśl spotkania niemiecko-francuskiego na wzór konferencji w Chequers. Dotychczas nie nadeszło do Berlina oficjalne zaproszenie. Wkrótce jednak zakończyć się ma wymiana zdań o terminie i miejscu spotkania niemieckich i francuskich mężów stanu. Nie jest wykluczonym, że spotkanie to nastąpi już z początkiem lipca, a więc jeszcze przed rewizytą ministrów angielskich w Berlinie.

Paryż, 26. 6. (PAT.) Briand przyjął ambasadora Niemiec von Hoescha.

Paryż, 26. 6. (PAT.) — Propozycja prezydenta Hoovera zajmowała opinię publiczną tylko przez 5 dni, dziś zaś ustępuje już na drugi plan. Debatą w izbie będzie ostatnim aktem tego dramatycznego incydentu. Na pierwsze miejsce wysuwa się nowy fakt, na który zwracają się oczy wszystkich. Jest to zapowiedziany na pierwsze dni lipca przyjazd do Paryża kanclerza Brüninga i min. Curtiusa. W każdym razie poniedziałkowa wizyta ambasadora niemieckiego w min. spraw zagran. i długa rozmowa, jaką odbył z min. Briandem, pozostają niezawodnie w związku z nagłym projektem odwiedzin niemieckich ministrów. Grzeczne słowa, wypowiedziane przez kanclerza Brüninga w poniedziałek wieczorem pod adresem Francji, nie były oczywiście odruchem samorzutnym z jego strony, lecz stanowiły już część należycie obmyślanego planu.

Stanowisko Japonji

Tokio, 25. 6. (PAT.) Jak słychać, Japonja określi swoje stanowisko wobec propozycji Hoovera w dniu jutrzejszym, po posiedzeniu gabinetu, w formie deklaracji, wyrażającej zasadniczą zgodę na wzmiankowaną propozycję. Tę formę odpowiedzi wybrał rząd japoński z tego względu, gdyż dotychczas nie otrzymał jeszcze formalnego zawiadomienia w sprawie proponowanego przez Hoovera odroczenia spłaty długów.

Zapisz się na członka wspierającego T. C. L., roczna składka 12 zł. kwartalna 3 zł

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8.95% zł.; w Gdańsku na Warszawę 9.00 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. n. w dewizach 211.40 do 211.70 zł., gotówką 211.00 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 173.22 do 173.48 zł., gotówką 172.88 zł.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, dnia 26. 6. 1931 r.
Spędzono: wołów 3, buhajów 8, krów 12, świń 854, cieląt 267, owiec 11, razem 1155 zwierząt.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, dnia 26. 6. 1931 r.
Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: a) żyta 692.5 gr. (117.9 f. w. h.), b) pszenicy 735.5 gr. (124.8 f. w. h.), c) jęczmienia przemiałowego 667.0 gr. (113.1 f. w. h.), d) owsa 464.5 gr. (77.5 f. w. h.).

„Ceny orientacyjne” parytet Poznań

Zyto	25.50 — 25.75
Usposobienie spokojne.	
Pszenica	27.00 — 27.50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień przemiałowy	26.50 — 27.50
Usposobienie spokojne.	
Owies pastewny	28.00 — 29.00
Usposobienie spokojne.	
Mąka żytnia 65% wł. work.	38.75 — 39.75
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszenna 65% wł. work.	44.00 — 47.00
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie	15.50 — 16.50
Otręby pszenne	13.50 — 14.50
Otręby pszenne (grube)	15.00 — 16.00
Ogólne usposobienie spokojne.	
Transakcje na odmiennych warunkach: pszenicy 60 tonn.	

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 26. 6. 1931 r.
Dzisiejsze zebranie giełdowe odbyło się przy tendencji naogół utrzymanej.
Z pap. procent. wzgl. lokacyjnych placono za 5 proc. poz. konwers. 45% proc., za 8 proc. obligacje m. Poznania z 1929 r. 92 proc. w zlocie i za 8 proc. listy zast. Zach. Polsk. Tow. Kredyt. 91% proc. zł. w zlocie. Poza tem robiono transakcje 4% listami zast. konwert. ziemsk. po 33 1/2 — 34 proc. i 6 proc. listami żytniemi, które doznały dalszej zniżki po 15.25 — 15. — (za 1 ctr. mtr.). Mniejszą ilość poz. inwestycyjnej handlowano po 82. —
Akcje bankowe bez obrotu.
Z akcyj przemysłowych oddawano H. Cegielskiego po 27. —

Komunikat.

Rada giełdowa postanowiła w każdą sobotę miesiąca lipca i sierpnia zebrania giełdowe nie urządzać, z powodu czasu wakacyjnego.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:
(Kurs w procentach nominatu):
5% Pożyczka konwersyjna 45% % P.
8% obligacje m. Poznania z 1929 r. 92% % P.
8% listy zast. Zach. Polsk. Tow. Kredyt. Miejsk. w Poznaniu 91 1/2 % P.
4% listy zast. konw. Pozn. Ziem. Kredyt. 33 1/2 — 34% +
(Kurs w złotych):
6% listy żytnie Pozn. Ziemstwa Kredyt. 15.25 — 15. — +
Akcje przemysłowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję).
Cegielski H. I em. zł. 27. — O.
Tendencja utrzymana.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 26. 6. 1931 r.
Waluty **Gotówka**
Dolary St. Zjedn. tr.: 8.95, sp.: 8.97, kup.: 8.93.

Dewizy:			
	trans	sprzed	kup
Belgja	124.23	124.54	123.92
Londyn	43.39	43.50	43.28
Nowy Jork			
czeki	8.916	8.936	8.896
Nowy Jork			
kabel	8.92	8.94	8.90
Paryż	34.90 1/2	34.99	34.82
Praga	26.42	26.48	26.36
Szwajcaria	172.87	173.30	172.44
Wiedeń	125.36	125.67	125.05
Berlin	211.67		

Tendencja słabsza.

Papiery wartościowe i obligacje:
4% poz. inwest. 85.50 85.75
6% poz. dol. 74.00 75.00
Akcje w złotych:
Bank Handlowy 0.00—100.00
Bank Polski 0.00—118.00
W. T. F. Cukru 0.00— 25.00
Lilpop 0.00— 17.60
Parowcy 0.00— 10.00
Lombard 0.00—115.00

Tendencja niejednolita.

Komentarz:

Dla papierów państwowych tendencja utrzymana. Dla listów zastawnych słabsza. Dla akcyj niejednolita. Z bankowych Bank Polski słabszy, Bank Handlowy utrzymany. — Cukier utrzymany. Z metalurgicznych Lilpop mocniejszy, słabsze Parowcy. Lombard w stosunku do ostatnich notowań lekko się osłabił.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona olejste za 1000 kg. reszta za 100 kg.
Berlin, 26. 6. 1931 r.
Pszenica march. 75—76 kg. 273.00—275.00
Tendencja spokojna.
Pszenica 74 kg. fr. wag. Berlin zapł. 0.00—283.00
Tendencja spokojna.
Żyto march. 70—71 kg. 212.00—214.00
Tendencja spokojna.
Jęczmień pastewny i przemysłowy 183.00—198.00
Tendencja spokojna.
Owies march. od st. załad. 168.00—172.00
Tendencja spokojna.
Mąka pszenna 32.00—37.40
Tendencja spokojna.
Mąka żytnia 28.75—31.25
Tendencja słabsza.
Ospa pszenna 13.25—13.50
Tendencja słabsza.
Ospa żytnia 12.00—12.25
Tendencja słabsza.
Groch Victoria 26.00—31.00
Groch pastewny 19.00—21.00
Peluska 26.00—30.00
Bób polny 19.00—21.00
Wyka 24.00—26.00
Lubin niebieski 16.00—17.50
Lubin złoty 22.00—27.00
Makuchy rzepakowe 9.30—9.80
Makuchy lniane 13.10—13.30
Wytłoki suche paryt Berlin 7.60—7.70
Śróć Scya 12.20—13.10
Ogólna tendencja spokojna.

Ziemniaki jadalne w handlu hurtowym.
Ziemniaki jadalne żółte 5.40—5.70
Ziemniaki jad. niebieskie 3.70—4.00
Ziemniaki jadalne czerwone 3.50—3.85
Ziemniaki jadalne białe 3.05—3.40
za ctr.

Notowania złotego w Berlinie
z dnia 26. 6. 1931 r.
Wypłaty na Warszawę 47.10 47.30
Noty wielkie 46.90—47.30

„Deutschtumsbund“ i dr. Kurt Graebe przed forum sądownym

Dzisiaj o godzinie 9,15 przed trybunałem karnym sądu apelacyjnego, jako instancji odwoławczej rozpoczął się niezwykle ciekawy proces przeciwko osławionemu z swej działalności „Deutschtumsbundu”. Sala nr. 44 w sądzie apelacyjnym zapelniała się oskarżonymi i licznymi przedstawicielami prasy z kraju, Gdańska i z zagranicy.

Rozprawę prowadzi sędzia apel. p. Frydlewicz w asystencji sędziów apel. Krynickiego i Ryniawca. Jako oskarżyciel publiczny występuje prokurator dr. Kuziel z Bydgoszczy. Obrony oskarżonych podjęli się dr. Spitzer z Bydgoszczy i adw. Grzegorzewski z Poznania. Protokółuje apl. sąd. p. Garszyński. Poza tem na rozprawę przybyli biegli z M. S. Wojsk, major Szaliński i radca Leon Rankowski z ramienia tut. władz szkolnych.

Nadmienić wypada, że do rozprawy „Deutschtumsbundu” wcielona została też osobnym aktem oskarżenia sprawa b. posła Kurta Graebego z Bydgoszczy. Przeciwko niemu toczyła się również w instancji odwoławczej w sądzie apelacyjnym w Poznaniu rozprawa w dniu 10. bm., lecz na wniosek prokuratora została ona odłożona i połączona z niniejszą rozprawą. Kurt Graebe b. podpułkownik armji niemieckiej zasądzony został za analogiczne przestępstwo (z paragrafu 129 k. k.), co członkowie „Deutschtumsbundu” na 6 miesięcy więzienia. Na skutek wniesionej apelacji stanął on dzisiaj przed sądem ponownie.

Ławę oskarżonych zajęło 7 podsądnych, mianowicie jako pierwszy

osk. Kurt Graebe, kierownik niemieckiego biura sejmowego Heidel z Bydgoszczy, Franz Krause z Starogardu, b. kierownik okręgu nadnoteckiego „Deutschtumsbundu”, Otto Schmidt z Grudziądza, Jadwiga Zeilerówna, redaktor Dobbermann z Bydgoszczy i L. Arendt z Starogardu. Nie przybyli na rozprawę Eryk Wittleben, Waldemar Jenner, J. dr. Scholz, dyr. drukarni „Concordia” z Poznania i dr. Winkelhausen, któremu aktu oskarżenia nie można było doręczyć, albowiem przebywa on za granicą.

Z kolei stwierdzono personalja oskarżonych, przyczem charakterystycznym było, że osk. K. Graebe mimo, że był posłem do sejmiku polskiego, oświadczył, że nie zna języka polskiego.

Następnie sędzia p. Krynicki odczytuje bardzo długi akt oskarżenia. Oskarżeni wyrokiem sądu okręgowego w Bydgoszczy zasądzeni zostali na podstawie par. 129 k. k., mówiącego o działalności, mającej na celu udaremnienie i osłabienie zapomocą nieprawnych środków zarządzeń administracyjnych i wykonania ustaw prof. Heidel i Schmidt, każdy na 6 miesięcy więzienia i 6 mies. twierdzy, dr. Krause, red. Dobbermann i dr. Scholz każdy na 6 mies. więzienia, Wittlebenowi, Arendtowi i Jennerowi wierzano karę twierdzy przez 3 miesiące, przyczem karę tę warunkowo zawieszono na przeciąg lat 3.

W chwili, gdy to piszemy odczytuje się akt oskarżenia w sprawie K. Graebego. (z)

Zabierz radio na lotnisko — Będziesz miał stolicę blisko.

nr 11 826

Jeszcze o nauczycielu, co przeklina Polaków

Piszą nam ze Strzelna:

Jak swego czasu donosiliśmy, Hugon Krüger, niemiecki nauczyciel w szkole mniejszościowej w Strzelnie został skazany przez sąd grodzki w Strzelnie za rzucanie obelg w rodzaju „Verfluchter Pollak”.

Obecnie możemy zakomunikować, że notatką naszą wywołała pożądaną skutek i p. Krüger został zwolniony z zajmowanego stanowiska. Nie na tem jednak kończyć się winna interwencja władz szkolnych. „Pedagog” ten, uzyskawszy gdziekolwiek posadę nauczycielską, dalej dzieci w dotychczasowym duchu będzie „kształcił”. Poparcia ze strony organizacji niemieckich napewno mu nie zabraknie. Spodziewać się zatem należy, że władze szkolne odbiorą temu panu prawo nauczania w szkołach w Polsce.

Zresztą nietylko w tym jednym wypadku, za który został skazany Krüger popisywał się nienawiścią do Polaków. Potrafił on publicznie, na rynku m. Strzelna, coprawda w nocy, wykrzykiwać: „Verfluchte Pollaken”. Przypuścić należy, że i o tym wypadku władzom wiadomo.

Czy na coś podobnego mógłby się bezkarnie odważyć Polak w Niemczech? A u nas taki pan ma prawo nauczania w szkołach!

Spółczesność w Strzelnie jest przekonana, że z nowym rokiem szkolnym niemiecka szkoła w Strzelnie zostanie zlikwidowana narówni ze swym nauczycielem. Niema przecież ustawowo wymaganej ilości dzieci, chyba, że starania Niemców uwięzione zostaną pomyślnym wynikiem wbrew głosowi społeczeństwa.

Sprawa o niepodanie ręki min. Kozłowskiemu

W tych dniach odbyła się przed wyższą komisją dyscyplinarną dla spraw profesorskich rozprawa apelacyjna przeciw profesorowi Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie dr. Władysławowi Tarnawskiemu. Rozprawa ta była ostatecznym zakończeniem zajścia między prof. Tarnawskim a prof. Leonem Kozłowskim, obecnym min. reform rolnych i posłem z B. B.

Zajście to miało miejsce w grudniu z. r. na Uniwersytecie Lwowskim w parę dni po zamianowaniu prof. Kozłowskiego ministrem. P. minister Kozłowski przybył z Warszawy do Lwo-

wa na promocję doktorską jednego ze swych słuchaczy. Prof. Tarnawski, który w tym samym celu obecny był na uniwersytecie, odmówił w obecności kilku innych profesorów podania ręki p. ministrowi Kozłowskiemu, co uzasadnił słowami: „Zwierzyna myśliwemu ręki nie podaje”. Ironiczny ten zwrot był aluzją do zachowania się „sanacji” w czasie wyborów i w sprawie brzeskiej.

P. minister Kozłowski nie skierował sprawy na drogę honorową, lecz wniósł skargę do Senatu akademickiego. Komisja dyscyplinarna Senatu lwowskiego po przeprowadzeniu rozprawy wyraziła prof. Tarnawskiemu upomnienie. Od tego orzeczenia zarówno rzecznik oskarżenia, jak i prof. Tarnawski zaapelowali do wyższej komisji dyscyplinarnej.

Rozprawa odbyła się w gmachu ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego. W skład komisji wchodził profesorowie: Koschembar-Lyskowski (Uniw. Warsz.), Radzi-szewski (Politechnika Warszawska) i Mikułowski - Pomorski (Szkoła Gł. Gosp. Wiejsk.). Oskarżał prof. Wacław Makowski, obronę wniósł prof. St. Głabiński. Komisja wyższa zaostriżyła wyrok komisji lwowskiej i udzieliła prof. Tarnawskiemu nagany.

Zarówno samo zajście, jak i jego zakończenie wywołało wielkie zainteresowanie w kręgach profesorów wyższych uczelni. Ze względu na charakter sprawy powstrzymujemy się od wszelkich komentarzy. Są one zresztą zbyt techniczne.

Obrazki z wyborów płockich

Czytamy w „Gazecie Warszawskiej”: Urzędnik sejmiku powiatowego w Sierpcu, bojówkarz „sanacyjny” Łęski, pod którego przewodem dokonano przed paru dniami bestjańskiego napadu na posłów Wrone i Paca (Stron. Ludowe), urzędował w niedzielę w komisji wyborczej nr. 13. Tedy nietylko nie został aresztowany, nietylko nadal urzęduje, ale, jak doniósł „Robotnik”, sam wskazuje policji, kogo należy aresztować. Łęski jest przewodniczącym komisji.

Jego prawa ręka, bojówkarz Tybur-ski, drugi uczestnik głośnego napadu, podobnie urzęduje w komisji nr. 4. Tyżeci filar bojówki, Nowakowski, „pomaga” przewodniczącemu Łęskiemu w komisji nr. 13.

Falszowanie numerków na tak szeroką skalę, uprawiane przez „sanato-
zów” podczas wyborów listopadowych,

MYDŁO DO GOLENIA „TLEN”

w metalowych pudełkach kosztuje zł 2,— za sztukę, zapasowe (bez pudełka) tylko zł 1,20
nr 11 609

było na porządku dziennym i podczas ostatnich wyborów w Płockiem, gdzie masowo kolportowano „czwórki” z do-drukowanym u spodu napisem „Gazeta Warszawska”, Zgoda 5”.

Sierpc robił w niedzielę wrażenie obłożonego miasta. Zewsząd ściągnięto tam policję, która z bagnetami na karabinach przechadzała się po mieście. Na takim tle bardzo charakterystycznie wyglądał popis miejscowego starosty i jego zastępcy, którzy z paroma krzykaczami jeździli po Sierpcu samochodem starostwa. Z samochodu tego rozrzucano w pobliżu lokali wyborczych odezwy i „jedyńki”.

Żydowskie „jedyńki”

„Robotnik” donosi z Płocka, iż ortodoksyjnej ludności żydowskiej w Płocku i innych miasteczkach płockiego okręgu wyborczego poczyniono przed wyborami szereg przyrzeczeń natury podatkowej na wypadek, jeśli ludność ta walnie przyczyni się do zwycięstwa „jedyńki”.

Ażeby jednak Żydzi nie wzięli zapłaty za darmo, ludności tej rozdawano specjalne „jedyńki”, o innym kroju cyfry i na większych kartkach tak, że komisje będą mogły stwierdzić, ile „jedynek” oddali ortodoksi żydowscy.

Prowokacja

P. Adam Brzeg recte Piskozub, którego nazwisko związane jest ze słynną aferą fałszywych ulotek komunistycznych, drukowanych w oficynie „Dziennika Poznańskiego”, a mających na celu skompromitowanie obywateli narodowego przed wyborami w r. 1928, kontynuuje w „Dniu Pomorskim” swą prowokatorsko-denuncjacyjną robotę, wypisując niestworzone brednie na temat rzekomych przygotowań do rewolucji, która ma wybuchnąć w Poznaniu w dniu 4 lipca b. r.

Przeszłość dziennikarsko - moralna p. Brzega dostatecznie kwalifikuje ostatni jego występ, który nosi charakter głupiej i niskiej prowokacji.

Zajęcie na granicy sowieckiej.

Wilno, 26. 6. (PAT). „Expres Wi-
leński” podaje, że na odcinku granicznym Iwieniec patrol K. O. P. w czasie obchodu granicy zauważył 3 osobników, którzy usiłovali wraz z końmi przejść granicę. Na widok patrolu, wszyscy rzucili się do ucieczki, wobec czego żołnierze zaczęli strzelać i jednego z nich zranili. Pozostali dwaj osobnicy zbiegli zagranicę.

Katastrofa samochodowa

Lwów, 26. 6. (PAT). Wczoraj w nocy na szosie stryjskiej wydarzyła się katastrofa samochodowa. Szofer firmy „Suchard”, Terkiel, wskutek zbyt szybkiej jazdy wpadł z samochodem do rowu i poniósł śmierć na miejscu.

Gwałtowna burza nad pow. prużańskim.

Brześć n/B., 26. 6. (PAT). Nad powiatem prużańskim przeszła straszna burza, połączona z dawno nienotowaną ulewą. W kilku miejscach zostały uszkodzone przewody telegraficzne, a od pioruna zginęły 3 osoby.

Tragiczny zgon markiza hiszpańskiego

Alicante, 26. 6. (PAT). Mieszkańcy miasteczka Agalcorfa zażądali od syna markiza Agalcorfa, aby sprzedał im kamienie ze swoich kamieniołomów. Wobec jego odmowy rzucono

się na niego i pobito go tak dotkliwie, że wkrótce zmarł w szpitalu. Wśród napastników znajdował się mer miasteczka, Aresztowano 15 osób.

Z RUCHU MŁODYCH

— W Łabiszynie (pow. szubiński powstała placówka Młodych O. W. P. Dnia 22. bm. wieczorem, odbyło się w sali hotelu p. Kowalewskiego zebranie organizacyjne placówki O. W. P. Zebranie zajął i przemówił do licznie zgromadzonych kierownik wojewódzki red. Zbigniew Łukaczyński. Przemówienie jego przyjęte z wielkim zapalem. Po odczytaniu i objaśnieniu poszczególnych punktów deklaracji ideowej O. W. P., wszyscy zebrani uznali konieczność utworzenia placówki grodzkiej w Łabiszynie, która zajęłaby się zorganizowaniem placówek także w wioskach okolicznych. Kierownikiem placówki grodzkiej mianował red. Łukaczyński p. Adryana Sikorskiego. Nominację przyjęto burzą oklasków. Na wniosek kol. Sikorskiego, członkami zarządu placówki zostali: p. Edmund Chyba, Józef Brzeziński i Edward Lewandowski. Zebranie zakończono w podniosłym nastroju odśpiewaniem „Hymnu Młodych”. Po zebraniu dziesiątki młodych cisnęło się do stołu przyzwoitego celem wypełnienia deklaracji wstąpienia.

— Dwie nowe placówki Młodych w pow. wyrzyskim. W niedzielę, 21. bm., odbyło się zebranie organizacyjne placówki O. W. P. w Sucharach. Do zebranych przemówili pp. Augustyn Zieliński i Mieczysław Karolczak z Nakła. Następnie dokonano przyjęcia zgłaszających się członków. Zebranie zakończono w podniosłym nastroju odśpiewaniem „Hymnu Młodych”. Z upoważnienia kierownika wojew. Obozu Wielkiej Polski, mianowano kierownikiem placówki w osobach pp.: kierownik — Bronisław Fac, sekretarz — Wacław Gumieny, skarbnik — Józef Tosik.

Tegoż dnia odbyło się zebranie organizacyjne placówki Młodych O. W. P. w Łodzi - Anielinie (pow. wyrzyski). Do licznie zebranych przemówili pp.: Br. Jeź i Miecz. Kosmowski z Nakła, przedstawiając w ogólnych zarysach położenie polityczne i gospodarcze w kraju, oraz cele i zadania Obozu Wielkiej Polski. Wywody mówców spotkały się z ogólnym uznaniem licznie zgromadzonych. Po zapisaniu się kilkudziesięciu osób na członków O. W. P. dokonano z upoważnienia k'er. wojew. Łukaczyńskiego nominacji kierownictwa placówki w osobach: kierownik kol. Jan Wiśniewski, sekretarz — kol. Marjan Wawrzyniak, skarbnik — kol. Jan Kiestrzyn. Zebranie zakończono odśpiewaniem „Hymnu Młodych”.

— Nowa placówka w Czerujewie (pow. żniński). Dnia 14. bm. powstała w Czerujewie placówka O. W. P. zorganizowana przez żniński wydział powiatowy Młodych O. W. P. Po odczytaniu zasad ideologii O. W. P. i wygłoszeniu referatu zapisało się kilkudziesięciu uczestników na członków O. W. P. Zebranie zakończono odśpiewaniem „Hymnu Młodych” i hasłem „Młodzi czuwajcie!”.

— Tysiącna rzesza Młodych na Zjeździe Katolickim w Zbąszyniu. Jak już „Kurjer Pozn.” donosił, w XI Zjeździe Katolickim w Zbąszyniu wzięło udział ponad tysiąc Młodych O. W. P. z kierownikiem wolsztyńskiego wydziału powiatowego Młodych O. W. P., posłem dr. Tadeuszem Wróblem na czele. Udział tej tysięcznej rzeszy w pochodzie zjazdowym który odbył się w sobotę, 20. bm. robi imponujące wrażenie dzięki postawie i karności Młodych.

W pochodzie niesiono dwa metrowej wielkości „szczerbce” Chrobrego. Kilka-nastu transparentów, niesionych przez całą szerokość ulicy, zwracało powszechną uwagę. A widniały na nich takie np. hasła: „Przez Boga i Kościół do szczęścia Narodu”, „Z Bogiem i Narodem o Wielką Katolicką Polskę”, „Precz ze szkołą bezwyznaniową”, „O godność Narodu i poszanowanie prawa”, „O nasze młode piersi rozbije się samowola i gwałt”, „O odrodzenie Narodu w Chrystusie”, „Precz z maso-nami wszystkich odcieni”, „O prawo i sprawiedliwość walczycie Oboz Wielkiej Polski”.

W niedzielę odbyła się defilada wszystkich organizacji przed ks. Prymasem Hlondem, który udał się na balkon narożnikowy na ul. Senatorskiej. Oibryzmie owacje wznoszono na cześć Młodych O. W. P. i Sokolstwa. Obie te organizacje były osiłą zainteresowania tłumów. Pierwszy raz widziano tu Młodych O. W. P. i odrazu ujeli oni sobie serca Zbąszynian.

Po tych manifestacjach Młodzi O. W. P. osobno jeszcze przemaszzerowali przez miasto z orkiestrą sokola na czele. Wszędzie równy panował entuzjazm, a okrzykom na ich cześć nie było końca.

Do Młodych O. W. P. przemówił przed rozwiązaniem pochodu pos. dr. Wróbel, podnosząc, że Młodzi przybyli na zjazd jako katolicy, którzy nie znają kompromisu. Młodzi są katolikami, tak samo jak są narodowcami i walczą o to, aby w Polsce zapanował duch narodowy i katolicki. Po wydaniu odpowiednich instrukcji poszczególne placówki odmaszerowały na dworzec wśród okrzyków na cześć Romana Dmowskiego, gen. Hallera i swego kierownika, pos. dr. Wróbla.

HEMOROIDY

stała zapałny
swędzenie
krwawienie

USUWA

HEMORIN
KLAWE

TW 1449

W pierwszych 10-ciu latach winna każda matka dziecko swe myć i kąpać tylko za użyciem czystego łagodnego

MYDŁA DLA DZIECI NIVEA

Dziecko będzie jej za to wdzięczne, gdyż zaoszczędzi sobie w przyszłości wiele kłopotów o zachowanie dobrej cery. Mydło Nivea jest wyrabiane według przepisów lekarskich specjalnie dla wrażliwej skóry dziecka.

Cena: Zł. 1.50

Tak oto musicie kąpać się w słońcu i powietrzu!

Przed wystawieniem ciała — suchego, a nigdy mokrego — na działanie promieni słonecznych trzeba się dobrze natrzeć i wymasować

KREMEM OLEJKIEM NIVEA

Oba środki zawierają — jako jedyne w swym rodzaju — Euceryl, ten specyfik pokrewny naturalnym składnikom skóry, działający sam w sobie pielęgnujący na skórę. Oba środki zmniejszają niebezpieczeństwo zapalenia słonecznego skóry, oba dają ciału cudowny kolor brązowy — nawet przy zachmurzonym niebie. Krem Nivea działa potem w dni upalne przyjemnie i ochładzająco. Olejek Nivea zaś chroni podczas nieszyjającej pogody przed zbyt silnym odłożeniem, co łatwo powodować może przeziębienie — wobec czego dana jest sposobność kąpienia się w powietrzu, świetle i wodzie też w chłodne i ponure dni letnie.

Krem Nivea: Zł. 0.40 do 2.60 / Olejek Nivea: Zł. 2.00 i 3.50

Wyrób krajowy firmy PEBECO, Sp. Akc. w Poznaniu

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Uwagi o sytuacji pieniężnej

Badając onegdaj statystykę weksli protestowanych w Banku Polskim, przychwylił się na pewnym błędzie, jaki popełnialiśmy od dłuższego czasu. Mianowicie przypisywaliśmy wspomnianej statystyce zbyt duży walor, jako wskaźnikowi wypłacalności. Przecież weksle, dyskontowane przez Bank Polski, należą do, swego rodzaju, elity, gatunku wyższego! Wskaźnik protestowanych w Banku Polskim weksli tylko właśnie mówi o niewypłacalności kraju, co oficjalna stopa dyskontowa mówi o cenie pieniądza, t. j. bardzo mało! Aby poznać istotny stopień niewypłacalności w Polsce, trzeba sięgnąć głębiej, trzeba iść wśród szarą masę dłużników wekslowych, a nie zatrzymywać się wśród „arystokratów” z Banku Polskiego.

Jako też poszliśmy „w dół” i dowiedzieliśmy się rzeczy arcyciekawych. — Prosimy wyobrazić sobie, że weksle drobne i finansowe, inkasowane przez urzędy pocztowe, dały 26,1 proc. protestów w kwietniu r. b. Czemże jest w porównaniu z tą horrendalną cyfrą odsetek 5,4 protestów w Banku Polskim, w tymże miesiącu?

Pochwały godną jest roztropność polityki, prowadzonej przez znaczną większość naszych banków. Badając bilanse banków prywatnych łącznie stwierdzić można, że przeważa nadal dążność do ograniczenia działalności kredytowej i utrzymania płynności przy zmniejszonych i zmniejszających się obrotach. W tych warunkach zrozumiałą jest chęć banków pozbycia się pieniędzy zagranicznych, które dziś trudno ulokować pewnie i rentownie. To też nie należy dziwić się odpływowi pieniądza z banków prywatnych zagranicę. Objaw ten nie przekraczający zresztą granic normalnych, bywa niesłusznie wykorzystywany przez różnych czarnowidzów, jako pretekst do szerzenia zamętu. Powtarzamy: wspomniane zjawisko nietylko nie nasstręcza obaw, ale i może być uznane za naogół pożądane.

Nie można twierdzić, aby sytuacja pieniężna polepszyła się. Natomiast z ulgą można zanotować, iż wypadki załamania się krajowych i zagranicznych banków powoli zaczynają tracić na aktualności najświeższej, że położenie polityczne zagranicą doznało ostatecznie odprężenia oraz, że tak emocjonująca, mimo że — w gruncie rzeczy — bagatelna zwyżka kursu dolara ma się ku końcowi.

Wogóle zaś, gdy mowa o sytuacji na rynku pieniężnym i kapitałowym, o rzekomo groźnych katastrofach i klęskach, warto uswiadomić sobie — mimo wszystko — przysłowie, które głosi, że „nie taki djabeł czarny, jakim go malują”.

Krótkie informacje gospodarcze

— Obecnie odbywa się w Sztokholmie konferencja międzynarodowej Komisji Transportów, w której biorą udział przedstawiciele prawie wszystkich europejskich zarządów kolejowych, również i z Polski. Konferencja obraduje nad szeregiem wniosków, dotyczących usprawnienia międzynarodowych transportów towarowych.

— Według oficjalnych danych statystycznych, stan pogłowia trzody chlewnej w Niemczech na dzień 1 czerwca r. b. wynosi okragło 22,5 milj. sztuk, czyli o 2,7 milj. względnie 12,8 proc. więcej aniżeli w dniu 2 czerwca r. ub.

— W rokowaniach handlowawych Austrii z Węgrami i Jugosławją zostało ustalone definitywnie cło traktatowe, które wynosi od zboża 10 koron w zlocie. Dotychczas cło na zboże wynosiło 2 korony w zlocie.

W Niemczech o kryzysie światowym

Berlin, w czerwcu 1931.

Zagadnienie kryzysu jest w dzisiejszych Niemczech zagadnieniem centralnym. Istotnie ma miejsce niezwykła obsesja umysłów zagadnieniami kryzysu. Tak np. wydanie „Vossische Zeitung” na dzień Zielonych Świąt objęło kilka artykułów profesorskich z zakresu zagadnień związanych z kryzysem niemieckim i kryzysem światowym. Niemniej obfita jest literatura typu publicystycznego - ekonomicznego, roi się też od publikacji fachowych. Rozmowy prywatne, nawet ludzi bardzo zamożnych grupują się dokoła kryzysu: czym to wszystko się skończy. Ulica bowiem stanowi dosadną ilustrację stosunków gospodarczych.

Z szeregu rozpraw zajmujących się kryzysem na uwagę zasługują rozprawy profesora uniwersytetu berlińskiego Juliusza Hirscha pt. „Die Wirtschaftskrise” (1931, S. Fischer Verlag, Berlin, str. 78). Jest to zbiór wykładów wygłoszonych w połowie grudnia z. r., drukowanych w tej postaci w styczniu r. b., obecnie zaś wydanych w formie uzupełnionej.

Książeczka ta u wstępu żąda likwidacji „hasel”, których sporo namnożyło się w latach ostatnich. Zaczynając zaś od faktów, stwierdza jako pierwszy — zasadniczy wzrost bezrobocia. Trafnie podnosi autor, że specjalnie trudno stosunki niemieckie powojenne porównywać z przedwojennymi, po wojnie bowiem wyrosły nowe współczynniki warunkujące wzrost bezrobocia: należy do nich zniesienie powszechnej służby wojskowej, angażującej przed wojną 600 000 mężczyzn, zajęcia kobiet, wyrzucenie na bruk przez inflację drobnych rentjerów. — Niemniej jednak cyfry rzucają się w oczy (w Niemczech zimą 4 800 tysięcy ludzi). Drugim takim faktem, jest zmniejszenie dochodu producenta rolnego. Spadł on w świecie do dwu trzecich, niekiedy nawet do połowy w porównaniu z latami dawniejszemi. — Gdzie przyczyny katastrofy? Traktując rzecz zrazu pod kątem widzenia światowym zaprzecza autor słuszności tezy o wzroście wartości złota z powodu spadku produkcji tego kruszcu: zbyt mało było sygnałów tego faktu bezpośrednio przed katastrofą gospodarczą. Jest natomiast rzeczą dla niego niewątpliwą, że główna przyczyna leży we wzroście produkcji w dziedzinie rolnej i w dziedzinie kopalni, w połączeniu z fałszywym kształtowaniem się cen.

Źródło wspomnianej nadprodukcji szukać należy po pierwsze w stosowaniu środków chemicznych w uprawie roli, przedewszystkiem związków azotowych. Autor pisze: „nasze wielkie zakłady wytwórcze azotu zbudowane w czasie wojny dla celów produkcji środków wybuchowych od końca wojny coraz więcej azotu zaczęły wyrzucać na potrzeby uprawy roli”; mimo bowiem wojny nietylko nie likwiduje się tych zakładów, ale buduje i nowe: „zabezpieczenie się na wypadek, gdyby ludzie raz jeszcze wzajemnie chcieli się przekonywać drogą wybuchających granatów o przewadze ich ideałów”. Ze stosowaniem tych chemikali łączy się też udoskonalenie w wypieku chleba. Następnie działa jako przyczyna umiejętnej dobór odpowiednio wydatnych gatunków zboża i bydła, wreszcie wprowadzenie maszyn w dziedzinę uprawy roli. Nietylko zajęły maszyny nowe tereny pod uprawę, ale ponadto, ponieważ motor nie potrzebuje siano, łąki zaczęły przechodzić na cele uprawy ziół.

Więc nie wzrost wartości złota jako skutek rzekomej zmniejszonej jego produkcji, lecz nadprodukcja kopalni

i piodów rolnych. Ta ostatnia zresztą w połączeniu z fałszywym kształtowaniem się cen towarów, które nie podążyły za spadkiem ceny surowców, lecz utrzymując się długo na nienaturalnej płaszczyźnie, doprowadziły do potworzenia wielkich zapasów towarów. Gdy ten stan rzeczy począł się sygnalizować, w Ameryce doszło w krótkim czasie do katastrofального załamania.

W całym świecie w konsekwencji doszło do spadku siły nabywczej tych krajów, których produkcja opiera się na produkcji surowców, tem samem do spadku zapotrzebowania towarów przemysłowych, pośrednio do wzrostu wartości złota, oraz do niechęci kapitału do eksportu. Kapitał amerykański, czując niepewny grunt u siebie w domu, niewiedząc z jakich działów produkcji ma się wycofać, w jakich pozostać, tem mniej miał ochoty do ekspansji.

W dalszym ciągu zajmuje się autor szczególnymi skutkami tej katastrofy dla Niemiec, podnosząc, że o ile spadek piodów rolnych do normy światowej powstrzymywały w Niemczech wielkie stawki celne, o tyle decydującym dla losów gospodarstwa narodowego stał się brak dopływu kapitałów. Gospodarstwo niemieckie

od roku 1923 odżywiane rokrocznie trzema do czterech miliardów marek stanęło wobec raku czerwonych ciątek krwi. Tem silnie dał się uczuć ciężar reparacji. Dwu miliardom marek płaconych tytułem należności nie odpowiadała obecnie dwukrotna cyfra dawniejszego przepływu kapitałów. W konsekwencji doszło do zwięzienia obrotu gospodarczego od 1/5 do 1/6-tej, a w dalszym następstwie do zwięzienia dochodów podatkowych państwa. Na gruncie zaś zespołu tych przyczyn wyrósł wielki kryzys zaufania.

Autor zastanawia się następnie nad środkami leczenia zła. Stawia jako cele kolejno: cele bliższe i dalsze. Jest dla nas rzeczą ciekawą, że w rzędzie celów bliższych jako jeden z postulatów stawia obniżkę cel rolnych, by ceny produktów rolnych doprowadzi i w Niemczech do normy światowej. W rzędzie celów dalszych żąda odpływu materiału ludzkiego z warsztatów produkcji surowców i przerzucenia tych mas do innych działów produkcji, jak np. do budownictwa mieszkaniowego. Jako kategoryczny postulat wysuwa unikanie na przyszłość fałszywego kształtowania cen.

Zobaczymy że ten program ma jednak swoich zasadniczych oponentów.

Prof. Z. Wojciechowski.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Termin płatności dodatku komunalnego do patentów akcyzowych na sprzedaż napojów alkoholowych.** Izba skarbową upoważniła Urząd skarbowy akcyz i monopolów w Poznaniu do odraczenia w indywidualnych wypadkach zasługujących na uwzględnienie terminu płatności dodatku komunalnego do akcyzowych opłat patentowych od przedsiębiorstw położonych na terenie m. Poznania do dnia 30 września 1931 r. z policzeniem odsetek za zwłokę 1% w stosunku miesięcznym.

Z KRAJU

(k) **Zakończenie prac nad nową taryfą celną.** Jak donoszą z Warszawy, prace komisji międzyministerjalnej nad drugą częścią nowej taryfy celnej są już na ukończeniu. Pierwsza część była już przesłana do zaopiniowania instytucjom samorządu gospodarczego, które już częściowo wypowiedziały się w tej sprawie. Obecnie materiały do drugiej części taryfy celnej będą również przekazane do zaopiniowania izbom przemysłowo-handlowym. Należy się liczyć, iż przy szybkim tempie pracy całkowity projekt nowej taryfy celnej będzie gotowy do ustawowego zatwierdzenia jeszcze w końcu bieżącego roku.

(k) **Wypowiedzenie pracy w Wdzewskiej Manufakturze.** Wdzewska Manufaktura pod Łodzią otrzymała surowiec od firmy włoskiej Sigmat, która zbankrutowała a jej likwidatorzy zażądali podobno od dłużników, a między innymi od Wdzewskiej Manufaktury zwrotu należności. Wdzewska Manufaktura wypowiedziała na to pracę robotnikom. Ministerstwo pracy wdało się w tę sprawę i zażądało cofnięcia wypowiedzenia. Wtedy przedstawiciele Wdzewskiej Manufaktury oświadczyli, że cofną wypowiedzenia, jeżeli rząd polski da firmie włoskiej gwarancje za obligacje Manufaktury. W tym stanie rzeczy rokowania przerwano.

(k) **Wpływ akcyzy na zbyt wyrobów cukierniczych.** Krajowe wytwórnie wyrobów cukierniczych załily się do niedawna na silną konkurencję gdańskich fabryk czekolad i czekoladek, które nabywając w gdańskiej cukrowni cukier po tańszej cenie, aniżeli nasz przemysł płacić musi, miały przy niskiej opłacie akcyzowej łatwe warunki zbytu w Polsce. Stan ten odbijał się nader niepomysłnie zwłaszcza na przemysle polski zach. w okresie znacznie skurczonej konsumcji. Od kwietnia natomiast, po podwyższeniu akcyzy wzgl. podatku spożywczego od gdańskich wyrobów do 125 zł (do czego dochodzi ogólny 10%

dodatek do podatków bezn pośrednich) i utworzeniu znacznej różnicy w opodatkowaniu cukru i wyrobów cukierniczych na korzyść polskich wyrobów zmieniły się stosunki i przestało napyływanie załów do ministerstwa skarbu na ułatwioną konkurencję gdańską. Skargi wniesza na tych miast gdańskich sfery przemysłowe. (1)

(k) **Walka o cła na przedzę sztuczno-jedwabną.** Na terenie łódzkiej izby przem-handl wystąpił przemysł włókienniczy z postulatami obniżenia stawek celnych na przedzę sztuczno-jedwabną, które jego zdaniem są wygórowane. Akcji tej przeciwstawiły się fabryki sztucznego jedwabiu w Polsce. Izba łódzka przychyliła się do postulatów przemysłu włókienniczego i przedłożyła odpowiedni wniosek ministerstwu przemysłu i handlu. Obecnie występuje przemysł jedwabiu sztucznego nietylko o pozostawienie dotychczasowych stawek celnych, lecz nawet o ich podwyższenie ze względu na groźbę wzmożonej konkurencji sowieckiej. Dalsze niebezpieczeństwo dla polskiej produkcji sztucznej jedwabiu powstaje na skutek porozumienia niemieckiego, szwajcarskiego i włoskiego przemysłu sztucznej jedwabiu. (1)

Z ZAGRANICY

(z) **Haussa na rynkach metali.** Na światowych rynkach metali nastąpiła ostatnio silna haussa. spowodowana wiadomością o moratorium i zwyżka na giełdach akcyjnych. Kartel sprzedał tylko w ciągu przedpołudnia 22 tm. na rynku londyńskim przeszło 2 000 tonn miedzi przy dalszym silnym popycie. Cena miedzi standardowej podniosła się o 25/8 £ na 3 1/8 £ a elektrolitycznej o 1/4 do 38 £, czyli przekroczyła znacznie cenę kartelową. Wskutek bardzo słabej podaży skończyły ceny cynku na 11 1/8 na 12 3/8 £, ołow. na 11 1/16 na 12 £, a cyny z 10 1/4 na 10 3/4 £.

(z) **Nowe niemieckie posunięcia w polityce zbożowej.** Rada zawiadowcza niemieckiego monopolu kukurydzy uchwaliła obniżenie cen kukurydzy z 250 na 170 mk. za tonnę. Równocześnie ogłoszono rozporządzenie ministerjalne z ważnością od 26 bm., przewidujące, iż nabywający ctn. mtr. płatków kartoflanych za pośrednictwem niemieckiego towarzystwa handlu zbożem, mogą otrzymać ctn. metr. jęczmienia pastewnego przy stawce celnej 5 mk. od centnara. Ponieważ cenę płatków ziemniaczanych znizono ze 185 na 150, zmniejsza się także cenę jęczmienia pastewnego do 152,50 mk. za tonnę, przyjmując podstawową cenę w wysokości 85 mk.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Dzieci jadą na kolonie letnie

Trudności, z którymi musi walczyć „Stella” — Kiedy i gdzie wysyła się dzieci — Wskazówki dla wyjeżdżających

„Stella” towarzystwo kolonij wakacyjnych i stacyj sanitarnych w trosce o moralny i fizyczny rozwój szkolnej młodzieży, przeprowadziła w centralnej miejskiej sali gimnastyki przy ul. Długiej nr. 17, badania lekarskie dzieci, które ma się wysłać na kolonie letnie. Razem zarejestrowano 1748, w tym na bezpłatne miejsca 600 dzieci. Z liczby 1748 zapisanych kandydatów i kandydatek nie poddano oględzinom lekarskiemu z powodu nieprzybycia 167 dzieci; resztę zbadano i zakwalifikowano do wysłania.

Z uwagi na to, że od czasu przeprowadzenia badań lekarskich do dnia wyjazdu dzieci zwykle upływa 2 do 4 tygodni, a w tym czasie mogły one dostać jakiegokolwiek choroby i szerzyć tę zarazę w kolonjach — zwróciła się „Stella” do lekarzy w tych miejscowościach, do których dzieci będą wysyłane, z prośbą o ponowne zbadanie po przybyciu na miejsce oraz objęcie nad dziećmi opieki w wypadkach choroby. Ponadto „Stella” zapewnia dzieciom wystanym na kolonie letnie staranną i sumienną opiekę, higieniczne umieszczenie oraz dobre, treściwe i obfite pięciopięciopięciodobowe odżywianie. Dzieci winny zabrać z sobą koc, lub kołdrę, poduszkę, białą pościelową, ręczniki, przybory toaletowe, do czyszczenia obuwia, odzież, zębów i t. d.

Z przykrością zaznacza „Stella”, że nie dostała dotąd żadnej subwencji i o ile nie otrzyma jej w najbliższym czasie ze strony władz będzie mogła z zapisanych 600 dzieci wysłać bezpłatnie na kolonie zaledwie 50 proc. Z uwagi na to biuro dalszych zgłoszeń nie uwzględnia. Natomiast przyjmuje się dzieci za dniową opłatą do Gdyni (4,75 zł), do Solank w Inowrocławiu (włącznie z kąpielami 4 zł) i na kolonie wypoczynkowe (3,25 zł). Z powodu nadmiaru zgłoszeń osób na opiekunstwo do dzieci wysyłanych na kolonie dalszych zgłoszeń się nie uwzględnia. Panowie i Panie, którzy nie otrzymali dotąd zawiadomienia o

wyborze ich na opiekunstwo, mogą uważać złożone w biurze podanie jako załatwione odmownie.

W lipcu będą dzieci wysyłane z głównego dworca na kolonie letnie w następującym porządku: 1 lipca: o g. 8 — do Otorowa i Lubocześnicy, o g. 15,20 — do Kobylnicy i o g. 15,25 — do Ziełęcina, 2 lipca: o g. 7,35 — do Kępnia, Żnina i Szubina; o g. 8,00 — do Pniew, Wronek i Miedzochodu; o g. 10,40 — do Inowrocławia, 3 lipca: o g. 8,20 — do Rawicza, o g. 12,20 — do Mielżyna, o g. 16 — do Zaniemyśla, 6 lipca: o g. 10,40 do Strzelna, o g. 13,30 — do Kościana, 8 lipca: o g. 8 — do Wróblewa, 10 lipca: o g. 8 do Szamotuł. Dzieci wysyłane na kolonie winny stanąć godzinę przed odjazdem pociągu i wedle udzielonej im informacji, na wskazanym miejscu t. j. przed wejściem do dworca i mieć czystą w dobrym stanie bieliznę, całe ubranie i buty, oraz czystą głowę. Dzieci niechłujne, zaniedbane z podartą i nieczystą bielizną oraz odzieżą i z robactwem, bezwzględnie odsyła się z powrotem do domu. „Stella” prosi i upomina rodziców i t. d., by zaniechali przesyłania oraz przywożenia lakoci, cukierków i t. p. smakołyków z tego względu, że dzieci na kolonjach są dobrze odżywiane, a dostarczanie słodyczy czy innych kosztownych lakoci źle wpływa na harmonię między dziećmi. Również niedopuszczalnym jest, odwiedzanie jednego dziecka przebywającego na kolonji przez całą rodzinę. O ile kto z konieczności musi odwiedzać dziecko, natenczas obowiązany jest zwrócić się do biura „Stelli” po legitymację, której udziela się dla jednej osoby i na jednorazowe odwiedzenie. Na odwiedzenie w dworcach polskich wogóle nie udziela się legitymacji.

Blizszych informacji, dotyczących umieszczenia dzieci w kolonjach „Stelli” chętnie udziela biuro przy ul. Długiej nr. 17 w czasie od 8-mej do 14 godziny.

Za krzywoprzysięstwo

Trzy lata ciężkiego więzienia i przez 5 lat utrata praw obywatelskich.

Mistrz stolarski Ant. Cichocki z Obornik zakupił towar w Obornikach, pokrywając rachunek własnymi akceptami na ogólną sumę 300 zł. Gdy przyszło do wykupu weksli Cichocki odmówił, twierdząc że nie podpisywał. Sprawa oparła się w październiku ub. roku o sąd powiatowy w Obornikach. Poszkodowany twierdził, że sporne weksle podpisywał Cichocki w jego kantorze; ten ostatni natomiast zeznał pod przysięgą, że nikomu weksli nie wydawał a podpisy jego są prawdopodobnie sfalszowane.

W konsekwencji sprzecznych zeznań, prokuratura pociągnęła Cichockiego do odpowiedzialności za krzywoprzysięstwo. Oskarżony twierdził, że jest niewinny. Rzecznik sądu sadowy grafolog p. Henryk Grudziński z Poznania po zbadaniu podpisów Cichockiego orzekł, że są oryginalne. Sąd dał wiarę ponadto zeznaniom poszkodowanego a dalsze postępowanie dowodowe wykazało winę Cichockiego.

Trybunał po naradzie skazał C. za krzywoprzysięstwo na 3 lata ciężkiego więzienia i utratę praw obywatelskich na przeciąg 5 lat. Po ogłoszeniu wyroku omdlał i osunął się na podłogę. Z pomocą pospieszył mu woźny, orzeźwiając go szklanką wody. (z)

KALENDARZYK

Piątek, 26 czerwca 1931.

Słońce: wschód 3,30 — zachód 20,19 — długość dnia 16 godzin 49 min.

Księżyc: wschód 16,55 — zachód 0,35 — po I kwadrze.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Piątek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza niska plus 11 st. Cels. Pochmurno. Wiatr północny. Ciśnienie atmosferyczne wysokie 762 mm. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 17 st. Cels., najniższa plus 10 st. Cels.

Przepowiednia pogody na sobotę: Pogoda zmienne.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu dziś plus 0,47 m.

Kal. rzk.: Jan i Paweł — jutro Władysław.

Kal. słow.: Rozmysław — jutro Władysław Św.

OSOBISTE

— **Promocja doktorska.** W auli Uniwersytetu Poznańskiego odbyła się promocja p. Jana Piotrowskiego na doktora nauk ekonomiczno-politycznych na podstawie dysertacji: „Zagadnienie polskiego eksportu mięsnego” W uroczystości brało udział liczne grono krewnych, znajomych i przyjaciół.

— **W Pryw. Żeńskim Semin. Naucz. im. J. Słowackiego** egzamin dojrzałości zdali: Bąrtosiewiczówna Janina, Ferenzówna Joanna, Fryderówna Julia, Grajkówna Janina, Gorczykówna Janina, Hipszerówna Teodora, Hoppówna Marja, Jaroszyńska Kazimiera, Jagielska Leokadia, Janicka Eugenia, Juraszówna Gertruda, Kaniewska Marja, Kociolkówna Władysława, Koczorowska Weronika, Kowalska Zofja, Kryłowiczówna Marja, Kuszevska Irena, Krysztafkiewiczówna Kunegunda, Leśnikówna Marja, Manicka Marta, Michalakówna Helena, Nazimkówna Marja, Paluszkiewiczówna Aleksandra, Piekarczykówna Marja, Przdolancka Franciszka, Stefańska Wanda, Stillerówna Marja, Szymkowiakówna Helena, Trybuszówna Gertruda, Trzeciakowska Janina, Twardziejewiczówna Irena, Wiśniewska Gertruda, Zaworska Zofja.

— **Na Państwowym Kursie Nauczycielskim w Poznaniu** odbył się w dniach od 19 do 22 bm. egzamin dyplomowy na nauczycieli szkół powszechnych. Dyplomy nauczycielskie otrzymali pp.: Abtówna Melanja, Dudkówna Wanda, Dudziakówna Irena, Dziurlanka Marcela, Fischerówna Irena, Gaworzewska Walentyna, Grajówna Izabela, Huebscherówna Monika, Iłska Teresa, Jasielska Wanda, Kaczmarkówna Walerja, Kalawska Zofja, Kielibianka Anna, Kiszówna Jaroslawa, Kolanówna Felicja, Korbiakówna Eleonora, Kozłowska Anna, Kubiakówna Elżbieta, Lamperska Joanna, Lorensowa Helena, Łagodzianka Marja Marcinkowska Aleksandra, Owczarzakówna Pelagja, Paszakówna Helena, Pawłowska Helena, Pawłowska Marta, Porankiewiczówna Anna, Serwińska Zofja, Stasińska Anieła, Szymanowska Joanna, Wachowiakówna Zofja, Wargacka Helena, Wiórkówna Władysława, Włodarczakówna Leokadia, Białasikówna Czesława, Chlipalska Ja-

— **dwiga, Drela Michał, Jaroszyk Henryk, Józefowicz Zdzisław, Kasprzakówna Celina, Kamrówna Zofja, Kinal Leon, Korbiakówna Marja, Kuliński Zenon, Laska Jan, Michalska Bronisława, Mąkowska Wanda, Mróz Roman, Niezielińska Monika, Nagórkówna Janina, Nowacka Irena, Nowaczyk Erwin, Piotraszevska Irena, Pospiech Florjan, Strazyński Feliks, Szarek Józef, Spikowski Władysław, Węglarzówna Cecylja, Wróblewski Edmund, Michalska Helena, Łasewiczówna Helena, Januszewski Leon, Fiedorowiczówna Marja, Koj Franciszek, Jankowski Franciszek, Kaczmarek Stefan, Zdziebko Roman, Kosteński Alfons.**

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Z Tow. Przyj. Sztuk Pięknych** przy placu Wolności 48. Walne zebranie Towarzystwa P. Sz. P., zapowiedziane na wtorek 30 bm., odłożono na piątek, dnia 3 lipca, o godz. 16,30 w lokalu Tow.

WYKŁADY

— **Książę Leśnobrodzki** wygłosi dalsze wykłady dziś i jutro na tem „Rasputin jako wcielanie szatana” oraz „Krwawe tajemnice katów bolszewickich”. Odczyty będą wygłaszane w sali Domu Ewangelickiego o godz. 20.

ŻYCIE SOKOLE

— **Tow. Gimn. „Sokół” Winiary.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 4 lipca o godzinie 19 w szatni.

— **„Sokół” Poznań IV. św. Łazarz.** Zbiórka na 10-lecie założenia gniazda w Żabikowie odbędzie się w niedzielę 28 bm. o godz. 7 na Rynku Łazarskim

— **Sokół Luboń.** W niedzielę 28 bm. zbiórka na boisku o godz. 7,45, skąd wymarsz do Żabikowa na uroczystość poświęcenia sztandaru „Sokoła”.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Sodalicia Pań Zawodu Kupieckiego.** Rekolacje zamknięte rozpoczną się we wtorek, 7 lipca wieczorem w zakładzie S. S. Urszulanek przy ul. Spornej i trwać będą do soboty, 11 lipca włącznie. Termin zgłoszeń przedłużono; skierować je należy do prezydentki, p. Anny Smoczyńskiej, św. Marcina 2.

— **Tow. Przemysł. „Jedność”** pod wezw. św. Antoniego w Poznaniu. Msza św. ku uczczeniu patrona Tow., św. Antoniego i na intencję rozwoju Towarzystwa, odbędzie się w niedzielę 28 bm. o godzinie 10,30 w kościele O. O. Salezjanów przy ul. Wronieckiej Zbiórka o godz. 10 w lokalu posiedzeń przy ulicy Ślusarskiej 6. — Półroczne zebranie odbędzie się we wtorek 30 bm. o godz. 20 w lokalu posiedzeń. Na porządku obrad zmiana ustaw. O liczny udział członków uprasza Zarząd.

— **Związek Katolickich Stawarzyń Kobiet Pracujących** bierze udział z sztandarem przy odsłonięciu pomnika Wilsona w dniu 4 lipca rb. Członków Stawarzyń zawiązkowych uprasza się o wzięcie udziału w tej uroczystości, stając pod sztandarem związkowym.

— **Z Sodalicii Nauczycielek w Poznaniu.** Z powodu przyspieszenia dnia zakończenia roku szkolnego, rekolacje rozpoczną się już w niedzielę, 28 bm. o godzinie 19 u SS. Urszulanek (Poznań, Wały Leszczyńskiego). Około 100 miejsc jest wolnych w tym czasie do zamieszkania za skromną opłatą. Koc, poduszka i biel, pościelowa własne. Wstępne wynosi 2 zł.

— **Związek Kół Matematycznych, Fizycznych i Astronomicznych Pol. Młod. Akad.** (Warszawa, Nowy Świat 72) za wiadomiami, że osobom zamierzającym studjować matematykę, fizykę lub astronomję, udziela informacji o warunkach i trybie studjów tych przedmiotów na Uniwersytetach polskich. Do listów z zapytaniami należy załączać znaczek pocztowy na odpowiedź.

— **Bacność członkowie S. P. P.** — Zbiórka pod sztandarem celem wzięcia udziału w uroczystości dorocznego obchodu „Pogotowia Narodowego” 29 bm. o godzinie 8,30 przed kościołem OO. Jezuitów przy ul. Dominikańskiej.

— **Ulgi kolejowe na regaty w Bydgoszczy.** Wszyscy udający się na regaty w Bydgoszczy, w dniu 5 lipca, korzystając będą w drodze powrotnej z ulg przejazdowych klasy I, II i III pociągu osobowego, albo pospiesznego. Przejazd do Bydgoszczy odbędzie się za opłatą normalną, a przejazd powrotny z Bydgoszczy do stacji pierwotnego wyjazdu za opłatą połowy taryfy normalnej tej klasy i rodzaju pociągu, w którym odbywa się podróż. Celem uzyskania ulgi przejazdowej wyda Bydgoski Komitet Towarzystw Wioślarskich

— **U dorastającej młodzieży** stosuje się rano szklanczkę naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa” i przy użyciu takowej jej czyszczące działanie na krew i naprawa funkcji żołądka i kiszek u dziewcząt i chłopców daje zbawienny skutek. Zadać w aptek. i drog., n w 11812

skich na terenie regatowym w Brdy- uściu każdemu z uczestników zaświadczenie, które należy przedłożyć przed wyjazdem w kasie biletowej w Bydgoszczy, dla oznaczenia datownikiem i zanotowania wydanego biletu ulgowego. Zaświadczenie to służy podróżnemu podczas jazdy jako dowód otrzymanej zniżki i będzie ważne od 5 do 9 lipca.

— **Pozn. Tow. Młodych Ogrodników** zakończyło swą dotychczasową działalność jako odrębne towarzystwo, natomiast zostało na nowo powołane do życia jako: „Oddział Wielkopolski Centralnego Związku Zawodowych Ogrodników i Pomocników Ogrodniczych w Krakowie”. — Równocześnie wybrano nowy zarząd pp.: St. Obiegała — prezes, St. Drzemczewski — wiceprezes, A. Cyplik — sekretarz, F. Ostrowski — zast. sekretarza, Fr. Piotrowicz — skarbnik, St. Różycki i W. Nowacki — ławnicy. Zebrania odbywać się będą w dalszym ciągu co miesiąc w drugą niedzielę po pierwszym, o godz. 18 w lokalu p. Jarockiej przy ul. Masztalarskiej 8a.

— **Hufiec Młodych Rozwojowców.** — Zbiórka członków i delegacji sztandarowych 28 bm. o godz. 9,30 przy sekretarjacie, Aleje Marcinkowskiego 24.

— **Dyrekcja Liceum handlowego kodyfikacyjnego Izby przemysłowo - handlowej w Poznaniu** komunikuje, że zapisy do I kl. młodzieży płci obojga przyjmowane będą w kancelarii, ul. Wrocławska 17 od 27 bm. do 14 lipca w godz. 10—13. Przy zgłoszeniu należy złożyć wniosek rodziców lub opiekunów, świadectwo szkolne, metrykę urodzenia, 2 fotografie, oraz 15 zł opłaty wpisowej. Wymagane kwalifikacje: świadectwo ukończenia 6 kl. gimnazjum, całego liceum żeńskiego, lub ukończenie 6 kl. szkoły wydziałowej.

— **Pokaz fotograficzny,** zorganizowany przez obwód I. Związku Drogerzystów Rzplitej w pawilonie Banku Handlowego na terenach Miejskiego Urzędu Targu Poznańskiego przy wieży górnolaskiej, cieszy się dzięki niskim opłatom wstępu bardzo dużą frekwencją. Wielkie zainteresowanie wzbudza filmowanie obecných, które odbywa się codziennie, o ile pozwala na to pogoda, między godziną 16 a 17. Stale o godz. 19 odbywa się w salce popularny wykład z dziedziny fotografii p. mg. L. Kozłowskiego wraz z wyświetlaniem filmów nakręconych na pokazie tak, że publiczność może sama siebie zobaczyć na ekranie.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Z okazji koronacji Cudownego Obrazu w Borku** w dniu 2 lipca rb. wystawiła w oknie swem firma złotnicza W. Szulc w Poznaniu, plac Wolności 5, wykonane w swej pracowni dwie korony: wielką przeznaczoną dla Najsw. Marji Panny, mniejszą dla Dzieciątka Jezus. — Korony wykonała firma W. Szulc według projektu prof. Smoguleckiego, ręcznie w szczerem złocie rzeźbione i bogato ozdabiane li tylko prawdziwymi kamieniami. W środku mieszczą się 2 wielkie topasy, darowane przez J. E. Ks. Kardynała Prymasa, w otoczeniu ametystów, chryzoprazów, opali, cyrkonów, malachitów, granatów, koralu, pereł i diamentów, ofiarowanych przeważnie przez parafjan boreckich. Barwna i artystyczna całość wywiera wspaniałe wrażenie i jest nowym dowodem, że polskie złotnictwo w Poznaniu dąży do wyżyn. (in)

— **Dar Związku Towarzystw Uczestników Powstania Wielkopolskiego.** W związku z odsłonięciem pomnika Wilsona ufundowanego przez mistrza Paderewskiego, Związek Towarzystw Uczestników Powstania Wielkopolskiego ufundował specjalną, piękną plaketę brązową, wykonaną przez profesora Państwowego Szkoły Zdobniczej p. Jagnima. Plakietka z popiersiem Paderewskiego i herbami ziem zachodnich posiadających następujący napis: „Ignacemu Paderewskiemu w dniu odsłonięcia pomnika Wilsona w dowód najwyższej czci i dziękczynności za ten Jego wspaniały dar dla Poznania oraz za całego życia jego ofiarną pracę i poświęcenie dla Polski. Poznań 4 lipca 1931. Dr. Czesław Meissner.” Dar ten obejrzeć można w oknie księgarni św. Wojciecha przy placu Wolności. (in)

— **Wieczornica szkolna.** W ub. niedzielę urządziła 24 żeńska szkoła powszechna w Górzynie wieczornicę w o-

Spieszmy

wszyscy na Złot Sokolstwa

z udziałem **mistrza Paderewskiego** i zagranicznych gości w dniu 5 lipca na stadionie miejskim.

Bilety można wcześniej nabywać w firmie J. Wlekiński (Hotel Bazar)

chronić z inicjatywy kierowniczki p. Rekowski. Wieczornicę rozpoczęto od śpiewaniem „Kto się w opiekę”, a na dalszy program złożyły się śpiewy, deklamacje, tańce oraz wykład p. Wierzbanowskiej p. t. „Popierajcie przemysł krajowy”. Działka szkolna wywiązała się ze swej roli znakomicie. Do zebranych przemówił proboszcz parafii górczyńskiej ks. Skórnicki. Zakończono wieczornicę od śpiewaniem pieśni „Boże coś Polskę”. (z)

— **Papieskie Dzieło Rozkrzewiania Wiary przy parafii św. Marcina** urządziło 21 bm wycieczkę do Ludwikowa dla swoich członków, których liczy zgóra 1700. Mimo niepewnej pogody udział członków i sympatyków był ogromny. Przybyłemu w międzyczasie ks. dyr. Kaczorowskiemu zgotowano serdeczne powitanie. Po posiłku nastąpiły uroczajności i gry. W toku zabawy ks. dyr. dokonał szeregu zdjęć, które udały się znakomicie. Humor wycieczkowców był pierwszorzędnym, więc z załem — późnym wieczorem — opuszczali zieloną polanę, niosąc ze sobą do swych zajęć miłe i niezatarte wspomnienia oraz zachętę do dalszej, wyężonej pracy organizacyjnej. (z)

— **Z targu.** Dnia 26, b. m., na placu Sapięzińskim płacono za nabiał: 1 kg masła wiejskiego 3,40—3,80 zł; masła mleczarskiego 4,40—4,80 zł; twarogu 0,80—1,20 zł; mendel jaj 1,50—1,70 zł; litr śmietany 1,60—2,00 zł; litr mleka pełnego 28—30 gr; za mięso: 1 kg słoniny świeżej 1,60 do 1,80 zł; słoniny wędzonej 2,30—2,40 zł; wieprzowiny 1,80—2,00 zł; wołowiny 1,80 do 2,80 zł; cielęciny 1,20—2,80 zł; skopowiny 2,00—2,60 zł; koziny 1,40—1,60 zł; smalcu 2,00—2,60 zł; za drób: 1 para kurcząt 3,00—4,00 złotych; kura 3,50 do 6,00 zł; perlica 3,00—4,00 zł; kaczka 4,00 do 6,00 zł; gęś 8,00—11,00 zł; para gołębi 1,60—1,90 zł; królik 3—4 zł; indyk 8,00 do 10 zł; za ryby: 1 kg karpia 3,60—4,60 zł; lina 2,40—3,20 zł; okonia 2,00—2,40 zł; karpasie 2,30—3 zł; białych ryb 0,80—1,60 zł; 1 kg węgorza 3,20—4,00 zł; 1 kg sandacza 4,60—5,00 zł; 1 kg leszcza 3,00 zł; 1 kg. suma 4,00 zł; 1 kg. szczupaka 3,40—3,60 zł; Za ryby śnięte płacono 60—80 gr mniej. Płacono za jęczmyk: 1 kg ziemniaków 6—8 groszy; 1 kilogram młodych ziemniaków 24—30 gr; marchwi 60 gr; buraków 60—80 gr; cebuli 0,70—1,00 zł; szpinaku 0,80—1,00 zł; 1 kilogram jarmużu 40—50 groszy; 1 kilogram bobu 1,20 złotych; pecek rzodkiewki 10—15 gr; ziółka zielonej sałaty 5—10 gr; rabarberu 20—30 gr; wiązka młodej kalarepy 30 gr; jeden ogórek 25—50 gr; 1 kg. szparagów 0,80—1,40 zł; 1 kalafior 0,30—1,20 zł; wiązka młodej marchewki 15—30 gr; 1 kg agrestu 1,00 do 1,20 zł; czereśni 0,70—1,40 zł; truskawek 0,70—1,60 zł; pomidorów 3,60—4,40 zł; groszku w strączkach 70 gr; 1 kg. kurków 1,20 zł; 1 litr poziomek 0,80—1,00 zł; czarnych jagód 0,80—1,00 zł; 1 mendel raków 0,50—2,50 zł. — Targ bardzo ożywiony. Ryby tańsze. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Wyciągnięte z Wisły zwłoki.** Pod Grudziądem wyłowiono z Wisły zwłoki 12-letniego Jana Maliszewskiego z Szynicha, który przed kilku dniami utonął podczas kąpienia się w rzece. — W pobliżu Torunia wydobyto z Wisły zwłoki 23-letniego studenta weter. Pawła Grochowskiego, który padł ofiarą kąpieli. (x)

— **Tragiczny wypadek.** W tartaku w Gutówce pod Chojnicami zajęty był przy piłę robotnik Tylicki; wskutek własnej nieostrożności uderzył w niego uchwycione przez piłę deski z taką siłą, że T. padł trupem na miejscu. (x)

— **Niezwykły połów.** W pobliżu mostu kolejowego w Toruniu wyłowili rybacy z Wisły olbrzymiego jesiotra wagi około 3 ctr. Niezwykła ta zdobycz wyłana została do Warszawy, gdzie nabyli ją handlarze ryb. (x)

— **Podłożony ogień.** W Orzechówku pod Wąbrzeźnem sponęła stajnia i obora gospodarza Józefa Muchy; w płomieniach zginęło sześć koni, 23 sztuki bydła, dwa zrebaki i kilka świń; ogień powstał wskutek podpalenia. W związku z pożarem, który wyrządził na 30 000 zł szkody, aresztowani zostali właściciele Mucha i jego teść Edward Kosmala. (x)

— **Tragiczny wypadek.** Na statku „Hanka” zajęta była w Gdyni jako kucharka 26-letnia Juljanna Głodkowska; wskutek nadmiernego wychylenia się z statku G. wpadła do wody i utonąła. — Zwłok jej dotychczas nie wydobyto. (x)

— **Niezwykły wypadek.** Dziś o godz. 11.30 w Czerwonaku 5-letni syn gospodarza p. Zgoly wybiegł na podwórze i zaczął się bawić z psem, który skacząc koło dziecka, okrocił mu nogi łańcuchem i przewrócił następnie, wskutek czego mały Zgola uległ złamaniu nogi. Zawezwane Pogotowie Lekarskie (55-55) opatrzyło dziecko i odwiozło je następnie do szpitala. (k)

— **W związku z tragicznym wypadkiem,** jakiemu uległ w nocy na niedzielę śp. Stefan Gałdyński, wyjaśniono w dochochodzeniach wiele szczegółów. Między

innemi badano, czy jest prawdziwy zarzut, skierowany przeciw pasażerom drożki kierowanej przez szofera Wincentego Pytlaka, pp. Romanowi Kustoszowi (Ogrodowa 12) i Władysławowi Korczakowi (pl. Sapięziński 2), jakoby się nie troszczyli o najechanego i opuścili niespiesznie miejsce tragicznego wypadku. Gdy następnie samochód zatrzymał się na chwilę, obaj nie orientujący się jeszcze w grozie sytuacji pasażerowie wysiedli. Zastali już wówczas śp. Gałdyńskiego na chodniku, gdzie go odrzucił samochód, broczącego we krwi. Pozostali oni na miejscu tragicznego wypadku aż do chwili przybycia pogotowia, które bezprzymtomego przewiozło do lecznicy miejskiej. Ciężko poraniony jednak zmarł już w drodze. Zarzut ucieczki dotyczy jedynie aresztowanego po zajęciu szofera, który przerażony zajęciem zbiegł, zastaniając dymem numer samochodu. (k)

KRONIKA POLICYJNA

— **Zderzenie się z samochodem.** Na Wielkich Garbarach róg Wodnej samochód P Z 48331 zderzył się z wozem firmy Lloyd Polski. U samochodu rozbita została szyba, a w wozie zламаł się dyzel. (k)

— **Zabił się podczas naprawy huśtawki** w Lunaparku w Bydgoszczy (ulica Nakielska) 44-letni Józef Kapsia. Obrżenia z powodu upadku były tak ciężkie, że Kapsia niebawem zmarł. (k)

— **Kradzieże i włamania.** Z korytarza pewnego mieszkania przy św. Marcynie 59 skradziono rower męski na szkodę p. Stefana Friebeego. — Na ul. Gen. Prądzińskiego zabrano rower męski, należący do p. Nikodema Remleina z Czajkowa-Wir. — Nieznani złościny włamali się do biur Poznańskiego Okręgu Stow. Młodzieży Polskiej przy placu Nowomiejskim 5. Łupem złodziei padła maszyna do pisania marki „Titania”. — Przy ul. Patrona Jackowskiego 31 włamano się do mieszkania p. Jadwigi Szyszki i skradziono odzież za 350 zł. (z)

JARMARKI

— **Krzywiń.** Jarmark na konie, bydło, trzodę chlewną oraz towary kramne odbędzie się 1 lipca.

Z WIELKOPOLSKI

— **Kórnik.** (50-lecie szkoły.) Szkoła Domowej Pracy Kobiet w Kórniku obchodziła 50 rocznicę istnienia oraz setną rocznicę urodzin swej założycielki śp. generałowej Jadwigi z Działyńskich Zamoyskiej. Na wzniosłą uroczystość zjechało się do Kórnika przeszło 140 dawnych uczennic, by godnie uczcić tak rzadki jubileusz. Uroczystość rozpoczęła się mszą św., podczas której przystąpiły wszystkie panie do Stołu Pańskiego, nie wyłączając najmłodszych uczennic, które obecnie przechodzą swój kurs gospodarczy w szkole w Kórniku. W podniosłym przemówieniu, pełnym jednego uznania dla wielkiej założycielki, podkreślił miejscowy ksiądz proboszcz Matuszek główne wytyczne, które kierowały całą działalnością i sposobem myślenia śp. generałowej Zamoyskiej. W wyrazach, nacechowanych głęboką myślą, wyczuć było można całe zrozumienie nie tylko wielkości sprawy, ale nadto wielkości ducha i myśli, które się stały podwaliną tak ważnej placówki w wychowaniu młodzieży żeńskiej a tem samem i społeczeństwa. To też z prawdziwą wdzięcznością i wielkiem uznaniem odnosiły się wszystkie byłe uczennice zakładu Kórnickiego do przemówienia ks. proboszcza. Po nabożeństwie udały się wszystkie panie do krypty grobowej, by złożyć hołd śp. generałowej poczem po wspólnym śniadaniu odbyło się na zamku uroczystościowe zebranie, na które m. in. przybyli p. hr. Maria Zamoyska, panie Zaleskie, ks. prob. Matuszek z Kórnika, ks. prob. Janasik z Bnina i ks. prał. Kornilowicz. Na honorową przewodniczącą wybrano p. hr. M. Zamoyską. Obrady prowadziła p. Zarzycka, przewodn. Koła warszawskiego, a na sekretarkę powołano p. dr. Karpińską z Poznania. Po oddaniu hołdu śp. generałowej i po złożeniu życzeń jubilatkom, wygłosiła referat o śp. generałowej Zamoyskiej p. Zofja Zakrzewska z Poznania, a p. Jętkiewiczowa z Warszawy odczytała sprawozdanie z działalności koła warszawskiego. W pięknych słowach złożył ks. prob. Janasik z Bnina życzenia i słowa uznania p. hrabiance Zamoyskiej, a w imieniu najmłodszych uczennic Filiji Szkoły Domowej Pracy w Kórniku, powinszowały 3 uczennice pp. Jubilatkom, składając równocześnie 3 piękne bukiety róż. Zjazd, który wywarł na uczestniczkach jaknajmilsze wrażenie, zakończono zwiedzeniem zamku, parku i Szkoły Gospodarczej oraz wspólnym obiadem, podczas którego byłe uczennice przypomniały sobie wzajemnie dawne chwile, spędzone w kuźnicach pod okiem tak mądrej i wielkiej niewiasty, jaką była generałowa Zamoyska. (z)

— **Buk.** Z dniem 1 lipca r. b. opuszcza naszą parafię wiel. ks. wik. Szymczak Antoni. Mimo krótkiego swego pobytu zasłużył się niemało dla całej parafii. Założył Stow. im. Dziec. P. Jezusa i Rozkrzewiania Wiary Św., Tow. Chóru Kościelnego. Pod jego dzielnym kierownictwem rozwija się świetnie Stow. Młodych Polek. Związek Młodych Polek doceniając jego pracę organizacyjną, mianował go patronem Okręgu Bukowskiego. Założył nowe Stowarzyszenia w Szewcach, Dobieżyźnie, Wilkowie, Sędzinach i Łagwach. Wszędzie osobiście kierował pracą z podziwu godnym zapałem i poświęceniem. Parafianie żegnają go z załem a za jego nieustrudzoną pracę pozostanie o nim pamięć jak najdłużej.

Wolsztyn

Agencję Kurjera Poznańskiego otworzyliśmy z dniem 1 lipca u p.

Ludwika Rogozińskiego

Wolsztyn
ulica Dąbrowskiego 4.

Zamówienia oraz przedpłatę na lipiec i dalsze miesiące prosimy uskutecznić odtąd tylko u p. Rogozińskiego. Powyższa agencja przyjmuje abonament i ogłoszenia po cenach oryginalnych bez żadnych dopłat.

Dostawa jeszcze tego samego dnia.

— **Szamotyły.** (Dzień pieśni.) Staraniem kierownictwa męskiej szkoły powszechnej im. Staszica, urządzono w ub. niedzielę w hali gimnastycznej „Dzień pieśni”, mający zaznajomić szerszy ogół z postępową młodzieżą szkolną w dziedzinie pielęgnowania pieśni rodzimej. Na program składały się referat nauczyciela p. Skorupskiego „O pieśni naszej”, poczem nastąpiły deklamacje i wykonane zostały pieśni poszczególnych klas. Całość wypadła bardzo udatnie, szczególnie pięknie oddano pieśni „Bałtyk”, „Hasło” i „Pieśń rycerską” na cztery głosy.

— (Pierwsza komunja św.) W tę samą niedzielę przystąpiły w kolegiacie farniej po raz pierwszy do Stołu Pańskiego 300 dzieci z tut. szkoły powszechnej. Piękne kazanie w czasie nabożeństwa wygłosił ks. dziekan Kaźmierski. (OP)

— **Czarnków.** (Zabawa.) W niedzielę odbyła się zabawa „Sokola” w lasku, połączone z zawodami i biegiem okólnym 3000 mtr. Odnagę honorową zdobyło gniazdo Polajewo. Wieczorem odbyła się zabawa taneczna. (cn)

— **Inowrocław.** (Pożar od pioruna.) Wylądowania elektryczne w czasie burzy, jaka przeszła nad Inowrocławiem, sprawiły przerwę w sieci elektrycznej, wstrzymując ruch tramwajowy. W pobliskich Szadłowicach powstał pożar, wywołany przez piorun. Sponęła mianowicie duża stodoła, wartości 30 tysięcy zł, własność p. Stybnera z Wierzchosławic. Straże ogniowe z Szadłowic, Wierzchosławic i Inowrocławia umiejscowiły pożar, przyczem na wyróżnienie i pochwałę zasługuje dowódca ochotniczej straży pożarnej z Szadłowic p. Harenda.

— (Ponowne otwarcie kinoteatrów.) — Dn. 19 bm. po parcygodniowej przerwie wznowiły swą działalność kinoteatry.

— (Kradzieże.) P. Fr. Kaczmarkowi ze Ściborza skradziono rower, który niebacznie zostawił bez opieki przy ul. Jakóba. Wartość skradzionego roweru wynosi 300 złotych. — Za kradzież zegarka zatrzymano Stefana Krzyżanowskiego i Jana Ziolkowskiego. — Nieznani złodzieje skradli z chlewu przy ul. Świętokrzyskiej na szkodę p. Hanczewskiego kilka kur i królików.

— (Z Polskiego Tow. Krajoznawczego.) Oddział Kujaw zachodnich Polsk. Tow. Krajozn. rozwinął w tym roku bardzo żywą działalność. Odbyło się już parę wycieczek do Kruszwicy i Bydgoszczy, które udały się bardzo dobrze, udział brali prócz członków miejscowych sympatycy i kuracjusze. Projektowane są wycieczki w końcu czerwca i w lipcu do lasu Suchatowa, do jez. Jezuickiego pod Bydgoszczą, do Trzemeszna i parokrotnie do Kruszwicy.

Odezwa

w sprawie ufundowania pomnika i upamiętnienia cmentarza poległych żołnierzy Armji Polskiej we Francji w St. Hilaire le Grand pod Reims — Francja.

Na gościnnej ziemi francuskiej w 1917 roku została powołana do życia niezależna, autonomiczna Armja Polska, nazwana później przez naród polski Armją Błękitną, Armją Gen. Hallera. Do armji tej przyłączyli się synowie Polski nieomal z całego świata. Liczne zastępy przyszły z Ameryki, Brazylii, dalekiego wschodu. Z obozów jeńców z Francji, Holandji, Włoch, i Anglii, by stanąć ramie przy ramieniu i nieść potem pomoc zbrojną Polsce.

W lipcu 1918 roku pierwsza dywizja Armji Błękitnej otrzymała chrzest krwawy

na polach Szampanji. Wielu tam legło najwspanialszych synów Polski z ostatnim okrzykiem „To dla Polski”. Tak, było to istotnie dla Polski. Ich poświęcenie, ich krew i życie złożone na ołtarzu Ojczyzny sprawiło to, że Polska została zaliczona do grona państw zwycięskiej koalicji, i zasiadła wraz z nimi jak równy z równymi przy stole, na którym był pisany traktat pokojowy — i były wykreślane granice Polski na mapie Europy.

Wielu z tych co wówczas oddali życie za Ojczyznę, krwią swoją purpurową podpisując traktat niepodległości Polski, pozostało tam na gościnnej ziemi francuskiej w skromnych mogiłach żołnierskich, na których zatknięto drewniane krzyżyki. I śpią tam oto teraz w swoich grobach ci Rycerze Polski, jej wierni synowie, szczęśliwi, że umieli pokazać, jak straszliwa potęga jest ukryta w sercu przepelnionem gorącą miłością Ojczyzny. Bo idące na śmierć huftce Armji Błękitnej do walki za wolność, przeciwko wszelkim rachubom ludzkim, nauczyły nas Wiary w te moce nadprzyrodzone, co się w duszach legną i duchem zwyciężają.

Dlatego my, byli żołnierze Armji Błękitnej generała Hallera, członkowie Związku Hallerczyków, pozostali przy życiu chcemy uwiecznić ich pamięć, chcemy, tam na tym skromnym cmentarzyku w St. Hilaire le Grand pod Reims we Francji wzniesić pomnik godny ich czynów walecznych i na ich grobach postawić trwałe krzyże granitowe, ażeby ich nazwiska wyrzeły na tych krzyżach świeciły przyszłym pokoleniom, aby czyn ich ofiarny, dokonany dla Polski na dalekiej ziemi francuskiej został uwieczniony, aby przez wieki płynęła pieśń o ich bohaterstwie i poświęceniu. Pragniemy, aby niezłomna Ich wola i wiara, Ich śmiertelna ofiara jaśniała z tych grobów widomym, trwałym symbolem Krzyża, jasnym i wyrazistym, świadczącym wszystkim o mocy ducha polskiego, z którego zrodziła się Wolność. Pragniemy godnie przystroić ich cmentarzyk, znajdujący się na ziemi francuskiej. Chcemy utrwalić ich nazwiska dla przyszłych pokoleń polskich jak i naszej sojuszniczki Francji, z którą na wielu polach wspólnie krew przelewaliśmy. Chcemy postawić na Ich grobach krzyże skromne, ale tak niezłomne, jak niezłomni byli ci, co tam spoczywają.

I dlatego zwracamy się z gorącym apelem do społeczeństwa polskiego, do wszystkich. Pospieszcie z datkami na ten wzniosły cel, zakupcie cegiełkę na ufundowanie pomnika i krzyżyków na Ich grobach. Spłaćcie w ten sposób choć częściowo dług wdzięczności za bohaterstwo poległych za życie złożone na ołtarzu Ojczyzny, za Polskę i Jej Niepodległość tam na polach walk na ziemi francuskiej. Niechaj apel nasz trafi do wszystkich serc polskich. Pomóżcie nam, aby dzisiaj po 12 latach pierwszych zmagani o Wolność Polski, groby bohaterów zajaśniały należną im krasią.

Za Komitet wykonawczy:
Gen. Broni Józef Haller, protektor. St. Pałowski, przewodniczący, ks. dziek. J. Jaworski, Wł. Kowalski, J. Czuba, i L. Witkowski.

Biuro kwaterunkowe na uroczystości Wilsona

W związku z odsłonięciem pomnika prezydenta Wilsona i licznym zjazdem różnych delegacji z kraju i zagranicy, Magistrat st. m. Poznania uruchomił na ten czas specjalne biuro kwaterunkowe, mieszczące się przy Urzędzie Targów Poznańskich, Biuro ma za zadanie ulokować wszystkich przybywających do Poznania, wobec czego uprasza się obywateli m. Poznania o zgłaszanie wolnych pokoi. Ceny za pokoje te same co podczas Targów. Zgłoszenia przyjmuje i bliższych informacyj udziela Miejski Urząd Targu Poznańskiego, ul. Marsz. Focha 18, od godziny 8-ej do 14-ej.

Teatr Wielki

DZIŚ — „Księżna cyrkówka”. Sobota, 27. 6. „Halka” — w Parku Wilsona o 20.30, a w razie niepogody „Halka” w Teatrze Wielkim.
Niedziela, 28. 6. Balet „Pan Twardowski” w Parku Wilsona, a w razie niepogody „Księżna cyrkówka” w Teatrze.
Poniedziałek, 29. 6. „Halka” w Parku Wilsona, a w razie niepogody „Księżna cyrkówka” w Teatrze Wielkim. Początek o godz. 8 wieczorem.
Przedsprzedaż biletów w Teatrze Polskim od godz. 10—17. Ceny biletów od 75 groszy.

Teatr Polski

DZIŚ — „Kajzer” (Wilhelm II) Sobota, 27. 6. „Kajzer” (Wilhelm II).
Niedziela, 28. 6. „Kajzer” (Wilhelm II).
Poniedziałek, 29. 6. „Kajzer” (Wilhelm II).
Początek o godzinie 8 wieczorem.
Bilety poprzednio nabyć można w kasie teatralnej.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Florete i Patapon”. Sobota, 27. 6. „Florete i Patapon”.
Niedziela, 28. 6. „Florete i Patapon”.
Początek o godzinie 8 wieczorem.
Bilety wcześniej do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiego, narożnik ul. Gwarnej.

Tow. Przemysłowe (Stary Przemysł) w Poznaniu

Z ckażji otwarcia pokazu fotograficznego wygłosi dla członków naszego Tow. p. m a f i s t e r K o z ł o w s k i wykład z dziedziny fotografii z demonstracjami, dziś, w piątek, o godz. 7-ej wieczorem w pawilonie Banku Handlowego (Międzynarodowe Targi Poznańskie, wejście od strony Wieży Górnosłańskiej), poczem zwiedzenie pokazu.
Wstępne dla członków i wprowadzonych przez członków gości — 25 groszy od osoby.
O liczny udział prosi
Dyrekcja

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

„C'EST PARIS...”

(Czyli: co Czermański zobaczył w Paryżu)

Warszawa, 25 czerwca.

Le Sage, we wstępie do nieśmiertelnego „Gil Blasa”, opowiada następującą anegdotę: „... Pewnego razu, w czasie przechadzki, trzech przechodniów natknęło się na zaniedbany, porośnięty mchem kamień z wyrytym na nim napisem: „Tutaj spoczywa dusza ubogiego bakalarza”. Dwaj z nich wybuchnęli beztrudnym śmiechem i oddalili się, nie próbując przeniknąć sensu z zagadkowych słów. Trzeci jednak, pozostał, nie mogąc się oprzeć refleksjom, a wreszcie dźwignął kamień i znalazł pod nim... worek złota!”

Paryż!... Ileż treści zawiera w sobie to fascynujące słowo! Paryż bulwarów, music-hallów, muzeów... Paryż artystów, uczonych, bankierów... Paryż Walezycy, Burbonów, Napoleona... Paryż!... Stolica świata.

Na ulicy Mazowieckiej, w salonie Garlińskiego wisł taki obrazek: szara zawilgocona ściana, okno, już nawet nie ujęte w rame sztukaterji. Żaden Ludwik nie użył tu swego imienia. Na oknie doniczka, w niej oczekuje na kres wędrówki samotna fuksja. Przepraszam, nie samotna, bo obok w klatce kanarek. Okno jest otwarte. Zapewne tam, w głębi, w czeluściach mieszkania jest ktoś, kto dosypuje ziarna kanarkowi, kto podlewa dogorywającą fuksję, ktoś... trzeci. Ca c'est Paris!...

Takim jest Paryż na akwarelach Czermańskiego.

Nie wiem czego szukał Czermański w Paryżu, co spodziewał się tam zobaczyć, czego nauczyć? Ale gdy patrzę na jego akwarele, mimowoli przypominam mi się Watteau, ten smutny Flaman, który przybył do Paryża po zarobek, po naukę, a zamiast tego pokazał oczom zdumionych dworzan króla Słońca to, czego nie dostrzegali wokół siebie: tajemnicze światło spowijające stolicę Francji i jej zniewalający czar. Czermański, jak sądzić, spełnia podobną rolę wobec obywateli trzeciej republiki. I jeszcze jeden rys wspólny dostrzegam u tych dwóch artystów: Obaj są poetami.

Cóż z tego, że Czermański maluje także karykatury, skoro zamiast być jadowitemi, są one wrzuszające? Zda się, że to Słowacki powiedział: „Jeżeli gryzę, to sercem gryzę...” A może Czermański? Zwiedzałem Salon Wiosenny-Imieninowy marszałka Piłsudskiego, zaaranżowany przez Instytut Propagandy Sztuki dla uczczenia 19-go marca. Czego tam nie było! Orły, sztandary, buławy, maciejówki, wasy, koturny! Wy-be-be-szony arsenał atrybutów — a pomimo wszystko sąsiek na przednówku.

Jakże inaczej podaje ten sam temat Czermański! A co myśli o portrecie oficjalnym? Spójrzmy na karykatury portretów z Luwru. Pomijam znakomitą a dosadną interpretację faktury, (jest to smaczny aperitif specjalnie dla rzeczoznawców), Ludwik XIV Rigaud'a, czy Franciszek I Clouet'a odsianą finezję, z jaką artysta przenika czar sztuki starożytności, ale równocześnie, poprzez dzieło i jego twórcę, dobiega się do głębi duszy portretowanych. Tworzy karykaturę podwójną, ba! potrójną! Żartuje z mistrza, z jego dzieła i wreszcie używa sobie na majestacie, akcentując kobiecą niemal kokieterję Franciszka Walezjusza, roztopiając w ogromie tłuszczu i patosu nie większe od lepka szpilki oblicze Króla-Słońca!

Obok wisł mgła londyńska, spowijająca angielską praworządność, reprezentowaną przez policjanta regulującego ruch uliczny, nawet wówczas, gdy nie jest w stanie dostrzec końca swojej paleczki.

Patrząc na ten groch z kapustą, (jak! groch! co za kapusta!) śmiejemy się szczerze, serdecznie. Poddajemy się sugestji Czermańskiego tak dalece, że zaczynamy sądzić, że to nie przez jego okulary patrzymy na świat, na sztukę, lecz że to nasze własne, jakże głębokie, spostrzeżenia znajdujemy w tych dziełach. Dlatego właśnie przyszedł mi na myśl Watteau. Bo chociaż tamten Flaman przechadzał się po alejach ogrodu Luxemburskiego, a Polak chętniej zasiada na trzcinowym krzeselku kawiarni Montparnasse'u, obaj z jednaką przekonującą siłą odsianają przed nami duszę Miasta-Swiatła.

Tak się składa, że muszę oglądać dużo obrazów. Im więcej ich oglądam, tem trudniej mi pisać o tem co widzę. POCO oni to mają? Pytam siebie, bo myślę, że nie wypada o to pytać autorów. Z Czermańskim jest całkiem inaczej. — Zdaje mi się, że do obrazu powinno się dopiero wtedy siadać kiedy już niema innej rady. Jakże wiele z tego co widzimy, niepodobna zamienić na słowa!

„Wielkie miasto ma swoją duszę”. zakomunikował mi kiedyś Guide-bleu, który wertowałem, jadąc do Paryża właśnie. Zwiedzałem później stolicę świata z chaosem wrażeń w głowie, oszołomiony, zachwycony. Szukałem tej duszy, szukałem jej wszędzie, Mea culpa, nie znalazłem. Aż tu nagle wczoraj u Garlińskiego jeden rzut oka na „Hôtel du Métro” i... opanował mnie rój wspomnień. W głowie zahuczały koła kolei podziemnej, nozdrza wypełniły zapach mydła migdałowego, w oczach zamigotało natrętnie: „Demandez un Dubonnet, demandez un Dubonnet...”, rozdarł uszy, żalotny okrzyk: „l'Aaaaam du peuple!!!...”

L'âme de Paris!...

A wszystko to na widok pogiętych blaszanych lambrękinów, wyplatane krzeselka, białego fartucha i czerwonej kurtki rozczochranego garçona.

Dzisiaj jest ślicznie. Czermański rysuje w Graphic'u, chodzi w londyńskie premjery w granatowym fraku, jest rozchwytywany, a od czasu do czasu przysyła nam do obejrzenia wrzuszające obrazki. Są malowane na papierze, podobają się. To dosyć, to nawet bardzo wiele. Czytałem uważnie w książce pamiątkowej: dziękuję mu za Paryż, za jeszcze jedną miłą chwilę, za wskrzeszone wspomnienia. Czytałem także krytyki. Wszystkie: ciepłe, letnie i zimne. Pisano to, pisano owo. Ale nikt nie był zmuszony pisać o transpozycjach wizualnych, o deformacjach czasoprzestrzennych... Myślę, że dlatego, bo to są naprawdę prawdziwe obrazy, które mówią same za siebie. Nie trzeba nawet kupować katalogu.

Dr. Lech Niemojewski.

WYSTAWA SZTUKI STAROPERSKIEJ I CENNE OKAZY POLSKIE NA NIEJ

Bardzo dobrze uczyniły krakowskie „Sztuki Piękne” dając przystępny szkic o sztuce staroperskiej, z okazji wystawy jej okazów, jaka odbyła się w Londynie w olbrzymim gmachu Burlington House przy Piccadilly Street. Uczestniczyło w tym pokazie 25 państw z czterech części świata (Ameryka, Europa, Azja i Afryka) 101 muzeów rządowych i 132 zbiory prywatne przystąpiły do udziału z 3000 przedmiotów, z których wybrano 2700, odrzucając trzysta, tak aby wystawa mieściła litylko rzeczy najbardziej wartościowe, unikatowe przeważnie. Z samej Persji przybyło oczywiście mnóstwo przedmiotów i to w ten sposób, że leciały na aeroplanach do brzegu zatoki perskiej i tam były załadowywane na okręty.

Polska, jak podkreśla autor artykułu, wystąpiła niestety bardzo skąpo, gdyż muzea nasze obawiały się, że zabytki zostaną uszkodzone w drodze do Londynu. Obawy te były najzupełniej niesłuszne. Czwartą część wystawy stanowiła ceramika i szkło, a ani jeden okaz nie doznał najmniejszego uszkodzenia. A zato dwa najważniejsze obiekty polskie wracają na prawione i zakonserwowane. Słynny dywan wilanowski był tak brudny i pokapany woskiem, że bano się go w Warszawie odczyszczać — w Londynie został odczyszczony gruntownie i wartość jego przez to się podwoiła. Dywan Romana ks. Sanguskiego, niemało uszkodzony w wątku, został przez fachowca podszuty na stronie odwrotnej i również zyskał wiele.

Najsmutniejszy był dla Polski fakt, że jeden z najcenniejszych okazów wystawy, rhyton w kształcie głowy sumaka, wykopany na Wolicy i stanowiący część tzw. skarbu z Choniakowa, był wprawdzie wystawiony, ale już jako własność prywatna J. Brummera w Nowym Yorku. Pisał o tym okazie w Dziale Kultury i Sztuki obszernie prof. dr. Kostrzewski, podnosząc nieobywatelski czyn ostatniego polskiego właściciela, p. Kurmanowicza z Żółkwi, który zabytek ten sprzedał w obce ręce, mimo że możnaby go było pozbyć w kraju. A tak samo słusznie zaznaczył autor naszego artykułu, że przemycenie tego skarbu zagranicę, wbrew zakazowi wywozu podobnych obiektów, jest bardzo godne uwagi pod kątem czujności organów powołanych.

Artykuł „Sztuk Pięknych”, napisany przez p. E. Wierzbickiego, miłośnika popularnej historii sztuki perskiej i jest wysoce pouczający.

ŻYCIE KULTURALNE

POŚWIĘCENIE WIELKICH ORGANÓW W KATEDRZE POZNAŃSKIEJ

Dnia 30. bm., o godzinie 17¹⁵ odbędzie się, jak już donosiliśmy na innym miejscu, uroczyste poświęcenie nowych wielkich organów, jakie otrzymała Katedra Poznańska. Poświęcenia dokona ks. Prymas Hlond, który wygłosi do zebranych przemówienie, powitany przez chór katedralny pod batutą ks. dr. Gieburowskiego hymnem „Ecce sacerdos magnus” Antoniego Brucknera na sześć głosów męskich.

Bogaty program muzyczny, który będzie następnie wykonany przez chór katedralny i przez organistę katedralnego p. Józefa Pawlaka, obejmuje w dziale chóralnym: Perosię „Gloria in excelsis Deo” na chór mieszany i Mikołaja Zielińskiego (wiek XVII) „Viderunt omnes fines terrae” również na chór mieszany, podobnie jak Haendla „Alleluja”. Na samych organach będą wykonane kompozycje następujące: Haendla koncert d-moll, Ch. M. Widra „Cantilène”, J. S. Bacha tokkata i fuga c-dur, oraz postludjum.

MAMY ZNÓW MUZYCZNĄ BURZĘ W SZKLANCIE WODY

Z Warszawy donoszą nam: Po raz pierwszy w tym roku odbył się popis Wyższej Szkoły Muzycznej, stanowiącej wierzchołek naszego Konserwatorium. Odbył się i... wywołał sprzeciw, tem bardziej nieoczekiwany, że padły one z tego odcinka frontu, na którym jeszcze przed rokiem najzacieśniej walczone o to, aby Wyższa Szkoła Muzyczna, z prawami uczelni akademickich, przy Konserwatorium powstała i aby w ten sposób Polska uzyskała najwyższą muzyczną uczelnię.

Atak ten był „zasadniczy” to znaczy skierował się przeciw sposobowi, w jakim tę wyższą uczelnię zorganizowano, oraz przeciw osobowemu jej składowi, gdy idzie o ciało pedagogiczne Zarządu realne, tyżące się popisu uczniów (który bywa przecież zawsze popistem nauczycieli) ograniczyły się do ognia huraganowego, który przygotowywał właściwy szturm. Więc sumarycznie uznali ci i cwi sprawozdawcy, że na fortepianie grano niedość dobrze, że brakuje klasy skrzypcowej, wiołoczelowej, śpiewackiej i szkoły operowej, że wyższa Szkoła nie ma własnej orkiestry itp. A z tej żaslony dymów wysuwała się luźną ciężką kolubryną miotająca pociski najważniejsze: „przy powstaniu Akademii zazwyczaj się przeważa wpływów osobistych nad rzeczowymi”, „geneza Wyższej Szkoły była przeciążona personaljami” itd. itd. Czyli odrazu widzimy, gdzie jest miejsce najbardziej obolałe i orientujemy się w założeniu i celu tej batalji.

Na ten obrztał z grubej Berty odpowiedziaa atakowana forteca jednym, ale celnym pociskiem. Prof. Zbigniew Drzewiecki, świetny pianista i pedagog, stwierdził, prostopo, że po jednym roku działalności Akademii, która tak trudno było zorganizować chociażby z samych względów materialnych, przy braku fundusów na „etaty”, zawczasie jest trochę mówić o niej tak, jakby już działała od lat i miała swobodę ruchów. Zaden absolutnie jej przecież jeszcze nie ukończył, bo nie było na to czasu, nawet żaden program oficjalny jeszcze nie został ogłoszony. Pociski uderzają więc w próżnię, a raczej w cel, który sobie nieprzyjacielska artylerja sama skonstruowała i wystawiła.

Sprawa nabiera, w polemice, takiego charakteru, że warto będzie nią się zająć szczegółowo, do czego prof. Drzewiecki swym jasnym wywodem dostarczył wyborowego materiału. Idzie przecież o najwyższą szkołę muzyczną w Polsce, na której czele stoi Karol Szymanowski. Jest o czem pomówić.

NAUKA

Najlepsza polska książka o Egipcie. Wyšla ona z pod pióra ekscentrycznego, mało znanego pisarza Wł. Wężyka, który był przyjacielem Norwida, organizował teatr w Poznaniu, osiadł wreszcie na wsi pod Pszczyną i umarł w 1848 r. Zostawił po sobie sporą rękopiśmienną spuściznę przechowaną w Polsk. Ak. Umiejętności; wśród jego utworów sporo miejsca zajmują opisy podróży a z pomiędzy nich najlepszym jest opis wydany w r. 1842 p. t. „Egipt. Obrazy”. Bogate, barwne te impresje, i ciekawe refleksje, poznańskiego podróżnika nazywa „najlepszym utworem romantycznej prozy podróżniczej” prof. J. St. Bystron, który wydał niedawno tę książkę nakładem Krakowskiego Tow. Miłośników Książki w bardzo starannym przedruku. (P)

Ze Związku Bibliotekarzy Polskich. Koło lwowskie odbyło posiedzenie z referatem dr. F. Smolki pt. „Stan obecny prac w zakresie bibliotekarstwa międzynarodowego”.

Wileńskie Tow. Lekarskie odbyło posiedzenie z odcytem dr. J. Samborskiego pt. „Teratoid mesenterji”, doc. S. Bańńskiego pt. „Z histochemji wapnia śródtkankowego” i pp. prof. dr. K. Pelczara, Hofbauera i Kołoszyńskiego pt. „Z badań nad dopełniaczem surowicy krwi ludzi dotkniętych nowotworami złośliwymi i płytkami krwi z rakiem doświadczałnym”.

SZKOLNICTWO

Kształcenie nauczycieli w różnych państwach. W „Ruchu Pedagogicznym” omawia p. Jakiel kształcenie nauczycieli szkół powsz. i średnich. Wszędzie jest silna tendencja do kształcenia nauczycieli w wyższych szkołach. W wielu krajach realizowano to w zupełności, w innych walki polityczne lub ciężkie położenie ekonomiczne nie pozwala chwilowo zrealizować uniwersyteckiego kształcenia nauczycieli szkół powszechnych, jednak zbliża się dzień w którym znikną seminarja nauczycielskie o typie szkoły średniej. — W związku z omówionym tematem stoi artykuł dr. Mąka o akademiach pedagogicznych w Prusiech („Ruch Ped.” Nr. 5). Organizację tych akademij przedstawia autor według wzoru akademij w Bytomiu. (St. N.)

OCHRONA ZABYTEKÓW

Ruskie freski w Sandomierzu. Z Krakowa piszą nam: Na wewnętrznej ścianie prezbiterjum katedry sandomierskiej, na polach dwóch przelów znajdują się stare freski ruskie. Zbadała je dokładnie dr. Anna Marcówna i opisała w pracy, przedstawionej na posiedzeniu komisji Historji Sztuki Polskiej Akademji Umiejętności przez prof. dr. W. Molé. Freski te pochodzą z czasów panowania Władysława Jagielly, prawdopodobnie z końca XIV wieku. Artysci, którzy je wykonali pochodzili — zdaniem autorki — z ośrodka artystycznego, leżącego na końcu XIV wieku. Wzorów, na których oparli się twórcy fresków, trzeba szukać w sztuce bałkańskiej. Podłoże ikonograficzne fresków jest bizantyjskie; artystycznie łączą się one z tak zwanym Renesansem Paleologów. Najbliższemu Polsce ogniskiem sztuki bałkańskiej była Wołoszczyzna. W ten sposób tworzył się cały łańcuch, wiodący z Bałkanów w głąb Rosji. W tym łańcuchu wpływów artystycznych Ruś Czerwona była łączącym ogniwem. Freski w katedrze sandomierskiej są tego dowodem i ważnym dokumentem. (pk)

KONCZA SIĘ DNI MICKIEWICZOWSKIE

Z Nowogródka donoszą nam:

Prawdziwymi świętami wśród „Dni Mickiewiczowskich” były dni 20 i 21 czerwca. W teatrze miejskim gościła „Reduta” z Osterw na czele, przybyła liczna wycieczka dziennikarzy z całej Polski, a na święcie Przynosiobienia Wojskowego i Wychowania Fizycznego zebrało się przeszło 1200 młodzieży. Wycieczki wojskowe brały udział w sypaniu Kopca-Pomnika ku czci Mickiewicza.

Zakończą się uroczystości 28 i 29 czerwca. Kopicz zostanie uroczystie oddany miastu pod opiekę. Odbędzie się uroczysta Akademia i zabawa ludowa na Zamku. W ten sposób sprężycie zorganizowana przez Komitet impreza dobiega końca. Zadaniem Komitetu będzie w dalszym ciągu upamiętnienie tych chwil przez trwałe pomniki. Takim ma być przede wszystkim Muzeum Mickiewiczowskie do którego postawę stanowią liczne dary pomników i zabytków z tej epoki. Dalej — Świątce i domek Mickiewiczowski ma być wykupiony z rąk prywatnych. Wreszcie Komitet zabiegać będzie o jak najszersze rozpowszechnianie taniej jubileuszowej edycji pism Mickiewicza, urzeczywistniając marzenie Wieszcza, by książki jego dotarły pod strzechy. Wojewoda Z. Baczkowicz złożył na te cele 2 tysiące złotych, wręczono mu do dyspozycji z okazji pożegnania go, jako wojewody nowogródzkiego. Dalsze składki przyjmuje Komitet w Urzędzie Wojewódzkim w Nowogródku.

Wystawa Mickiewiczowska będzie otwarta do 15 lipca, do tego też czasu mimo zakończenia „Dni Mickiewiczowskich” znajdują wycieczki do ziemi nowogródzkiej wszelkie ułatwienia i pomoc ze strony Komitetu. (Z. N.)

Pisma nadesłane

„Zaranie Śląskie”. Zesz. 2. Treść: Od Redakcji. — Dr. W. Ormicki: „Co każdy Polak o Śląsku wiedzieć powinien”. — Fr. Popiołek: „Muzeum miejskie, jego powstanie, rozwój i stan obecny”. — W. Olzewicz: „Biblioteczne potrzeby Cieszyna”. — K. Simm: „O dział przyrodniczy w Cieszyńskim Muzeum”. — T. Dobrowski: „Tradycja wołoskie w kulturze artystycznej górali śląskich”. — W. Karger: „Rumuńska trówa weselna ze śląskich Beskidów”. — A. Borkowski: „Jak święcono do niedawna”. — Fr. Popiołek: „Mieszko, pierwszy książę cieszyński”. — Recenzje. — Materiały ludoznawcze. — J. Pulikowski: „Sześć polskich pieśni ludowych r. 1819”.

„Polska Gazeta Introligatorska”. Nr. 6. Treść: H. Majkowski: „Książka ongiś i dziś”. — Rybicki: „Projektowanie opraw książkowych”. — „Marmurkowanie papierów”. — „Ile kosztuje godzina maszynisty?” — J. Wojc.: „Zdanie o książce w przyszłości”. — (k): „Wystawa prac uczniów Państw. Szkoły Zdobniczej w Poznaniu”. — Z życia organizacyj introligatorskich. — Kronika. — Rozmaitości. — Wesoły kącik. — Odpowiedzi Redakcji.

Zagadkowe morderstwa w Kalifornii

W „Kamionie Śmierci” na górze Duchów czyha śmierć! — Zagadkowe morderstwa — Tajemniczy znak kabalistyczny — Czy mordy rytualne?

Kalifornia poruszona jest podwójnym morderstwem, jakiego dokonano ostatnio na przełęczy Kearsarge w górach Sierra Nevada, gdzie już niejednokrotnie ginęli ludzie w sposób wielce tajemniczy. Na ciałach zamordowanych wycięte były zawsze te same znaki tajemnicze.

Owem miejscem niebezpiecznym jest tak zwany „kamion śmierci” na górze Duchów. Pierwszą ofiarą owej góry był niejaki Avery Heezer, właściciel olbrzymich pastwisk. Był to człowiek niezmiernie odważny, lekceważący sobie wszelkie niebezpieczeństwo. Stąd też wysmiewał przyjaciół, którzy przestrzegali go przed grozą dzikiej góry, gdzie nocami ploną niesamowite światła, a echo powtarza tajemnicze nawoływanie. Kiedy Heezer — padł ofiarą swej nieustraszonosci, znaleziono ciało jego oznaczone kabalistycznymi znakami.

Niebawem przyszła kolej na drugą ofiarę. Oto piętnastoletnia Florencia Grist zapędziła się zbyt daleko na swym rumaku w poszukiwaniu za kwiatami górskimi i oddaliła się zbyt daleko od głównego traktu. Wieczorem wrócił koń samotnie, a po dziewczęciu nie było śladu. Szukano jej na próżno, wreszcie po ulgich błędnym znalazł ciało dziewczęcia przytoczone ciężką skałą. Dziewczę miało również wycięte na ramionach znany już znak kabalistyczny.

Ludność w okolicy nie zdążyła jeszcze ochłonąć z wstrząsającego wrażenia, gdy na tragicznym trakcie znalazły śmierć nowe dwie ofiary. Walter Quarde i Jerzy Hill z San Francisco przyjechali w te okolice w celu polowania na niedźwiedzie. Kiedy mieszkańcy tych okolic przestrzegali ich przed groźnym niebezpieczeństwem, nie chcieli wierzyć i śmiały się z zabobonem. Później znaleziono ich ciała pochwytane w owym tajemniczym znakami.

Również ostatnia ofiara straszliwej góry, ośmastoletnia panna Carmen Wagner nie zginęła sama. Wybrała się z narzeczonym swym Henrykiem Sweetem na polowanie. Ciało Sweeta znalazła ekspedycja podjazdowa. Ekspedycję spotkało przy tej okazji nieszczęście. Jeden z ich ludzi zbłądził w zaroślach. Odnaleziono go nieżywego, przywiązanego do drzewa, z wyciętym na ramionach tajemniczym znakiem. Psa pary narzeczonych znaleziono również zamordowanego i zaopatrzonego w ów znak kabalistyczny. Wkońcu natrafiono na zwłoki Carmen Wagner, noszące ślady popalenia i znowu ów zwykły, tajemniczy znak.

W pogrzebach ofiar góry Duchów uczestniczyli stale: wódz Indian Jakna na czele swych wojowników, oraz żony i ich dzieci. Ustawiali się w szeregi, tworząc szpaler w czasie pogrzebu, idącego do małego kościółka w Fern-dale, i patrzyli na żałobny obrzęd okiem nienawistnym. Zjawiali się w milczeniu i w milczeniu znikali po pogrzebie. Kiedy chowano Carmen Wagner, w Eureka zjawili się również Indianie i ustawili się w szeregach. I znowu odeszli w milczeniu. Ale następnej nocy gorzała poprostu góra od łuny ognia, a dzikie, niesamowite krzyki przepętdały okolice.

Urzędnikom kryminalnym z Nowego Jorku i San Francisco, którzy udali się w poszukiwaniu za zaginioną parą, udało się nareszcie wpaść na trop zbrodniarzy. W ekspedycji uczestniczyli dwaj Indianie, z których jeden jechał na bulanku. I dziwna rzecz, że właśnie w pobliżu miejsca, gdzie znaleziono zwłoki panny Wagner, napotkano ślady sierści bulanku. Tymczasem drugi „z chętnych do usług” Indian miał przy sobie dziwnym zbiedzkiem okoliczności zegarek Carmen Wagner. Zaarrestowano obu i oskarżono o zamordowanie pary narzeczonych. W chwili aresztowania nie okazywali Indianie najmniejszego lęku i mruzcili bezustannie słowa zaklęcia. Przy dalszym przeszukiwaniu lasu natrafiono na prastary ołtarz ofiarny, ukryty w bardzo niedostępnym miejscu. W półkolu olbrzymich konarów drzewa ułożony był wielki odłam skały, na którym mogło wygodnie spoczywać ciało ludzkie. Dotąd nie stwierdzono, czy Carmen Wagner uległa śmierci rytualnej, złożona w ofierze bogom pogańskim. Jeśli tak, to nie ulega wątpliwości, że wszyscy inni, którzy zginęli tam w tajemniczy sposób, byli

również ofiarami rytualnymi pogańskich wierzeń Indian z gór Sierra Nevada. W. K.

Czy pani ma zdrową cerę?

Jak usunąć dolegliwości cery? Oprócz przykrego defektu twarzy, jakim są wagi, lojotok występuje jeszcze w innej formie, jako lojotok-uchy.

Występuje on wtedy, gdy łój wytwarza się w postaci gęstej. Wtedy gromadzi się w postaci drobnych łusek na skórze, gdyż gęsty tłuszcz nie może rozmiękczyć skóry, wtedy pozornie ma się wrażenie że skóra jest sucha, a właściwie ma się do czynienia ze skórą tłustą. Postrzuje tylko swój wygląd chropowatością oraz łuszczeniem się skóry, które występują w formie placków, łuszczących się. Zwykle przytem występuje lekkie zaczerwienienie skóry i wtedy cera sprawia wrażenie bardzo nieestetyczne, szczególnie, kiedy dotykają się do tego zmiany w postaci krost i blizn. Krosty na twarzy są najczęściej pochodzenia lojotokowego i wówczas nazywają się trądzikiem lojotokowym.

Lojotok spotyka się na twarzy, brodzie, nosie, czole, niekiedy policzki również są objęte tą przykrą dolegliwością. Lojotok n. jednokrotnie spotykamy również na plecach, rzadziej zaś na piersiach.

Jak należy leczyć lojotok? Zależy to od stanu skóry. Lojotok w lżejszej formie, gdy występuje tylko polysk skóry nie wymaga leczenia, tylko odpowiedniej pielęgnacji.

Leczenie powinno mieć na celu przeszkodzenie nadmiernego wydzielania tłuszczu, w tym celu para daje bardzo dobre wyniki, gdyż rozmiękcza skórę, powoduje lepsze przekrwienie, po którym następuje zwięzanie naczyń krwionośnych i wydzielanie mniejsze tłuszczu.

Leczenie lojotoku powinno się odbywać kombinowanymi środkami zewnętrznymi oraz wewnętrznymi; zwalczać należy podświadome cierpienie, np. anemię, która często jest również przyczyną lojotoku, podobnie jak choroby przewodu pokarmowego.

Poza tem należy używać dużo powietrza, ruchu, słońca, kąpieli, zwrócić baczną uwagę na odżywianie, używać mało mięsa i alkoholu, ostrej potraw, marynat, wędlin, a zamiast tego — dużo jarzyn surowych i gotowanych, owoców we wszelkiej formie, sok z marchwi surowej, kefir, jogurt, chleb razowy, rzodkiew surową. Powinno się odsuwać wszelkie podjęty działające na zmiany gruczołów, zimna temperatura, gorąca i zimna, zbyt- nie słońce, wiatry, mróz itd. itd.

Polysk skóry nie tylko może pochodzić od łaju, naśladującego lojotok, ale również i od potu, dlatego też przy dokładnym oczyszczeniu skóry orientujemy się w tem, czy są otwórki w skórze t. zw. czy gruczoły skórne są rozszerzone.

Dr. J. Świtalska.

Nowy sposób odmładzania

Prof. Carazzi pobli Woronowa. — Dotychczasowe doświadczenia budzą najlepsze nadzieje. — Drugą zaletą nowego systemu jest taniść.

W Towarzystwie medycznym w Paryżu włoski profesor Carazzi przedłożył ostatnie swe długoletnie badania i wyniki ich w dziedzinie odmładzania. Zrozumiał jest rzecz, że tematem zainteresowano się niemniej żywo jak i uczonym, który od dwudziestu lat poświęca się bądź co bądź najciekawszym problemom wiedzy lekarskiej.

W Padwie, gdzie uczony zatrzymał się w powrotnej drodze z Paryża, udało się przyjacielowi jego, Albertowi Masini, nakłonić go do udzielenia wywiadu, w którym tłumaczył prof. Carazzi, na czym zasadza się jego system odmładzania.

— Różnica między systemem moim a Woronowa polega na tem — mówił uczony, — że Woronow szczepi serum, sporządzone z pewnych gatunków małp. Ja tymczasem nie robię szczepionek, lecz daję zastrzyki z serum z zwierząt pospolitych jak ogiery, stadniki itp. Zwierzę, z którego Woronow bierze zarodek do swego serum, nie może być powtórnie użyte w tym celu. Tymczasem do moich zastrzyków mogę brać wielokrotnie te same zwierzęta bez najmniejszej dla nich szkody. Z tego wynika zatem, że moje leczenie może być dostępne szerszemu ogółowi, podczas gdy na kurację Woronowa mogli sobie pozwolić tylko wybrańcy losu, już choćby ze względu na rzadki gatunek małp niezbędny przy jego sposobie leczenia. Przecięż wiadomą jest rzecz, że wynalazek, który ma być dobrodziejstwem dla ludzkości, musi ogarnąć jak najszersze masy, któreby z niego mogły korzystać. Moja metoda odmładzania różni się i tem od Woronowa, że ostatni miał na względzie tylko seksualne odmładzanie, nie biorąc względu na cyrkulację krwi i funkcję serca. Stąd dcznawali pacjenci Woronowa gorzkich rozczarowań, przekonawszy się, że kuracja nie odmłodziła całego organizmu. Przekonałem się natomiast, że osobniki, poddające się memu sposobowi leczenia, czuły się odmłodzone na całym ciele, czyli że wchodził tu w grę postęp organiczny. Moja metoda może więc z tym samym skutkiem obejmować leczenie mężczyzn jak i kobiet, podczas gdy Woronow zajmował się tylko pierwszymi.

Studia teoretyczne w tym kierunku rozpoczęłam w roku 1912, wzorując się na wskazówkach Brown Séquarda i innych. Doświadczenia na ludziach zaczęłam przeprowadzać w dziesięć lat później. Pierwszych prób dokonałem na bezdomnych starcach w Bolonii. Muszę przyznać z ra-

Zdjęcie powyższe przedstawia fragment katastrofy kolejowej — na szczęście niezbyt groźnej w skutkach — pod Kostrzynem, o której pisaliśmy w rannym wydaniu. Widzimy parowóz pociągu pospiesznego zeciepiony z ostatnim wagonem towarowym, a obok przymusową wędrowkę pasażerów do czekającego na stacji dodatkowego pociągu, aby dotrzeć do Poznania.

dością, że odmłodzenie ich przed dziewięciu laty jest do dziś dnia widoczne. Minione 10 lat nie pozostawiły na nich najmniejszego postarzenia się.

Daleki jestem od tego, by sądzić, że mój system odmłodzi ludzi na zawsze. Ale w każdym razie i dziesięć lat zdrowia dla wyniszczonego starością organizmu nie jest bez wartości. Moje studia i dotychczasowe doświadczenie przedłożyłem w Paryżu. Oczekuję teraz należy, jakie będzie zdanie świata naukowego i czy mój system zostanie uznany za dobry. Wiem, że dużo czasu upłynie, zanim zdobycz swoją zdolam rozpowszechnić po całym świecie. A pragnąłbym bardzo uratować jak największą liczbę ludzi. (Alka.)

Kiedy się ukazał pierwszy cylinder na głowie eleganta?

Poraz pierwszy ukazał się w roku 1796 na ulicach Londynu „złoty młodzieniec” w cylindrze na głowie. Pierwszy debiut cylindra wywołał oburzenie w stolicy „Times” pisał: „Sprawca niepokojów i zbiegowiska na ulicach został sprowadzony do sądu. Jego wysoki, czarny, lśniący kapelus, podobny do rury kominowa, stał się przyczyną zbiegowiska, które zmusiło policjantów do interwencji i zaarrestowania sprawcy”. Stare to były czasy i poczciwe. Dzisiaj żadna ekstrawagancja stroju i mody nie prowadzi prostą drogą do sądu, conajwyżej do rozgłosu.

Jak się można dorobić na kryzysie

(Obrazek współczesny z Berlina)

Bieda uczy ludzi sprytu, a kryzys i brak koniunktury jest też koniunkturą.

W jednej z małych kawiarenek przy berlińskiej Friedrichstrasse siedzą dwaj młodzi ludzie. Niedawno jeszcze byli agentami handlowymi. Siedzą smutni. Pada deszcz. Jeden z nich ma palto. Młodszy wstaje, zabiera palto i wychodzi bez słowa. Po pewnym czasie wraca, wprawdzie bez palta, ale zato z 12 markami w kieszeni. Palto pozostaje w lombardzie. Jest już czem zapłacić za kawę. Płacą i wychodzą. W pół godziny potem wynajmują w pobliżu pokój na biuro, wpłacając tytułem zadatku 10 marek. Nietylko gospodarz, ale i dozorca jest uszczęśliwiony. Młodzi ludzie otrzymują klucz i kierują się do najbliższego składu z meblami. Do sklepu wchodzi tylko jeden. „Jaką prowizję otrzymam?” — zapytuje kupca — „jeżeli przyjdzie do pana klienta, który kupi trochę mebli?” — „Piętnaście procent” — odpowiada uradowany kupiec. Po pół godzinie wchodzi drugi i wybiera 2 biurka, 4 krzesła, i szafę. Rachunek wynosi 240 marek, płatnych w 10 ratach miesięcznych.

Jeden wychodzi, wchodzi drugi. Podejmuje należną mu prowizję w kwocie 30 marek. Wypukują z lombardu palto i idą na zasłużony obiad. Po obiedzie młodszy z nich wstępuje do jednego ze składów maszyn do pisania, zapytując, jaką prowizję otrzyma, w razie przysłania klienta, który pragnie kupić maszynę. — „Piętnaście procent” — brzmí odpowiedź. Według ustalonego programu po chwili wchodzi starszy i kupuje po krótkim targu maszynę za 300 marek na 20 rat miesięcznych. Pierwszą ratę w kwocie 15 marek płaci natychmiast. Wkrótce zjawia się młodszy po swoją prowizję. Kupiec przyjmuje go przyjaznym gestem, wypłaca 45 marek. „A niech pan o nas pamięta i przyprowadź nam jeszcze jakiegoś klienta, jak pan widzi, można u nas zarobić”.

Teraz wracają szybko do nowego lokalu. Płaca natychmiast resztę komornego w kwocie 40 marek. Mają już lokal biurowy, kompletne urządzenie i ponadto 5 marek w majątku. Na drugi dzień umieszczają ogłoszenie: „Dam posadę stenotypistce za wynagrodzeniem”. Następnego dnia wpływa szereg ofert. Jakiś poważny, tonaty pan ofiaro-

wuje 250 marek za umieszczenie jego przyjaciółki na posadzie za 120 marek miesięcznie.

Mają więc teraz biuro, 250 marek w kasie firmy, i przystojną stenotypistkę. Trzeba jeszcze tylko zarejestrować firmę i wywiesić szyldzik. Ale jaki? Do tej chwili nie zdążyli jeszcze zdecydować, co właściwie będą w tem biurze robili. Ale to nie ważne. Grunt że zaczęli i że wedle wszelkiego prawdopodobieństwa dojdą do majątku. Umieli wykorzystywać złą koniunkturę. Podczas dobrej napewno się to im nie udało... L. W.

Wiszące ulice w Nowym Jorku

Choć ludzie wolą mieszkać w małych domkach, tonących w zieleni, architekci amerykańscy przeciągają się w budowie coraz wyższych wież domów. Nowoczesna technika z jej ścianami budowlanymi całkowicie ze stali, pozwala na budowę coraz to wyższych domów.

Obecnie powstała myśl połączenia dzielnic portowej Nowego Jorku z City zapomocą ulic, wiszących na stalowych linach. Ulice takie wisiałyby pomiędzy drapaczami chmur. Na ulicach tych budowane byłyby kolejki również wiszące, tramwaje itd. Amerykanie twierdzą, że budowa takich ulic byłaby o wiele tańsza, niż budowa na fundamentach ziemi. W takich miastach przyszlności, gdzie wszystkie ulice byłyby wiszące, mieszkańcy pięter, począwszy od setnego aż do 250, może raz tylko na rok schodziliby na powierzchnię ziemi, którą znaliby zapewne tylko z lotu ptaka.

Rzecz zadziwiająca, że takie wiszące ulice przewidział słynny pisarz francuski Verne w jednej ze swoich fantastycznych powieści.

Czy rewolucja obejmie świat cały?

Mieliśmy na ziemi już różne kataklizmy, przewroty, wojny, nędzę... Przypomnieć chociażby tylko biblijny potop czy pożar Sodomy i Gomorry, przypomnieć wojny, jakie prowadził Aleksander Wielki, podbijające pół świata, aż hen po brzeg Gangesu, mieliśmy panowanie Neronów i prześladowanie Chrześcijan, przeżywał świat wojny krzyżowe i wojny religijne, z których wojna trzydziestoletnia zamieniła w perzynę całą niemal środkową Europę, w końcu — niemalo krwi i ofiar wywołała wielka rewolucja francuska, kończąc wreszcie na — ostatniej, za naszych już czasów wojnie światowej. Słowem — nic nowego pod słońcem, jak ponoć miał powiedzieć jakiś tam rabi Ben Akiba.

Są jednak dyplomaci i politycy, którzy przepowiadają nową srogą rewolucję w całym świecie. Oto bowiem w zgrupowaniu delegatów moskiewskiej organizacji komunistycznej w Moskwie prowodyr bolszewików Stalin wygłosił dłuższe przemówienie, w którym zaznaczył, że cały świat znajduje się dzisiaj w przededniu wybuchu ogólnej rewolucji komunistycznej. Dowodem tego mają być rozruchy i demonstracje robotników, oraz dotkliwe przesilenie gospodarce, którego system kapitalistyczny nie jest w stanie przetrwać.

Nawet interwencja gospodarczej potęgi Ameryki nie jest w stanie uratować systemu kapitalistycznego przed zagładą, głosi dyktator sowiecki. W końcu podkreślił, iż wobec doniosłości przeżywanej chwili, komunistyczne organizacje na całym świecie muszą podwoić swoje wysiłki, celem przyspieszenia rewolucji.

Pięknie gada pan Stalin! Ale co potem? Co będzie po rewolucji światowej? Po rzędy — wróci świat w stare tory i znów powie jakiś nowy może Ben Akiba: Nic nowego pod słońcem! Wszystko już było! Czy tylko dla rewolucji miałaby być rewolucja? To cośkolwiek zamaluj!

Protest zbiorowy z powodu Brześcia

Do zbiorowego protestu z powodu Brześcia przyłączyli się w dalszym ciągu:

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE

Wąbrzeźno: Ks. Zakrys Jan — Ks. Wielewski Władysław — Ks. Mówiński Józef — Augustyniewicz Aleksander, m. piekarski — Bukowski Emil — Wróblewski Aug. — Ernst Leon, organista — Lichewicz Jan, m. malarz — Radziwińska Bronisława — Radziwińska Marja — dr. Piotrowski Jan, aptekarz — Czarnota-Bojarski Zbigniew, kupiec — dr. Podlaszewski Edmund lekarz — Ziętak Kazimierz, kupiec — Klimek Stefan, kupiec — Czerwiński Antoni, redaktor — Jonas Czesław, kupiec — Jonasowa Aleksandra — Wiśniewski Jan, kupiec — Kamiński Józef, krawiec — Kamińska Zofia — Wietrzyński, Kazimierz, kupiec — Szymańska Zofia — Zalewski Aleksander, rzeźnik — Szymański Józef, m. szewski — Zalewski Jan, m. szewski — Zalewska Marja — Chojnicki Leon, siodlarz — Żuralska Helena — Żuralski Stanisław, kupiec — Tesławski Stanisław, m. szewski — Sigurski Zygmunt, kupiec — Rujner Konrad, m. piekarski — Rujnerowa Konstancja — Zieliński Alojzy, szewc — Gajtkowski Antoni, kamieniarz — Etmański Bernard, stolarz — Lichewicz Franciszek, kamieniarz — Piątkowski Leon, maszynista — Nowaczyk M. m. krawiecki — Piątkowska Helena — Piątkowska Antonina — Piątkowski Jan, kowal — Gaszyński Jan, gospodarz — Pentkowski Stanisław Leonard, rysownik budowlany — Grudziński Stefan, rzeźnik — Barylski Wiktor, kupiec — Pawełcki Stanisław, kupiec — Talkowski Mieczysław, kołodziej — Piszczowa Franciszka — Pomieczyski Leon, m. piekarski — Biały Piotr, m. siodlarski — Gaszyński Alfons, praktykant budowlany — Biały Józef, siodlarz — Paszotta Zygmunt, m. rzeźnicki — K. Leska-Wiśniewski Stanisław, rolnik — Zielen-Szulc Marjan, mleczarz — Grabowski Julian, robotnik — Guziewicz Aleksander, kowal — Kamiński Jan, robotnik — Kamińska Franciszka — Kamiński Władysław, ad. szewski — Kamińska Helena — Kamiński Marcin dekarz — Kamińska Marja — Eweczyński Julian, kołodziej — Eweczyńska Marja — Eweczyńska Kazimiera, biuralistka — Wojnowska Zofia — Wojnowska Bronisława — Dąbrowski Józef, robotnik — Zieliński Michał, robotnik — Zielińska Tekla — Zieliński Józef, biuralista — Nowakowski Leon, szewc — Nowakowska Stanisława — Gildemeister Franciszek, czel. szewski — Arendarski Stanisław, szewc — Grabowski Kazimierz, szklarz — Grabowska Aniela — Orylski Józef, szewc — Zóltowski Paweł, szewc — Wrzesiński Franciszek, rolnik.

Lipnica pow. Wąbrzeźno: Rujner Marjan, mistrz krawiecki — Rujnerowa Ludwika — Dąbrowski Antoni, mistrz szewski — Centlewski Teodor, obuwnik — Centlewska Cecylja — Dąbrowska Marja — Rujner Stefan, czel. krawiecki — Tryczak Leon, szewc — Tryczakowa Balbina — Lewandowski Leon, ślusarz — Lewandowska Helena — Derkowska Helena — Derkowski Leon, operator filmowy — Rogowski Franciszek, kupiec — Rogowska Stanisława — Zieliński Hieronim, kupiec — Żuralski S., kupiec — Raczkowski Kazimierz, murarz — Canderowa Zofia — Canderówna Stanisława — Lichewicz Jan, m. malarz — Lichewiczowa Bronisława — Olszewski Stanisław, handlarz — Olszewska Helena — Lichewicz Janina, szwaczka — Lichewiczówna Franciszka, ekspedjentka — Wojnowski Leon, fryzjer — Jurkowski Bolesław, rolnik — Wojtaś Waclaw, m. piek. — Sądowski Jan, rolnik — Sądowski Władysław, rolnik — Canderówna Kazimiera — Cander Jan, stolarz — Cander Kazimierz, rolnik — Jankowski Jan, rolnik — Kwiatkowski Jan, właściciel domu — Kwiatkowski Alojzy, ślusarz — Kwiatkowska Teofila — Deręgowski Tadeusz, drogerzysta — Wróblewski Augustyn, rolnik — Zieliński Tomasz — Zuckermann Stefan, rolnik.

Piwnice pow. Wąbrzeźno: Jeziorowski Jan, robotnik — Redlak St., urzędnik prywatny — Jeziorowska Marja — Fau Franciszek, robotnik — Fauowa Janina — Kalkowski Władysław, robotnik — Kalkowska W. — Lewandowski Waclaw, m. fryzjerski — K. Lewandowska — Madeja Jan, robotnik — Krajewski Klemens, pomocnik — Madejowa Zofia — Witkowski Władysław, klucznik — Witkowska Aniela, ekspedjentka — Piszcz Tadeusz — Madeja Stanisław, szewc — Witkowska Leonarda — Witkowska Gertruda — Witkowska Antonina, ekspedjentka — Madeja Józef, krawiec — Twardowski Jakób, kupiec — Czerwińska Prakseda — Czarnota-Bojarska Stanisława — Isbrandt Leon, kupiec — Kwaśny Franciszek, kupiec — Chyłkowska Jadwiga, biuralistka — Zalewski Kazimierz, uczeń handlowy — Krzyżanowska Janina, nauczycielka.

WOJEWÓDZTWO POZNAŃSKIE

Bolechowo: Filipiak Maciej, kamerdyner — Filipiakowa Jadwiga.

Buk: Kalek Walenty, kupiec — Matuszewski Teofil, kupiec — Dakowska Mieczysława, ksiązkowa — Blaszcak Bernard, kupiec — Szymkowski Teodor, bankowiec — Hoffa Ignacy, bankowiec — Banaszak Ludwik, m. siodl. — Pielisówna Władysława, ksiązkowa — Morkowski Jan, zegarm. — Morkowska Władysława — Hejna Ludwika — Hejna Marja — Szuba Jan, urzędnik gosp. — Daleczyńska Pelagja — Cichy Piotr, gospodarz — Cicha Irena — Wróblewski Stanisław, robotnik — Wróblewski Walenty, robotnik — Dybizbański Stanisław — Górczakowa Marja — Górczak Jan, piekarz — Wojciechowska Magdalena — Kalek Marja — Banaszakowa Paulina — Stefaniak Władysław, kupiec — Skorupski Jan, m. ślusarski — Kortusowa Helena — Woltyński Piotr, m. obuwniczy — Woltyński Stanisław, m. obuwniczy — Woltyńska Nepomucena — Łysiak Józef, m. obuwniczy — Łysiak Ludwik, czel. obuwniczy — Łysiakowa Marja — Krupa Stanisław, robotnik — Galas Szczepan, robotnik — Galasowa Leokadja — Wasowiczowa Marja — Fechner Ludwik, kupiec — Herman Jan, ogrodnik — Filipowski Stanisław, m. stolarski — Kaźmierczak Marja — Tojek Franciszek, m. obuwniczy — Tojek Antonina — Chojnacki Franciszek, m. piekarski — Piątkowski Józef, m. szewski — Terczewski Wawrzyn, m. obuwniczy — Terczewska Marja — Brzuszkiewicz Leon, handlarz — Brzuszkiewiczowa Marja — Łysiak Wawrzyn, m. obuwniczy — Łysiakowa Marja — Wilczak Franciszek, m. obuwniczy — Wilczakowa Anna — Hertmanowski Stanisław, doradca prawny — Hertmanowska Zofia — Cichy Władysław, m. piek. — Dakowski Wincenty, m. obuwniczy — Dakowski Marjan, czel. obuwniczy — Niklewski Jan, m. obuwniczy — Niklewski Stanisław, czel. obuwniczy — Fengler Franciszek, m. stolarski — Fengler Józef, czel. stolarski — Dworzynski Wincenty, członek Magistratu — Kalkówna Helena — Banaszakówna Mieczysława — Malinowska Zofia — Bączkowska Marja — Bączkowski Władysław, kościelny — Antkowiak Kazimierz — Antkowiakowa Agnieszka — Banaszakiewicz Zofia — Krüger Henryk, m. szewski — Krügerowa Eufrozyna — Zygmańska Felicja, właśc. domu — Andrzejewski Józef, m. krawiecki — Andrzejewska Bronisława — Janas Antoni — Janasowa Pelagja — Janasówna Wanda — Glamowski Bonifacy — Glamowska Rozalja — Niklewska Marja — Przeworski Marceł, m. obuwniczy — Przeworska Wiktorja — Korzeniewska Zofia — Banaszakiewicz Stanisław, handlowiec — Szajek Józef, radny miejski — Szajkowa Marjanna — Suchorski Stanisław, gospodarz — Wasowicz Stanisław, m. obuwniczy — Wasowiczowa Bronisława — Dybizbański Jan, kupiec — Dybizbańska Helena — Trzęsowski Franciszek, m. ślusarski — Kubiak Sylwester, m. ślusarski — Dybizbańska Nepomucena — Dybizbański Walenty, m. obuwniczy — Wylegala Jadwiga — Wylegala Jan, m. obuwniczy — Wilczak Wojciech, m. obuwniczy — Kaczmarek Bolesław, m. obuwniczy — Kaczmarkowa Helena — Krzemieński Roman, m. kowalski — Brzeziński Cyryl, m. malarz — Stefaniakówna Wiktorja — Morkowski Bronisław, m. rzeźnicki — Morkowska Zofia — Schaefer Mieczysław, handlowiec — Szymański Michał, m. piekarski — Szymańska Józefa — Książkiewicz Ignacy, m. rzeźnicki — Książkiewiczowa Teodozja — Czeszak Melchior, m. stolarski — Czeszakowa Franciszka — Molata Maciej, m. obuwniczy — Molatowa Rozalja — Molata Stefan — Jaworowicz Wojciech, m. rzeźnicki — Chojnacki Roman, m. szklarz — Chojnacka Helena — Chojnacka Władysława — Chojnacki Mieczysław — Bolński Władysław, m. stolarski — Dobroń Wojciech, m. krawiecki — Dobroniowa Józefa — Klinge Marcin, m. tokarski — Klingowa Joanna — Klinzanka Zofia — Klinzanka Helena — Marszałkiewicz Henryk, m. stolarski — Marszałkiewiczowa Gertruda — Kopczyński Zygryd, m. stolarski — Kopczyńska Wiktorja — Borak Stefan, kupiec — Borakowa Apolonja — Malecki Stanisław, m. obuwniczy — Kopczyński Waclaw, m. stolarski — Małkowa Teodora — Wasowicz Władysław, m. stolarski — Wasowiczowa Pelagja — Wasowiczowa Zofia — Czekalski Stefan, m. obuwniczy — Górczak Franciszek, poseł — Górczakowa Jadwiga — Górczak Marcin, emeryt — Kortusowa Helena — Wojciechowski Stanisław, m. dekarz — Brandyk Rozalja.

Chwałkowo Kośc., pow. śremski: Stefaniak Józef, urz. gosp. — Stefaniakowa Marja — Kruczyński Jan, włodarz — Kruczyńska Pelagja — Gról Wojciech, ogrodnik — Gról Franciszka — Ławecka Marja — Robarzyński Józef, kołodziej — Król Ludwik, rzeźnik — Królowa Helena — Bąk Tomasz, rolnik — Bąk Franciszek, kupiec — Brzostowicz Walerjan, kier. mlecz. — Dzieszkówna Marja, kier. ochronki — Dzieszkówna Cecylja, krawcowa — Chmielewski Józef, rzeźnik — Adamczak Stanisław, rolnik — Adamczakowa Zofia — Adamczak Franciszek, rolnik — Adamczakowa Rozalja — Dziasek Jan, wymiernik — Łuczak Franciszek, wymiernik — Bieria Andrzej, bezrobotny.

Dalki: Bojch Józef — Klina Leszek — Nowara Alojzy, prof. Uniw. Lud.
Dąbrowa Stara: Przybylski Jan, administrator — Przybylska Władysława.

Dębiczek: Ochowiak Jan, gospodarz — Szymkowiak J., rolnik.

Donatowo pow. Kościan: Czapia Wincenty, rolnik — Knychala Władysław, rolnik — Fabiś Franciszek, rolnik — Raocla Zygmunt, rolnik — Bukiewicz Antoni — Mirecki Jan, robotnik — Mirecka Katarzyna — Antoniewicz Weronika, robotnica — Przebierała Marcin, rolnik — Andrzejczak Marcin, robotnik — Szczawik Roman, rolnik — Michalak Weronika, kołodziej — Jankowski Jan, rolnik — Jankowski Franciszek, rolnik — Tomczak Ignacy, rolnik — Frasz Maciej, inwalida — Nowak Antoni, rolnik — Szeląg Stanisław, rolnik — Kalisz Stanisław, rolnik — Tomczak Ludwik, mleczarz — Nater Walenty, małorolny — Stachowski Jan, rolnik — Szymański Jan, m. kowalski — Kuszybówna Helena, nauczycielka — Jackowski Jakób, rolnik — Wende Karol, rolnik — Walczak Jan, rolnik — Bendziński Antoni, rolnik — Kaptur Franciszek, rolnik — Stachowski Leon, rolnik — Zimowski Ignacy, rolnik — Dziwak Antoni, rolnik — Bartkowiak Walenty, rolnik — Szczepaniak Stanisław, rolnik — Jurga Wincenty, rolnik — Borowiak Michał, rolnik — Niklas Zygmunt, pos. ziemski — Niklas Konstancja — Marcinkowski Jan, robotnik — Mańkowski Jan, rolnik — Stachowski Szczepan, rolnik.

Drużyna pow. śremski: Rozmarek Władysław, rolnik — Rozmarek Marja — Rozmarek Zygmunt — Rozmarek Helena — Tomczak Szymon, rolnik — Tomczakowa Stanisława — Tomczak Józefa, wymiernica — Budny Franciszek, handlarz — Potocki Józef — Potocka Michalina — Brodka Franciszka — Ratajczak Katarzyna — Schulz Franciszek, chalupnik — Schulzowa Magdalena — Schulz Feliks, robotnik — Schulz Franciszek, robotnik — Dorsz Franciszek, robotnik — Dorszowa Marjanna — Budna Marjanna — Sternal Józef, robotnik — Sternalowa Antonina — Brodka Franciszek, kołodziej — Potocki Konstanty, rolnik — Potocka Marjanna — Lossy Antoni, kowal — Lossowa Stanisława — Smok Idzi, robotnik — Smokowa Agnieszka — Snuszka Jan, robotnik — Snuszka Marjanna — Kaczmarek Stanisław, robotnik — Kaczmarkowa Marjanna — Duszyński Józef, robotnik — Duszyńska Marjanna — Skrzypczak Ignacy, rolnik — Skrzypczakowa Agnieszka — Skrzypczakówna Władysława — Skrzypczakówna Stanisława — Potocki Wincenty, rolnik — Potocka Katarzyna — Potocki Czesław — Napierała Antonina, robotnica — Hoffmann Ludwik, rolnik — Hoffmannowa Marjanna — Snuz Jakób, rolnik — Snuzowa Jadwiga — Kaczmarek Stefan, robotnik — Kaczmarkowa Katarzyna — Snuz Władysław, robotnik — Senfleben Jan, rolnik — Senflebenowa Franciszka — Budny Andrzej, wymiernik — Budna Apolonja — Śleboda Marcin — Ślebodowa Pelagja — Szabelski Józef, robotnik — Szabelska Agnieszka — Urbańska Stanisława — Szulc Jan, chalupnik — Szulcowa Katarzyna.

Drzonek pow. śremski: Pilarek Ignacy, gospodarz — Kaźmierski Walenty, gospodarz — Kaptur Franciszek, gospodarz — Kaźmierczak Franciszek, gospodarz — Dibijak Franciszek, kołodziej — Smierzchalski Józef, rzadca — Smierzchalski Bronisław, kupiec — Smenerch Rajmund, m. rzeźnicki — Walkowiak Piotr, robotnik — Kleczewski Franciszek, robotnik — Cieślak Ignacy, robotnik — Czajczyński Stanisław, robotnik — Blaszczyk Jan, włodarz — Sobkowiak Ignacy, robotnik — Ostrowski Stanisław, robotnik — Szczepaniak Michał, włodarz — Kubiak Jan, robotnik — Berdychowski Franciszek, robotnik — Cyfert Antoni, robotnik — Śliwiński Stanisław, gospodarz — Fryder Marcin, gospodarz — Fryder Paweł, ślusarz.

Gniezno: Piliński Julian, kupiec — Brożek Ignacy, kupiec — Kasprzak Marjan — Zieliński Telesfor, student — Wiśniewski Kazimierz, pozłotnik — Rachelski Florjan, rzeźbiarz — Stachecki Jan, student — Konieczny Edmund — Konieczny Jan, kupiec — Tarzyński Stanisław, ślusarz — Zieliński Czesław — Rzeźniacki Kazimierz, kupiec — Stęszewski Marjan — Szymaniec Tadeusz, dekorator — Dywala Florjan — Grzechka Józef, pozłotnik — Chałas Joachim, kupiec — Wulkiewicz Józef — Twardy Zbigniew — Brzeziński — Zieliński Edmund, student — Kiedowski Zygmunt — Kubiak Czesław — Olszewski Seweryn, bankowiec — Jelińska Marja, urzędniczka bankowa — Plutówna Joanna, urzędniczka bankowa — Maciejewska Marja, urzędniczka bankowa — Skibski Stefan, urzędnik bankowy — Sokółowski Stanisław, urzędnik bankowy — Czekala Zygmunt, urzędnik bankowy — Tarkowski Stanisław, urzędnik bankowy — Szymański Józef, urzędnik bankowy — Wieluniak Józef, student — Pilarski Edward, urzędnik bankowy — Muncki Czesław, urzędnik prywatny — Grochowski Alfons, urzędnik bankowy — Nawak Michał, bankowiec — Janicka Jadwiga, urzęd. bank. — Stelter Alfons, bankowiec — Sikorski Klemens, prakt. bankowy (student) — Tefelski Zefiryn, bankowiec — Madrowski Walerjan, dekorator — Pawlak Edward, ekspedjent — Maciejewski Mieczysław, kupiec — Rozakowski Mieczysław, handlowiec — Machudowicz Wiktor, kupiec — Rozakowska Anna — Kaczmarek Kazimierz, ślusarz - mech. — Schulzówna Marja, biuralistka — Młotek Franciszek, zegarmistrz — Szlotła Jan, handlowiec — Tobolska Franciszka — Ganaszowska Helena — Dodzyńska Halina — Szymczakówna Irena — Lipowiczówna Seweryna — Lipowiczówna Zuzanna — Marcinkowska Helena — Kozłowska Marja — Redlakowa Stanisława — Kozłowska Teresa — Marcinkowski Franciszek — Madajewski Sylwester, kupiec — Żołądkiewicz Karol, elektr. monter — Wróblewski Jan, fryzjer — Głom Antoni, fryzjer — Bermianiak Józef, pom. handl. — Łoczkowski Wojciech, kupiec — Rozakowski Mieczysław, handlowiec — Mróz Marjan, kupiec — Witucki Mieczysław, ślusarz maszynowy.

Jankowo pow. poznański: Adamczewski Stanisław, m. kowalski — Walkowiak Antoni, rolnik — Remlein Kazimierz, rolnik — Remleinówna Leokadja — Adamczewski Tomasz, czel. kowalski — Tarant Stefan — Tarant Anna — Pruszyński Szczepan, robotnik — Pruszyńska Teresa — Walkowiak Leon, rolnik — Taberski Jan — Taberska Joanna — Walkowiak Walenty, rolnik — Walkowiak Michał — Siebert Pelagja — Skibiński Antoni, rolnik — Taberski Stanisław, rolnik — Taberska Marja — Frackowiak Tomasz — Frackowiak Marja — Waligórska Antonina — Obraniak Wincenty szwajcar — Maćkowiak Józef, robotnik — Maćkowiakowa Jadwiga — Tomicki Stanisław, robotnik — Skibiński Jan, rolnik — Tomicka Jadwiga — Skibińska Józefa — Skibińska Anna — Skibińska Stanisława — Skibińska Kazimiera — Woźniczka Wojciech, robotnik — Woźniczka Katarzyna — Remlein Władysław, rolnik — Remleinowa Katarzyna — Adamski Wincenty, robotnik — Chudziński Władysław, robotnik — Kujawa Antoni, koszykarz — Gaska Agnieszka — Tomczak Jan, robotnik — Adamska Stanisława — Adamska Bronisława — Sadyśowa Józefa — Walczak Andrzej, rolnik — Walczakowa Anna — Sadyś Ewa, robotnica — Bromberkówna Antonina, robotnica — Lech Michał, robotnik — Napierała Stanisław, robotnik — Wioz Ignacy, robotnik — Wioz Józefa — Biernacki Józef, robotnik — Biernacki Ignacy, robotnik — Biernacka Agnieszka, robotnica — Pikiński Antoni, robotnik — Pikińska Tekla.

Jarocin: Petrykowski Stanisław — Petrykowska Juljanna.

Pisma, godzące się na protest, uprasza się o powtórzenie podpisów, powyżej podanych.

Komitet

z p. Wyczyński
em. starosta krajowy

Poznań, Aleja Marcinkowskiego 29.

Rockefellerowskie miasto rozrywek

W marcu rb. dzienniki po raz pierwszy rozniósł po świecie że John D. Rockefeller buduje w sercu Nowego Jorku przy Fifth Avenue kompleks drapaczów nieba, w którym ma się ześrodkować życie rozrywkowe miasta. Na trzech olbrzymich placach, należących do Rockefellera, miało stanąć 9 przybytków zabawy, od opery do wodewilu i kina, sali rajdowej, oraz dancingu włącznie. Koszty ogólne, związane z wykonaniem tego projektu, miały wynosić ćwierć miljaru dolarów!

Środkowy budynek, mieszczący w sobie rozgłośnie Radio Corporation of America i National Broadcasting Corp. miał mieć 68 pięter, a więc 200 m. wysokości! Wszyscy lokatorzy skazanym na zagładę rockefellerowskich kamienic zostały wysiedleni. U. S. Steel Corporation otrzymało największe na świecie, jednorazowe zamówienie na 125.000 tonn stali, stare mury rozsypany się w gruzy a zastępy budowniczych i robotników wszelkiego rodzaju zajęły zwolnione place, by w pośpiesznej

tempie prowadzić roboty wstępne przy rozplanowaniu Radio - City. Na kierownika tego olbrzymiego przedsięwzięcia został angażowany jeden z najpopularniejszych show-menów, S. L. Rothafel, twórca słynnego „Roxy - Theater”. Metropolitan Opera zgodziła się po długich wahanach na przeniesienie się w zimie 1932 roku do nowego lokalu w Radio - City.

Słowem wszystko zdawało się rokować śmiało w poczynaniu Rockefellera niewątpliwie powodzenie, gdy nagle z powodu opublikowanych planów Radio - City w prasie nowojorskiej zerwała się burza protestu! Cóż było powodem tego sprzeciwu? Styl Radio - City, a raczej brak stylu tego kolosalnego architektonicznego dzieła! Czegóż tu bowiem nie było? Począwszy od egipskich, greckich, starożytnych i babilońskich motywów, skończywszy na ostrołukach gotyckich, renesansowych portalach i klockowych spiętrzeniach ostatniej doby.

Prasa nowojorska nazwała cały projekt „Koktaillem stylów” a agitacja przeciwko urzędywistnieniu tego projektu tak się wzmożyła, iż Rockefeller musiał kapitulować i obstałować nowy plan Radio City.

Pogrzeb ś. p. dr. B. Wysockiego

Dnia 21 b. m. odbył się w Rogoźnie pogrzeb ś. p. radcy zdrowia dr. med. Bronisława Wysockiego, obywatela honor. m. Rogoźna, długoletniego przewodniczącego rady miejskiej, współzałożyciela Koła Stronnictwa Narodowego, oficera orderu „Polonia Restituta”, założyciela powstańców, Kota śpiewaczego, Sokoła i t. d. Zgon zasłużonego wielce dla sprawy narodowej i katolickiej obywatela, wywołał wśród mieszkańców szczery i głęboki żal. Jak wielką sympatią i szacunkiem cieszył się zmarły dowodzi pogrzeb, w którym wzięło udział całe niemal obywatelstwo i wszelkie organizacje, jak Bractwo Kurkowe, Młodzież Obozu Wielkiej Polski, Sokół, pocztowcy, Tow. śpiewacze, Straż pożarna, Tow. Kolejarzy, rada miejska i t. d. Ekspozycja zwłok do kościoła parafjalnego nastąpiła z majątku Studziniec w niedzielę o godz. 17. Miasto całe otulone było kirem żałoby, a u bram powitał zwłoki radny p. Krzyżaniak, przed ratuszem zaś zęgnął ś. p. zmarłego burmistrz m. Rogoźna p. Smukalski, Imieniem Tow. Przem. przemawiał p. Wł. Koźmicki, im. robotników i biednych, którymi ś. p. się specjalnie interesował i opiekował — p. prezes W. Michalak i t. d. Po pożegnaniu zwłok odśpiewał chór Koła Śpiewaczego pieśń „Zmarły człowiecze”. W przemówieniach podkreślano świetny charakter Zmarłego, jego patriotyzm, miłość do ubogich i intensywną pracę na polu społeczno-samorządowym. Nazajutrz, t. j. 22 b. m. złożono zwłoki w uroczystym pochodzie do grobu rodzinnego.

Uroczysty kondukt uwieczniony został zdjęciami fotograficznymi „Foto-express” — Poznań. (z)

SPORT

Lekka atletyka

„Warta” — „SMP”, zawody międzyklubowe w kl. C. odbędą się na boisku „Warty” w niedzielę o godz. 14. (ig.)

Pływanie

Program minutowy mistrzostw Polski został już rozestany przez PZP klubom. Zawiera on ogółem 36 konkurencji rozgrywanych w klasie mistrzowskiej pierwszej B i drugiej. Wobec dość surowych minimum kwalifikacyjnych PZP liczy się z tem, że przedbiegów nie będzie zupełnie. Główną atrakcją będzie walka o nagrodę p. Prezydenta, w której niewątpliwie „AZS” warszawski zrewanżuje się „Cracovii” za zeszlorną klęskę.

Przedbiegi mistrzostw okręgowych odbędą się w sobotę w następujących konkurencjach: panowie: 100 m dow. A, 100 m dow. B, 200 m dow. B, 400 m dow. B, 100 m nawznak B, 50 m dow. chłopców oraz 200 m klas. B pań. W rozgrywkach startować będą wszyscy najlepsi zawodnicy. Zgłosiło się 9 klubów razem 193 pływaków w tem 137 panów i 56 pań. Z klubów najliczniej zgłosiły PTP — 38 zawodników, Unia — 35 zaw., HCP — 26, Warta i ISV — 24. Początek ciekawych przedbiegów jutro o godzinie 17 na pływalni związkowej. (wz)

Piłka nożna

Po meczowych pertraktacjach udało się POZPN ostatecznie doprowadzić do skutku spotkanie Śląsk — Poznań. Zawody te jako rewanżowe spotkanie odbędą się definitywnie 12 lipca w Katowicach. Reprezentacja Poznania składać się będzie wyłącznie z graczy A-klasowych czemu początkowo opierał się Śląsk OZPN.

O mistrzostwo kl. A ZPZPN grają w niedzielę 28 bm. w Poznaniu: o godz. 11: „Olimpia” i „Legia” na boisku „HCP”, oraz o godz. 17 „Sparta” i „HCP” na boisku „Sparty”, w Ostrowie walczą: o godz. 17 „Ostrowia” i „Stella” oraz w Lesznie: o godzinie tej samej „Polonia” i „OKS”.

Pięściarstwo

Drużynowe zawody o mistrz kl. „B” odbędą się w sobotę w sali K. S. H. Cegielski pomiędzy pierwszą drużyną „Sokoła” a pierwszym zespołem „HCP”. Zawodnicy powyższych drużyn mają po części już swoją wyrobioną markę, jak np. Romański, Golać, Pierard i Misiurewicz ze „Sokoła”; Misiorny, Czerniak, Wojewoda, Witeczak i Hoffmann z „HCP”. Kto zwycięży trudno przewidzieć, bowiem jest to pierwsza walka pomiędzy powyższymi zespołami. Początek o godz. 20. Dojazd tramwajem nr. 4.

Skład Łodzi na mecz niedzielny z „Wartą” jest następujący (według kolejności wag): Pietrzyński, Bitner, „Firpo”, Klimczak, Seweryniak, Mayer, Zimmer i Stibbe.

Tennis

W turnieju w Wimbledonie w grach podwójnych panów Tłoczyński z Washburnem (Am) ulegli po walce doskonałej parze Pol. Afryki Kirby i Farquharson 2:6, 2:6, 6:4, 2:6. W pojedynczej panów Austin pokonał w trzech setach nie bez walki Brugnona, Hughes — Castillo, Shields —

Nourney'a 6:1, 6:1, 6:2. W pojedynczej parze wyniki były następujące: Round (An) — d'Alvarez 6:3, 6:3; Aussem — Neufeld 6:0, 6:2; Krahwinkel — Jameson 6:3, 6:4; Nuttall — Peitz 4:6, 6:0, 6:1; Nicolopoulo — Sander 6:3, 6:2; Ridley — Mudford 10:8, 1:6, 6:4; Payot — Scott 6:4, 6:4; Godfree — Cirk 6:2, 6:0.

Archimedes Revidivus.

Podanie głosi, że wielki fizyk starożytności użył promieni słonecznych dla wzniesienia pożaru na statkach floty nieprzyjacielskiej, oblegającej Syrakuzy, i że mu do tego posłużył system luster. Dziś w prasie radiotechnicznej znajdujemy zapowiedź nowoczesnego ataku na odległość, przypominającego zasadę Archimedesesa. Technika dnia jutrzejszego ma topić stalowe pancernie potężnych statków bojowych za pośrednictwem ultra-krótkich fal, kierowanych na cel za pomocą reflektorów. Bezdźwięczne i niewidzialne, niby za sprawą magii, odbywać się będzie ten nowoczesny atak, działem radiowem, wysyłającym na dno nieprzyjacielskie pancerniki, będzie stacja nadawcza o sile 1000Kw.!

RADJO

Programy radiofoniczne:

Sobota, dnia 27 czerwca 1931 r.

Poznań (335 m) godz. 7.00 gimnastyka poranna; godz. 7.15 gazeta poranna; godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.00 komunikaty; godz. 17.30 „Tkactwo bez warsztatu”; godz. 17.45 zagadnienie społeczno-wychowawcze; godz. 18.00 odczyt z cyklu o dziennikarstwie; godz. 18.15 kwadrans lotniczy; godz. 18.30 — 18.45 twórczość Jerzego Bandrowskiego (cz. IV); godz. 18.45 „Porady prawnicze” (skrzynka listowa); godz. 19.00 koncert solistów. Wykonawcy: Marja Bojar - Przemieniecka, art. op. (sopran), Alfred Szenkler (skrzypce), prof. Fr. Łukasiewicz (akomp.); godz. 19.45 „Otwarte oczy na wschód”; godz. 20.15 „Traviata” — opera Verdi'ego na płytach gramofonowych; godz. 22.15 sygnał czasu, komunikaty; godz. 22.30 muzyka taneczna z cukierni „Polonia”.

Warszawa (1412 m) godz. 12.10 muzyka gramofonowa; godz. 15.25 „Przegląd wydawnictw periodycznych”; godz. 16.00 słuchowisko dla dzieci: „Podróż na bańce mydlanej”; godz. 16.30 koncert dla młodzieży; godz. 16.50 „Ociemniał żołnierz w Polsce”; godz. 17.15 muzyka gramofonowa; godz. 17.35 „O kanikule w dawnej Polsce”; godz. 18.00 koncert solistów; godz. 19.20 muzyka gramofonowa; godz. 19.40 wiadomości rolnicze; godz. 20.00 Prasowy Dziennik Radiowy; godz. 20.15 muzyka popularna. Wyk. Ork. Filh. Warsz.; godz. 22.00 „Na widnokręgu”; godz. 22.30 utwory Chopina w wyk. Józefa Smlidowicza; godz. 23.00 muzyka lekka i taneczna.

Programy zagraniczne. Koenigswusterhausen (1635 m) 14.00 gramofon, 16.30 koncert, 20.00 koncert na instrumentach ludowych, 21.00 słuchowisko; **Budapeszt (550 m) 20.35** koncert poświęcony pamięci setnej rocznicy urodzin Joachima; **Wiedeń (516 m) 20.10** transmisja z teatru, 22.45 koncert, **Rzym (441 m) 21.00** „Sybir” op. Giordano; **Oslo (1083 m) 20.00** „Pajace” i „Cavaleria rusticana” transmisja z teatru narodowego.

Niedziela, dnia 28 czerwca 1931 r.
Poznań (335 m) godz. 9.00 koncert poranny R. P. w wyk. orkiestry klubu mandolinistów „Mozart” pod batutą p. Wacława Napierały; godz. 9.30 gazeta poranna; godzina 10.15 nabożeństwo z Katedry poznańskiej. Kazanie wygł. ks. prof. Skaziński, chór śpiewa pod dyr. ks. dr. Gieburowskiego; godz. 12.05 „Znaczenie kół doświadczeń dla gospodarstw włościańskich”; godz. 12.25 „Hodowla indyków w naszych gospodarstwach”; godz. 12.45 „Zbiór — przechowywanie i opakowanie owoców”; godz. 17.00 „Jak to na wycieczce bywa” — słuchowisko SMP; godz. 17.15 koncert gramofonowy z prelekcją p. Busiakiewicza; godz. 18.05 wieczór autorski „Czterech” (Stefan Balicki — Wojciech Bak — Józef Kisielewski — Jan Sztaudinger); godz. 18.45 koncert orkiestry Radja Poznańskiego; godzina 19.55 „Enigma” — rozrywki umysłowe; godz. 20.15 koncert wieczorny (transmisja z Warszawy); godz. 22.00 sygnał czasu, komunikaty; godz. 22.20 recital wokalny Michała Holyńskiego (tenor) transm. z Warszawy; godz. 22.50 muzyka taneczna z „Cukierni Nowej”.

Warszawa (1412 m) godz. 10.15 transmisja z kościoła Najśw. Marji Panny w Krakowie; godz. 11.35 „Katolicka przyszłość Japonii”; godz. 12.10 transmisja z Benjaminowa. Odstąpienie pamiątkowego obelisku w pułku radiotelegraficznym. W przerwie krótka audycja literacka poświęcona „Dniom Benjaminowskim”; godz. 13.20 muzyka; godz. 13.40 „Co jest godnego widzenia w okolicach Warszawy”; godzina 14.10 skrzynka pocztowa; godz. 14.35 pogadanka dla gospoń wiejskich; godz. 15.05 „Użytkowanie torfów”; godz. 15.35 „Przygotowanie do zniw”; godz. 16.00 audycja żołnierska; godz. 16.40 program dla dzieci starszych; godz. 17.15 odczytanie komunikatu „Z przed stu lat”; godz. 17.20 transmisja z Tarnopola audycji reportażowej z Wystawy Rolniczej i Regionalnej; godz. 19.00 transmisja z Pragi czeskiej Wszesłowańskiego zlotu skautów”; godz. 19.40 skrzynka pocztowa techniczna; godz. 20.15 koncert popularny z Doliny Szwajcarskiej; kwadrans literacki: „Szczeście” nowela ze zbioru „Ściany świata” Zofji Nałkowskiej; godz. 22.00 feljton p. t. „Uwagi o turystyce” — Kornel Makuszyński; godz. 22.20 re-

KOMARY NIE SZCZĘDZĄ NIKOGO

Gdyby nie komary, nie byłoby malarji, na którą giną rok rocznie tysiące ludzi na całym świecie. Należy niszczyć te niebezpieczne owady, rozpylając Flit.

Flit niszczy doszczętnie muchy, komary, pchły, mrówki, mole, pluskwy, karaluchy oraz ich zarodki. Rozpylony Flit, aczkolwiek zabójczy dla owadów, jest zupełnie nieszkodliwym dla ludzi. Łatwy w użyciu. Nie plami. Flit nie należy porównywać do innych środków na owady. Żądajcie żółtej blaszanki z czarną opaską, wystrzegając się naśladownictw.

Rozpylajmy

FLIT

Oryginalny Flit sprzedawany jest wyłącznie w hermetycznie zamkniętych blaszankach.

ciala Michała Holyńskiego (tenor); godz. 23.00 muzyka lekka i taneczna.

Programy zagraniczne. Koenigswusterhausen (1635 m) 7.00 koncert, 12.30 koncert, 15.00 koncert mandolinistów, 20.30 wyjątki z operetki; **Budapeszt (550 m) 19.30** słuchowisko, 23.00 koncert; **Wiedeń (516 m) 19.55** stare pieśni ludowe, 20.30 „Piękna Galeata” opt. Suppegno, 21.55 koncert; **Medjolan (501 m) „Kopeciuszek”** op. Rossiniego; **Praga (486 m) 19.00** pieśni i muzyka polska w wykonaniu harcerzy polskich, 20.00 arje operowe, 21.00 koncert popularny.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Koło Absolwentek VI Szkoły wydz.** urzędza 28 bm. wycieczkę do Szreniawy. Zbiórka przy dworcu głównym o godzinie 7.45. W razie niepogody wycieczka odbędzie się w dniu 29 bm.

— **Koło Absolwentów Miejskiej Szkoły Handlowej** w Poznaniu urzędza 28 b. m. wycieczkę do Puszczykowa. Zbiórka o godzinie 8.30 przed pawilonem.

— **Tow. Powst. i Woj. im. gen. Józefa Hallera, Poznań - Jeżyce.** Zbiórka celem wymarszu na zabawę lotową 28 bm. o godzinie 13.15 przed lokalem zebrań. Książki osobiste zabrać, czapki i odznaki należy przywziąć.

— **Klub Intraligatorów** urzędza w niedzielę 28 bm. wycieczkę do ogrodu p. Godurkiewicza na Szelagu.

— **Koło Seniorów w Poznaniu.** Wszystkim członkom przypominamy o wycieczce rodzinnej w niedzielę 28 bm. parowcem do lasów wirowskich. Odjazd punktualnie o godz. 8 z przystani przy ul. Woźnej.

— **Centr. Związek Zawodowych Ogrodników, Oddział Wielkopolski w Poznaniu** urzędza 28 bm. wycieczkę do Kórnika. Odjazd o godzinie 8 rano autobusem z ul. Grobla.

— **Cech Krawiectwa Damskiego** urzędza dnia 28 bm. wycieczkę do Ludwikowa. Punkt zborny w pawilonie oficerskim o godzinie 8.30.

— **Towarzystwo Przemysłowców Poznań - Jeżyce.** Msza św. na intencję Towarzystwa odprawi się 29 bm. o godzinie 8.30 w kościele parafjalnym na Jeżycach. Po mszy św. o godzinie 10 odbędzie się uroczyste zebranie i wręczenie dyplomu w lokalu posiedzeń p. Jaszka przy ul. Kraszewskiego 16.

— **Komitet Tow. Dzieln. Wildeckiej** wzywa wszystkie Towarzystwa do wzięcia udziału w dorocznym obchodzie ukonstytuowania się Pogotowia Narodowego w poniedziałek 29 bm. Zbiórka przy kościele podominikańskim o godz. 8.45.

— **Stow. Porządku Publ. dzielnica VI Jeżyce - Łazarz** przypomina członkom, iż 29 bm. odbędzie się doroczna msza św. w kościele podominikańskim o godz. 9. — Równocześnie nastąpi zaprzysiężenie członków, którzy zostali przyjęci po 1 lipca 1930.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Ignacy Łukasiewicz, stolarz, 56 l. Józef Pracel, robotnik, 21 l. Stefan Skóra, robotnik, 66 l. Fryderyk Wojciechowski, handarz, 46 l. Józef Laskowski, robotnik, 55 l. Małgorzata Kąkol z d. Dubiszówna, 54 l. Waldemar Stywe, rolnik, 25 l. Józef Ryżak, st. strzelec, 23 l. Joanna Weissówna, bez zawodu, 69 l. Władysław Fintel, em. funk. poczt. 67 l. Franciszek Kwiatkowski, stolarz, 19 l. Władysław Wypijewski 2 dni, Marja Irena Bielerzewska 4 godziny. Stanisław Stopiński, robotnik, 55 lat.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Zofja Wojciechowska z prośbą o zdrowie dla córki 10 zł; — N. N. 3 zł; — H. P. 20 zł; — Władysławstwo Wenckowice 20 zł; — Krysia Wenckówna 5 zł; — Kazimierz Salkowski 10 zł; — Marja Theissberg, majątek Włókna, 10 zł; — N. N. 5 zł; — Marja Setna z podziękowaniem za odzyskanie zdrowie 10 zł; — rodzina Stawickich, Poniec, z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalsze, 20 zł; — razem z poprzednio pokwitowaniami 1 650,15 zł.

SKRZYNKA DO LISTÓW

— **P. P. 100.** W zasadzie jest karygodne, jednak nie słyszeliśmy jeszcze, aby to ściągano, w szczególności, jeżeli wiek służy tylko do określenia osoby, a nie ma żadnego znaczenia dla sprawy samej. Najwyższa grzywna 20 zł. (aK)

— **W. G.** Uważamy, że żądanie władz skarbowych jest nieuzasadnione. W danym razie niech Pan zgłosi zażalenie, wzgl. wymierzona grzywnę zaskarży. (aK)

— **H. K. Poznań.** Zarządca domu jest pełnomocnikiem właściciela, i ma tyle obowiązków ile mu właściciel przekaze. Stałych zasad nie można ustalić. Zasadniczo należy do jego czynności pobieranie czynszu i czuwanie nad utrzymaniem porządku domowego. Inne kwestje zależą od umowy z właścicielem. Publikacyj na ten temat, o ile nam wiadomo, niema. (aK)

— **Franciszek Musiał, Słomim.** Za informację dziękujemy. Przy okazji skorzystamy. W razie wygrania przez Pana procesu przeciwnik musi Panu zwrócić wszystkie koszty rzeczywiste, a więc i koszty adwokata. W celu uzyskania odszkodowania musiałby Pan udowodnić, że lekko-myślnie narażono Pana na straty, bez przyczynienia się Pana samego. Proces taki trwałby 10 lat, a koniec jego byłby bardzo wątpliwy. (aK)

Dnia 21 czerwca, o godz. 3 z rana zakończyła w Karlsbadzie, po krótkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., swój pracowity i bogobojny żywot, nasza najukochańsza i najdroższa matka, siostra, teściowa i babka, ś. p.

Anna z Pilaczyńskich Falkiewiczowa

właścicielka realności

przeżywszy lat 68. Pogrzeb odbędzie się z domu żałoby w niedzielę, 28 b. m., o godz. 5,15 na stary cmentarz św. Marciniński przy ul. Bukowskiej. Msza św. żałobna odprawi się we wtorek, 30 b. m., o godz. 8 z rana w kościele św. Marcina, o czym zawiadamiają w imieniu rodziny

Poznań, dnia 22. 6. 1931 r.
Rzeczypospolitej 3.

w smutku pogrążone
dzieci.

Pw 13 043-25.130

OSTATNIE NOWOŚCI!
NA PLAŻĘ! — DO KĄPIEŁI!

S. KAŁAMAJSKI

Pw 13 016-25.23

Od 27 czerwca do 4 lipca

TANI TYDZIEŃ

PŁASZCZY - SUKIEN
po dotąd niebywałych cenach

M. MALINOWSKI

Największy specjalny magazyn konfekcji damskiej
POZNAŃ - STARY RYNEK 57

zw 29 881

Najpiękniejsza pod słońcem

Jej fotografia powinna zdobyć
I nagrodę na konkursie Kodaka.

Czy nie znasz kobiety, która Twoim zdaniem, jest najpiękniejszą, najbardziej uroczą kobietą na świecie! Przyślij jej fotografię na konkurs Kodaka — może Ci to przynieść tysiące.

Takie właśnie zdjęcia, jakie robisz dla własnej przyjemności — proste, z życia wzięte, mają najczęściej danych na zdobycie nagrody.

Nie potrzeba długoletniego doświadczenia. Temat, nie technika, decyduje o wyroku Jury. Nie potrzeba światłosiłnych i skomplikowanych, a drogich aparatów. Weź Hawk Eye, Brownie czy Kodaka (możesz je dostać już od 33 zł.) a jedno zdjęcie migawkowe może przynieść 100.000 złotych.

Każdy kraj ma własne Jury, które decyduje o nagrodach. Polskie Jury składa się z p. Ministrowej Haliny Konopackiej-Matuszewskiej, p. Jadwigi Smosarskiej, artystki filmowej, p. Marjana Dąbrowskiego, posła na sejm, p. Wacława Grubińskiego, autora dramatycznego oraz p. Stefana Norblina, artysty malarza.

Nie zwlekaj! Informacje o konkursie można otrzymać w każdym składzie materiałów fotograficznych, lub w biurze Konkursu, Kodak, Warszawa, Plac Napoleona 3.

Do konkursu używajcie błon Kodaka na których zawsze polegać można.

Międzynarodowy Konkurs Kodaka
dla amatorów-fotografów — 900.000 złotych nagród!

11 1924

Biuro Agrarno-Parcelacyjne
Wł. Krzaczyński

upoważniony przez Okręg. Urz. Ziemi do przeprowadz. parcelacji nieruchomości ziemskich

przyjmuje do parcelacji majątki ziemskie, opracowuje wnioski o wyłączenie majątków z obowiązku parcel. w myśl art. 4 i 5 ustawy o wyk. ref. roln., posiada do sprzedaży parcele gruntowe różnej wielkości i osady z budynkami na dogodnych warunkach kupna.

Poznań, ul. Kantaka nr. 5. Telefon 58-95.

zw 29 891

Książki Dr. J. Świtalskiej

Kosmetyka życia codziennego zł 6
Kosmetyka i Higijena Dziecka zł 10
Kosmetyka Pana zł 5
Kosmetyki Higijeniczne zł 1

Zamówienia: Laboratorium Dr. J. Świtalskiej,
Warszawa, Krucza 31. zw 29 857

Sekretarz adwokacki

młodszy, zdolny, z praktyką w większych kancelariach, zupełnie samodzielny, z dobrymi referencjami, — oraz

maszynistka

pisząca biegle na maszynie „Adler” nr. 7, — potrzebni od 1 sierpnia. Zgłoszenia pisemne wraz z odpisami świadectw i wyczerpującym życiorysem: Kancelaria adwokata Dr. Frankowskiego w Poznaniu, ul. Peczłowa 27. zw 29 395

Szkoła

pod wezwaniem Najśw. Marji Panny

ma kilka miejsc wolnych w klasie V., która programem nauki odpowiada I. klasie gimnazjum humanistycznego.

Wpisy w „Domu Rzemieślniczym” Wały Zyg. Starego 9, parter, pokój nr. 9 od godziny 17-18

zw 29 895

Fabryka bekonów poszukuje p. 1. 7. 31

urzędnika

do prac wewnętrznych biurowo-fabrycznych. zdolnego do zastąpienia w poszczególnych wypadkach kierownika. Siły rzeczywiście zdolne, znające język niemiecki, szczególnie reflektanci, posiadający praktykę rolniczą, zechcą złożyć wyczerpujące oferty z podaniem referencji oraz wysokości żądanego wynagrodzenia do eksped. Kurjera Pozn. pod dw 3978

Lokomobile

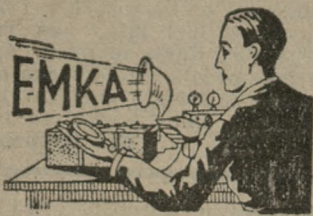
na silę i parę nowoczesną ca. 50-konną poszukuje. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 29 897

Ubikacje fabryczne

nadające się na przedsiębiorstwo fabryczne wzgl. zakłady przemysłowe wielkość 300 mtr. kwadr. przy ulicy Naczielskiej 11 (obecnie fabryka skrzyń) do wydzierżawienia od 1-go lipca n. r. w całości lub częściowo. Pw 11 875-93.309

ZEFIRYN RZYMKOWSKI, Bydgoszcz
Dr. Emilia Warmińskiego 15, tel. 1793.

PRZYJAZD WIELKIEGO POLAKA PADEREWSKIEGO

zapowiada szereg wzniosłych uroczystości transmitowanych przez radio, których cała rodzina będzie świadkiem, nie narażając się na w tych wypadkach zrozumiały tłok, o ile się jest posiadaczem aparatu radiowego z firmy „EMKA“.

„EMKA“ to najkorzystniejsze źródło zakupu aparatów i przyborów fotograficznych. Radjoodbiorników i części zapasowych, aparatów elektrycznych, czajników, żelazek do prasowania. Gramofonów i płyt oraz baterij anodowych „EMKA“, gdyż 150 wolt 21,— zł, 120 wolt 16,— zł, 100 wolt 13,— zł, 90 wolt 11,50 zł. Baterje anodowe wysyłamy do wszystkich części Polski za zaliczeniem 2-3,— zł

Pw 13037-25,126

„EMKA“, właśc. MARJAN WŁODARCZAK,
Zakłady Radjotechniczne — Fotograficzne i Elektryczne — Gramofony i płyty

Telefon 36-83

POZNAŃ — ulica WROCŁAWSKA 30

Telefon 36-83

3-tygodniowy Bielizny

ORAZ

Artykułów do podróży

Koszule nocne modne z kolorowymi ozdobami	790	Kołnierzyki sztywne wykład. i pikowe — prima wszelkie wielkości	095
Koszule wierzchnie kolor. setirowe wszelkie wielkości	790	Kalesony i koszule macco	295
Koszule sportowe z krawat. w elki wybór, wszelkie wielkości	890	koszulki siatkowe	3,90
Koszule popelinowe fas. Słowackiego i wierzchnie z 2 kołn. od	1950	Paski sportowe modne	195
Pizamy prima gatunki	1950	czapki i berety wielki wybór	245
Szlafroki letnie ostatnia nowość.		Pończochy sportowe modne	245
		skarpety prima modne	1,10
		Kostiumy kąpiel. męskie	450
		spodenki kąpielowe	2,95

Wielki wybór: Pledów, Pantofli, Płaszczy, Szelek, Pulowerów, Rękawiczek, Chusteczek, Krawatów, Lasek, Parasoli i t. d.

The Gentleman

Właśc.: Stefan Schaefer

ul. Nowa 1. POZNAŃ ul. 27. Grudnia 4. TELEFON 31-69.

866 E AP

NIE MOŻNA PRZEOCZYĆ

Moich niskich cen na bieliznę Damską - męską i dziecięcą

Prima gatunek koszuli sportowej z krawatem — kosztuje tylko 10,50 zł
Proszę o zwrócenie uwagi na moje okna wystawowe

Poznańska Fabryka Bielizny
JAN EBERTOWSKI, POZNAŃ ul. Nowa 10

Pw 13 036-25,121

Ratunek dla skórno-chorych!

Krem na skórę „HEILWUNDER“ patent gdański Nr 1919. Niezwykła kosmetyka do pielęgnacji skóry skutkuje z powodu swojej właściwości, w rozpaczalnych wypadkach wszystkich liszaj, nawet liszaj ropnych, ranach u nóg, egzemie, pryszczach, wyznaczkach wszelkiego rodzaju, zerwonosci twarzy i nosa, od mrożeń i t.d. Przy zamówieniu uprasza się o przeluznienie. Świeże opakowania. Jeżeli bez skutku zwróć pieniądze. Cena 8,60 zł. Wysyłka za zaliczką. Przy wysyłce sumy założyć bez portorium n w 11443

Chem. Kosm. Laboratorium „KLOSSIN“ Gdańsk 7. Kundegasse 43.

PROŚBA

Rolnika syn, lat 38, żonaty, z rodziną, w bardzo krytycznym położeniu, znający się na gospodarstwie, w czasie wojny pruskiej prowadził przez 3 lata samodzielnie majątek hrabiego Dunaj-Dunajskiego, prosi JW Panów dziedziców o łaskawe udzielenie posady urzędniczej, leśnego, może także przyjąć administratorstwo. Za udzielenie posady moja żona udzieli dzieciom JW Panów dziedziców gry fortepianowej bezpłatnie. Powstaniec Wielkopolski 1918/19 i górnośląski. Łaskawe zgłoszenia uprasza do Kurjera Poznańskiego pod zwp 29 889

SKŁAD

blawatów, garderoby, towarów krótkich galanterijnych, najlepiej prosperujący od lat 40, w najruchliwszej części miasta pow. wraz z urządzeniem od 1. X. 1931 r. do wydzierżawienia.

Zgłoszenia uprasza
Wacław Czabajski, Gostyń.
zw 29885

PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Ostrowie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Ostrow wykaz liczba 882 i 909 na imię Wilhelma, Eugeniusza, Juliusza Grünbergów i co do udziału Józefa Seidla, mistrza rzeźnickiego Maksymiljana Matuszkiewicza w Gdyni, jako właściciele każdy do 1/4 idealnej części, zostanie w drodze egzekucji oddone do 1/4 idealnej części Maksymiljana Matuszkiewicza, dnia 3 października 1931 r., o godz. 10 przed poł., wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 24. Nieruchomość Ostrow karta 882 obejmuje: dom mieszkalny z podwórkiem i ogrodem domowym o łącznej powierzchni 0.08,60 ha., nr. matrykuły 845, nr. 661 księgi podatku gruntowego. Roczna wartość użytkowa budynków 6000 mk., roczna kwota podatku budynkowego 240 mk. Nieruchomość Ostrow karta 909 obejmuje dom mieszkalny z lewym skrzydłem bocznym i dom tylny w podwórzu o łącznej powierzchni 0.09,73 ha. Roczna wartość użytkowa budynków 6630 mk., roczna kwota podatku domowego 240 mk. Nr. 494 ks. podatku budynkowego, nr. 870 ks. podatku gruntowego. Nieruchomości powyższe leżą przy ulicy Koszarowej. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 28 stycznia 1931 r. Ostrow, dnia 5 maja 1931 r. Sąd Grodzki. nw 11673

4. K. 2/30. **PRZETARG PRZYMUSOWY.** Nieruchomość położona w Bielsku, pow. Międzybódz, i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Bielsko tom I wykaz l. 9, na imię Zygmunta Żukrowskiego, zostanie dnia 26 września 1931 r., o godz. 11 przed południem, w drodze egzekucji wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 6. Nieruchomość składa się z domu mieszkalnego z podwórkiem i ogrodem domowym oraz stodoły i sieniarni o łącznym obszarze 59 a, 50 m². Roczna wartość użytkowa 240 mk. Roczna kwota podatku budynkowego 9,60 mk. Art. matrykuły 11, księgi podatku budynkowego nr. 11, nr. parcel 52-53. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 19 listopada 1930 r. Niniejszym wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszeniu wierzyciela i innych prawach. Międzybódz, dnia 26 maja 1931 roku. Sąd Grodzki. nw 11675

Na wniosek firmy A. Glabisz, Jawna Spółka Handlowa w Poznaniu, udziela się odroczenia wypłat na przeciąg 3 miesięcy, i to od 20 czerwca 1931 r. do 20 września 1931. Nadzorcą sądowym mianuje się p. Władysława Ossowskiego z Poznania, Wierzbice 18. Poznań, 20 czerwca 1931 r. Sąd Grodzki 2-a. uw 11976

Istesynonim postępu
.....istotnie,
bajeczny!

Nigdy nie przypuszczałabym, że krajowe pudry są tak wspaniałe. W użyciu jedwabisty, nadaje twarzy cudowny wygląd pastelowy.

Iste **POUDRE COMPRIMÉE**
J.&S.
Stempniewicz
Poznań

Wkładka do puderniczki zł 2.- Złocona puderniczka zł 5.-
Puderniczka tekturowa zł 2.25

Pw 11531

PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Ostrowie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Ostrow karta 62-b na imię Jana Maciaszka, kupca w Ostrowie, zostanie w drodze egzekucji dnia 17 października 1931 r., o godz. 10 przed południem wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 24. Powyższa nieruchomość, położona przy ul. Raszkowskiej nr. 6, składa się z domu mieszkalnego z lewym skrzydłem bocznym, chlewem i podwórkiem oraz z domu w podwórzu, z chlewem i z pralnią, o łącznej powierzchni 3 arów 60 m², nr. karty mapy 3, nr. parceli 87, nr. 69 ks. podatku budynkowego, nr. 5 matrykuły podatku gruntowego. Roczna wartość użytkowa budynków 2385 mk., roczna kwota podatku budynkowego 89,70 mk. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 21 kwietnia 1931 r. Ostrow, dnia 9 maja 1931 r. Sąd Grodzki. nw 11672

Zapowiedziana komunikacja pasażerska do Puszczykowa par. wccm wycieczkowym „WENUS“ w niedzielę, dnia 28 bm. **nie odbędzie się.**

Wszystkie inne niedziele kursuje normalnie. Odjazd o godz. 9-tej i 14-tej przy ul. Woźnej. W dni powszednie wydzierżawiamy statki na zwarte wycieczki.

ŻEGLUGA WIELKOPOLSKA
Poznań, ul. Tama Garbarska 26. Tel. 10 58 i 30 58.
zw 29 898

Racjonalno-indywidualna kosmetyka
Odtłuszczanie zapomocą parafiny i aparatem amerykańskim
„IRNIS“
 Institut de Beauté
 Poznań, ul. Piekary 5. Tel. 25-91.
 dw 3947

Poszukuję dzierżawcy
majątek 2200 mórg dobrej ziemi w pow. poznańskim. Potrzeba 140000 zł. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod **dw 4003**

PRZETARG PRZYMUSOWY
 W sobotę, dnia 27 czerwca 1931 r., o godz. 12-tej, przy ul. Półwiejskiej 18, sprzedam publicznie najwięcej dającym za gotówkę: **nynek do mielenia kawy, motor elektryczny, powóz, maszynę do pisania i wiele innych rzeczy.**
J. Bartkowiak
 kom. sądowy. Poznań, ul. Poznańska 58-a. Telefon 75-24.

4. K. 9/30. PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Międzychodzie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Międzychod tom I wykaz 1. 19, na imię kapitalisty Emila Seidlera w Międzychodzie, zostanie dnia 19 sierpnia 1931 r., o godzinie 11 przed południem, w drodze egzekucji wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 6. Nieruchomość składa się z domu mieszkalnego z podwórzem i ogrodem oraz innych zabudowań o obszarze 7 a. i 49 m². Roczna wartość użytkowa wynosi 1641 mk., zaś roczna kwota podatku domowego 6030 mk. Karta mapy nr. 5, parceli 42. Nr. matrykuły 10, księga podatku domowego nr. 20. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 28 marca 1931 r. Międzychód, dnia 23 czerwca 1931 r.
Sąd Grodzki.

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE
 Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Naręczonym
 słubne obrączki złote para od 16 zł. podarki imieninowe od 6 zł. poleca Chwilkowski, św. Marcin 40 zdw 37 901

Beczki próżne
 od win świeżo stoczonych poleca Nyka & Postuluszyn Poznań, Wrocławska 33/34. Pw 19 001-25/36

Fabryka
 cukierków i pralinek na sprzedaż kompletna maszyna, parowy zapęd, 2 samochody, dom własny dobrze zaprowadzony w 11 powiatach, w powiatowym mieście przy głównej ulicy. Oferty Kurjer nw 11 789

Gospodarstwo
 110 mórg w powiecie chodzieskim ziemia pszenna, zabudowania nowe maszynowe, z całym inwentarzem na sprzedaż. S. Poznański, Chodzież ul. św. Barbary 23. nw 1 806

Korzystnie
 sprzedam większą ilość kiełbasy suchej i szlami. Jan Włodarczak, Poznań, Półwiejska 3, tel. 58 27. zdw 37 120

Z powodu
 śmierci właściciela jest do sprzedania w większym mieście prowincjonalnym w Poznaniu dobrze prosperująca od lat 20 hurtownia i rozlewnia piw oraz fabryka wód mineralnych z kompletnym urządzeniem i maszynami. Do objęcia potrzebna suma 15000 złotych. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod nr. zdw 37 441

Sprzedaje
 okazynie wszelką biżuterię nowo otworzony skład „Occasion“ Al. Marcinkowskiego 23. zdw 37 606

Dom
 piętrowy, składem kolonialnym, 2 okna wystawowe, 3 chlewy, morga ogrodu owocowego i warzywnego korzystnie do nabycia. Adres wskaże Kurjer zdw 37 571

Skład
 kolonialny sprzedaj wyrobów tytoniowych tanio sprzedam. Dąbrowskiego 5. zdw 37 568

Samochód ciężarowy
 „Ford“ na 1 1/2 tonny rok w użyciu, 27000 km przejechanych z karosą 2x3 m w dobrym stanie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 37 755

Egzystencja
 Skład towarów krótkich, centrum Gniezna sprzedam. Objęcie z towaram 8000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 37 511

Niebywała okazja!
 Pozostałe płaszcze z letniego sezonu sprzedaje od dzisiaj 20-30% taniej. Na inne artykuły udzielam 10%. Zapraszam Szan. Panię do zwiedzenia Magazynu bez przymusu. Magazyn Mód. G. Jaworska. Poznań, Starv Rynek 59. dw 3 929

Bryndza owcza
 Szczańskiej Wytwórni Bryndzy A. Nowaka, Szczańska-Pieniny. Firmy żądacie próbek. zdw 37 292

Galkowite
 urządzenie kuchenne tanio sprzedam. — Władysław Witkowski, Piaskowa 5

Dom
 w mieście powiatowym, gdzie wyższe szkoły bez długu, 2 składy, osiem lokatorów, skład 2 pokoje wolne, wpłaty 24000, zaraz do objęcia Zielński, Wierzbicice 29.

Mleczarnia
 3 000 litrów mleka dziennie zaraz na sprzedaż. Objąć ca 8 000 zł. Zgłoszenia Kurjer zdw 37 736

Ford
 tanio sprzedam rocznik 27, w bardzo dobrym stanie, po remoncie gotów do jazdy, nadaje się dla podróżujących. Adres Kurjer zdw 37 738

Sprzedam
 korzystnie w bardzo dobrym położeniu przy lesie domek mieszkalny z placem budowlanym Puszczykowo. Adres Kurjer zdw 37 767

Sprzedam
 szczerkarkę tryjer, prawie nowe, dla młyna, tanio. Zgłoszenia Kurjer zdw 37 732

Wózek
 sportowy na pasach, dobrym stanie na sprzedaż. Matuszak, Wjazdowa 9, podwórze, lewo. zdw 37 751

Sprzedam
 30 mórg żyta na pniu. Oferty Kurjer zdw 37 760

Eleganckie sukienki dziecięce najtaniej kupicie
 po reklamowej cenie zł 650 sztuka. Sw. Marcina 64 Haydukowa. zdw 30 923

Kotły
 do fabrykacji papy dachowej rewolwerowe, kotły do asfaltu, wozy, powózka, platformy do sprzedania. Plac Wolności 17, biuro 10. zdw 37 690

Torebki
 od zł 1.25 W Cysz. Szkolna 11 Plac Wolności 5. Pw 11 559

Jadalnia
 tania na sprzedaż. Rynek Jeżycki 3, II. piętro, lewo. zdw 37 826

Gospodarstwo
 107 mórg, żywym martwym inwentarzem. Cena 36 000, wpłaty 15, reszta amortyzacja. Oferty Kurjer zdw 37 820

Aparat
 elektryczny dla reumatyków sprzedam lub zamienie na radio. Dąbrowskiego 33 lakiernia. zdw 37 808

Skład
 kolonialny, dobry, własny domek w miejscu razem 4 600 sprzedam. Adres Kurjer zdw 37 800

Dorożkę
 samochodową z koncesją i zegarem sprzedam lub zamienie na plac lub parcele ewentualnie do placu. Oferty Kurjer zdw 37 501

Urządzenie fryzjerskie
 z przynależnościami zaraz tania na sprzedaż, mieszkanie wolne. — Grove, Chojnice (Pom.). Człuchowska 2. zdw 37 845

3,00 zł Bemberga
 pożyczki 4,50 oryginalny złoty Bemberg. — Fildecososowa prima 2,50; florowe 1,80; skarpety mocne 0,80; niciane 0,45; dobre 2, — koszula sportowa z krawatem 5,60 kalesony płócienne 2,40. Wielkie Garbary 10, Kazimierz Jamont. zdw 37 853

Kamienica
 czteropiętrowa, blisko parku Wilsona budowana 1912, mieszkanie komfortowe, siedmiopokojowe, czynsz 22 000, cena 200 000, wpłaty 100 000, reszta hipoteka. Wyrzykowski, Grobla 9, telefon 1958 zdw 37 93

Piec westfalski
 biały jak nowy korzystnie. — Adres Kurjer zdw 37 937

Fortepian
 Blüthner tanio do sprzedania. Adres wskaże W. Jähne, fabryka fortepianów, Gwarna 10. zdw 37 939

Radjo
 3 lampowe Philipsa tanio na sprzedaż. Fabryczna 5, III. m. 13. zdw 37 941

Owoce zaprawiać — drobnostka
 owoc jest tani a zamykane słoje dostarcza każdemu Hurtownia Porcelany już po 75 gr wyłącznie tylko Wroniecka 24, podwórze. zdw 37 945

Motocykl
 angielski „James“ Super Sport z elektrycznym oświetleniem w dobrym stanie na sprzedaż w godzinach południowych od 1-2,30 i wieczorem od 6-7,30. Wieczorek, Kraszewskiego 3. zdw 98 126

13
 mórg, zabudowania murowane, wpłaty 3 000, reszta hipoteka — sprzeda Tomczak, Górna Wilda 67, Poznań. zdw 37 858/9

Singera
 krawiecka damska / szewska — sprzedam Warsztat Szamarzewskiego 31.

Parcele
 4 000 m² w Puszczykowie tanio sprzedam. Telefon 75-27. Jw 6299

Maszyny
 2 damskie, 1 krawiecka Singera tanio sprzedam Warsztat Mechaniczny, Kraszewskiego 5. zdw 38 012

Reno
 torpeda nowoczesna do zawodu i spaceru 1800, Mielżyńskiego 25, podwórze, telefon 61-91. zdw 38 036

Piekarnię
 w Poznaniu bardzo dobrze prosperująca, 4 pokoje sprzedam z powodu choroby. Strzałkowski, Śródka, Ostrówek 10. zdw 38 031

Maszynę
 damska i krawiecka na sprzedaż Strzelecka 15, kiosk. zdw 38 042

Rower
 męski sprzedam. Waly Zygmunta Augusta 2, m. 13. zdw 37 963

Łóżka
 2 debowe, angielskie za 70 zł. Woźna 18, mieszkanie 9. dw 4000

Willa
 w Poznaniu 2 morgi ogrodu — wpłaty 6 000 zł „Rolpol“ Poznań ul. Wrocławska 22. zdw 37 986

Stół
 duży, szafa kuchenna tanio Rynek Jeżycki 2, III. piętro, lewo. zdw 37 994

Dwuzłotówki
 z odwrotnym orłem sprzedam. — Zgłoszenia Kurjer zdw 37 981

Zakład fryzjerski
 damski dla samotnej osoby, przylegająca ubikacja 1 000 zł lub urządzeniami sprzedam. Zgłoszenia Kurjer nw 11 813

Konia, wóz
 sprzedam. Chwaliszewo 13. rw 14 642

Piekarnia
 piec patentowy w pow. mieście do odstąpienia, do objęcia 4 000 zł. Adres wskaże Kurjer, filja Stary Rynek rw 14 638

Sprzedam
 tania I hipotekę zaraz 5 000 zł. Oferty Kurjer nw 11 816

Cegielnia mechaniczna
 w Gdyni do sprzedania lub zamienia na inny obiekt. Oferty składaj Cegielnia Mechaniczna „Wojtkowiak“ Gdynia 4. Pow. Morski. nw 11 821

Kasę National
 zapęd elektryczny, jadalnie debowa, nowoczesna, garnitur klubowy gobelina, wózki dla chorych, stoliki nocne, stoły rozkładane debowe, kredens, łóżko żelazne, biurko orzechowe bogato rzeźbione, elektrolux, biurko mahoniowe żaluzjane, centrifuga, garderobianki debowe i żelazne stojaki do kwiatów, maszyny do pisania, radioaparaty, skóry reniferowe, siodło męskie, meble antyczne — oraz różne obrazy odda tanio — Poznański Dom Komisowy ul. Dominikańska 3. Pw 13 039-25.128

5 KUPNA

Kraty
 zsuwane kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 37 255

Sypialnię
 męską dobrze utrzymaną, jednoosobową kupię także duży dywan. Oferty z ceną Kurjer zdw 37 138

Wózek
 ręczny. Scarpa, Poczтовая 11. zdw 37 816

Kupię dom
 z ogródkiem w Poznaniu, centrum lub na przedmieściu — wpłacam 20 tysięcy złotych. Zgłoszenia upraszam do Kurjera Pozn. zdw 37 291

Sieć
 w dobrym stanie kupię. Zgłoszenia Kurjer zdw 37 728

Obraz
 znanego artysty kupię. Zgłoszenia Kurjer zdw 37 748

Kupię
 parcele w Poznaniu blisko tramwaju (cena i miejscowość). Zgłoszenia do Kurjera zdw 37 780

Sypialnię kompletną
 używaną, dobrze utrzymaną kupię. Oferty do Kurjera zdw 37 782

Kupię folwark
 warunek dobra ziemia dobry dom mieszkalny. Wpłaci gotówką 100 000. Szczegółowe oferty z podaniem ceny, obszaru, bonitacji, komunikacji Kurjer zdw 37 812

Skład
 (sklep) św. Marcinie lub przylegającej ulicy poszukuje. Zgłoszenia Skrzynka pocztowa 54. Pw 13 007-25 31

Kamieniec
 składami do 45 tys. kupię, wpłaty 25. B. Malolepszy Pleszew. zdw 37 844

Samochód
 kto wypożyczy bez szofera za dziennym wynagrodzeniem. — Oferty Kurjer zdw 37 882

Kamieniec
 Poznaniu, wartość 60 000 zamienie na gospodarstwo. Dutkiewicz, Poznań, Chwaliszewo 70. zdw 37 899

Kupię
 okazynie brylant wyżej karata Kurjer zdw 37 900

Kupuję
 złoto stare. Chwilkowski, św. Marcin 40. zdw 37 902

„Ford. Moje życie i dzieło“
 Powyższa książkę kupię. Oferty pod zdw 37 420/21 do Kurjera

Mundur
 breczesy oficerski szczupły kupię Marsz. Focha 87, Kawiecki. zdw 37 003

Dwupokojowe
 Puszczykowie stale lub letnisko. Adres lub oferty Kurjer zdw 38 064

Tatrę
 dwucylindrowa dobrym stanie kupię. Wejman, Poznań, Kościelna 24. zdw 37 979

7 PIENIADZ

Ulokuję
 15 000 zł na I. hipotekę od zaraz. Oferty do Kurjera zdw 37 366

Hipoteki
 z danmem kupię. Szczegółowe oferty Kurjer zdw 37 730

Poszukuje
 się do apteki w Poznaniu wspólnika lub dzierżawcy przy gotówce 25-30 tys. Zgłoszenia Kurjer zdw 37 743

15 000
 ulokuję wraz samochodem. — Spieszne oferty Kurjer zdw 37 731

Poszukuje
 1-2 000, 3 miesiące, wysoki procent, zastaw lub hipoteka. Kurjer zdw 37 789

1 200
 dolarów ulokuję na kamienicy I. hipoteka. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 37 865

Szukam
 pożyczki 15 tys. zł na I. hipotekę gospodarstwa 100 morgowego, ziemia pszenna, budynek maszynowy, procent za 2 lata zgóry. Oferty Kurjer zdw 37 842

25 000 zł
 ma do dyspozycji kawaler, lat 39 bankowiec, obecnie członek zarządu Spółdz budowl. Uprasa o laskawę rzeczowe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 37 846

Poszukuje
 10-20 tysięcy zł na I. hipotekę. Adres wskaże Kurjer zdw 37 747

Poszukuje
 na I. hipotekę punktualny płatnik 10 tysięcy na wykończenie kamienicy jednopiętrowej w Poznaniu parcella przeszło 1 000 kw. — Oferty Kurjer rw 14 639

8 DO WYNAJĘCIA

7 pokojowe
 komfortowe, pięknie położone mieszkanie, bliska centrum miasta odnajme. Oferty Kurjer zdw 37 509

Dwa
 pokoje z kuchnią od gospodarza, czynsz zgóry, zaraz odstąpię. — Adres Kurjer zdw 37 729

2 pokoje
 kuchnia, I. elektryczność, uroczepołożenie, 65 zł. Mosina Ogrodowa 17. zdw 37 814

4 pokojowe
 mieszkanie, nowa willa, słoneczne, komfortowe. Zgłoszenia Kurjer zdw 37 827

2
 frontowe pokoje z kuchnią i przynależnościami z nowa debowa jadalnia i kuchnia oddam przy ul. Grunwaldzkiej Oferty Kurjer zdw 37 982

Pokój
 z kuchnią korzystnie od gospodarza. Adres Kurjer zdw 37 798

Puszczykowie
 trzypokojowe mieszkanie dla stałego lokatora zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 37 802

3 pokoje
 komfortowe willi, wysoki parter mies. 150 rok zgóry okolica Jeżyce od gospodarza, nowy dom. Adres Kurjer zdw 37 836

Oddam
 3 pokoje z meblami dzierżawa mies. 60 zł Adres Kurjer zdw 37 837

Trzy
 pokoje, kuchnia, łazienka, czynsz 80 złotych, pokój kuchnia, objęcie 200 złotych spiesznie wynajmie „Pawilon“, Marsz. Focha 15 zdw 37 883

Wolne
 3 pokojowe komfort willa. Poznań-Debiec, Wiśniowa 102. zdw 37 936

3 pokoje
 z wygodami, częściowo meblami 2 500 zł. Dzierżawa 100 zł. — Łazarz, Niegolewskich 18, Luboński. zdw 37 908

Mieszkanie
 dwupokojowe zaraz. Margaryńska 9. zdw 37 916

Dwupokojowe
 kuchnia, korzystnie. Widziński, Maleckiego 15 podwórze. zdw 37 947

2
 pokoje, kuchnia, łazienka, w nowym domu od 1. 7. 31, za miesięczną dzierżawę Oferty Kurjer zdw 37 949

2
 pokoje umeblowane z kuchnią wszelkimi wygodami zaraz — Spokojna 31 II. lewo. zdw 38 021

Próżny
 śródmieściu Adres Kurjer zdw 38 044

Pokój
 z kuchnią centrum. Zgłoszenia Sołtysiak Prusa 18. zdw 38 045

2
 pokoje kuchnię odda za czynszem zgóry. Murkowski, Długa 3. zdw 38 049

2 pokoje
 kuchnia do wynajęcia Skład cukierków, Marsz Focha 45. zdw 38 053

Pokój
 kuchnia 350, Krzyczyński, Łukaszczyca 6. zdw 37 993

Piekarnia
 dobrze prosperująca przy ruchliwej ulicy w Bydgoszczy do wynajęcia. Właściciel. Bydgoszcz, Orła 6. Pw 13 042-63.324

2
 pokoje i kuchnia z meblami zaraz odstąpię. Adres wskaże Kurjer zdw 37 976

3
 pokoje z łazienką na Jeżycach — 2 000 — dzierżawa 82, — zł wskaże Swiercz, Słowackiego 27. jw 6297

9 SZUKA MIESZK.

Dwóch
 do 3 pokoj kuchnia poszukuje bankowiec, płaci 2 lata, Agenci wykluczeni Oferty Kurjer zdw 37 727

Urządnic
 na stałej posadzie poszukuje 1-2 pokoi z kuchnią wprost od gospodarza Oferty Kurjer zdw 37 818

Mieszkanie
 pokój kuchnia wprost od gospodarza dzierżawa zapewniona zgóry lub miesięcznie, może jeden duży. Oferty Kurjer zdw 30 790

Poszukuje
 pokoiu z kuchnią wprost od gospodarza dzierżawa zgóry. Zgłoszenia Kurjer zdw 37 919

Bezdzietne
 małżeństwo poszukuje 2 ew. 3-pokojowego mieszkania od gospodarza. Pośrednicy wykluczeni. — Oferty Kurjer zdw 37 922

Poszukuje
 mieszkania 3-5 pokojowego — wprost od gospodarza ewentualnie czynsz zgóry, najchętniej w dzielnicy Łazarzkiej. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 38 004

Mieszkania
 2 pokojowego, pokój dla służki poszukuje bez pośredników. Kurjer Poznański zdw 37 746

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienie
 pokój kuchnie na portjerstwo. — Adres Kurjer Jeżyce jw 6301

11 POKOJE UMEBL.

Dwuosobowy
 zaraz. Młyńska 13. I. prawo. zdw 37 499

Pokój
 frontowy fortepianem, elektryczność panu. Półwiejska 1, parter lewo. dw 3992

Słoneczny
 frontowy parterowy. Grunwaldzka 5. zdw 30 568

Pokój
 niekrepujący, elektryczność wynajmie. Dybizańska, św. Marcin 64, podwórze. I. zdw 38 055

Elegancko
 umeblowane dwa pokoje frontowe z wszelkimi wygodami od I. VII. do wynajęcia Słowackiego 37, m 2 wysoki parter. zdw 36 779

Pokój
 duży elegancki 1 lub dwóm osobom wynajme od

Klatka
schodowa, frontowy. Patrona Jackowskiego 25 m. 6. zdw 37 930

Pokój
osobnym wejściem. Za Grobla 5. Skrzyńska. zdw 37 702

Pokój
słoneczny, czysty, elektryczność. tania wynajme. Bukowska 41. mieszkanie 4. zdw 37 733

Pokój
umeblowany. ładny. jednej — dwóm osobom zaraz. Adres Kurjer zdw 37 784

Pokój
do wynajęcia. Zwierzyniecka 8. mieszkanie 5. zdw 37 737

Dwuosobowy
Skarbowska 15. dom ogrodowy. wprost carter. prawo. zdw 37 790

Pokój
ładnie umeblowany. duży dla 1 lub 2 osób od 1 lipca. Ul. Mickiewicza 13 parter. lewo zdw 37 793

Dobrze
umeblowany pokój elektryczność. Nowy Rynek 14/15. mieszkanie 10. zdw 37 795

Tani
dwuosobowy. elektryczność. Wielkie Garbary 29. m. 10. zdw 37 796

Pokój
ładny frontowy jednej osobie wynajme. Wierzbicice 37 a. m. 6. zdw 37 823

Park Wilsona
pokój. Matejki 51. mieszkanie 7. zdw 37 824

Pokój
elektrycznością. Jeżycka 41. I. lewo. zdw 37 822

Pokoik
umeblowany. Mostowa 37. II. zdw 37 815

Panom
Mickiewicza 11 III. prawo. zdw 37 813

Pokoik
frontowy. niekrepujący. elektryczność 1—2 osobom. Przemysłowa 36 m. 7. zdw 37 811

Pokoik
z elektrycznym światłem. Wierzbicice 37 a. front. mieszkanie 10. zdw 37 810

Tani
pokój kulturalnym paniom wskazuje Kurjer zdw 37 807

Solidnemu
słoneczny. ładnie umeblowany. Szwajcarska 24. I. zdw 37 806

Umeblowany
Kopernika 7. parter. zdw 37 854

Dwuosobowy
ładny wygodny wolny. Ratajczaka 11 a. 3 wejście I. ptr. zdw 37 856

Dwuosobowy
Romana Szymańskiego 7. I. zdw 37 857

Frontowy
ładny. Marcin 58 m. 8. zdw 37 864

Pokój
frontowy. drugi mały oddzielnie. Plac Nowomiejski 6 a I. zdw 37 867

Pokój
1 lub 2 panom wynajme. Wodna 7. I. ptr. mieszkanie 6. zdw 37 863

Gimnazjaste
przyjme. Opieka. pomoc. dobre odżywianie. Św. Marcin 9/10 II. m. 17. zdw 37 861

Pana
na wspólny pokój. Półwiejska 31 m. 15. zdw 37 862

Pokój
słoneczny frontowy elektr. fortepian lub bez od 1 7. Krasieńskiego 13. m. 17. zdw 37 860

Panience
pokój wynajme. Skarbowska 17. IV. ptr. podwórze. zdw 37 870

Pokoik
wynajme. Wierzbicice 31 a. IV zdw 37 871

Pokój
umeblowany solidnemu panu wynajme. Zgłoszenia od 2—4. Pocztowa 11. II. prawo. zdw 37 872

Z klatki
schodowej pokój wynajme. Chwaliszewo 76 m. 23. zdw 37 873

30 zł
pokoik czysty dobrze umeblowany Kramarska 27. I. narożnik Wielkiej. zdw 37 874

Pokój
wspólny dla panów. Żupańskiego 22. Samoliński. zdw 37 875

Pokoje
jedno dwuosobowe zaraz Ogrodowa 11. I. lewo. zdw 37 877

Skromny
pokoik. Strusia 3. m. 7. zdw 37 830

Skromny
pokoik panu. Kanałowa 6. m. 13. zdw 37 832

Duży
pokój 1—2 osobom wynajme. Wielkie Garbary 5. mieszkanie 9 zdw 37 850

Pensjonat
dla gimnazjastów 80 zł miesięcznie. Oferty Kurjer Poznański zdw 37 835

Frontowy
elektryczność. Śniadeckich 9 m. 10. zdw 37 833

Działyńskich
3. I. lewo. Dwuosobowy bez pościeli. zdw 37 852

Pokój
frontowy Półwiejska 21. I. — prawo. zdw 37 880

Wynajme
wspólny pokój zaraz. Adres Kurjerze Poznańskim zdw 37 884

Słoneczny
pokój Ratajczaka 11 a. m. 71. zdw 37 885

Pokój
duży frontowy. balkon. śródmieście tania Zielona 2. I. ptr. zdw 37 889

Frontowy
1—2 samotnym. pościel pożądana. Wały król. Jadwigi 3. parter. zdw 37 920

Pokój
małżeństwu Łakowa 9. m. 7. zdw 37 921

Pokój
czysty panu lub panią. Marcin 68. mieszkanie 23. zdw 37 952

Pokój
korzystnie wynajme. Reza 5. mieszkanie 8. zdw 37 953

Pokój
panu zaraz. Hendel. Długa 4. front. III zdw 37 954

Pokój
umeblowany. Grobla 9. parter. lewo. zdw 37 960

Pokój
wynajme. Poznańska 22. III. prawo. zdw 37 962

Pokój
2 panom. Krzyżowa 5. mieszkanie 5. zdw 37 999

Pokój
wynajme tania. Kantak 8. III. lewo. zdw 37 992

Niekrepujący
duży. mały Wielkie Garbary 13. Mieszkanie 7. zdw 37 973

Pokój
dla panów. Śniadeckich 28. m. 1. zdw 37 998

Pokój
Marszałka Pocha 55. mieszkanie 6 zdw 37 975

Śródmieście
duży frontowy. Aleje Marcinkowskiego 17 a. mieszkanie 7. zdw 37 980

Niekrepujący
umeblowany pokój wynajme. — Bartkowiak Szewska 15. zdw 37 984

Zaraz do wynajęcia
ubikacje handlowe dla hurtowników lub przedstawicieli w Poznaniu przy Starym Rynku II piętro wprost od gospodarza za miesięcznym czynszem Zgłoszenia do Kurjera zdw 37 356

14 DZIERŻAWY

Garaże
tania do wynajęcia także na inne cele jak składnice i warsztaty. Jeżycka 27. zdw 37 734

50
mórg w tym 30 mórg ogrodu owocowego w Poznaniu wydzierżawie korzystnie. „Rolpol”. Poznań ul. Wrocławska 22. zdw 37 990/1

Warsztaty
duże z oświetleniem elektrycznym. wodociągi wydzierżawie wraz z mieszkaniem 2 pokoje kuchnia zaraz. Urbanowicz. Krotoszyn. ul. Zduńska 35. nw 11 820

Jeziro
ogród. lasy (Kórnik) letnisko. — Zgłoszenia Kurjer zdw 38 011

21 ZGUBY

Unieważniam
książeczkę wojskową na nazwisko Roman Danielewski. zdw 37 490

Zgubiono
w sobotę na dworcu Poznań torebkę damską z 435 dolarami. — Uczciwy znalazca za wynagrodzeniem 25% żechce zgłosić listownie na adres Momocki. Zakład Miłowody. p. Oborniki. zdw 37 843

22 ROZMAITE

12,50
podpicie strojne z klocka podwieszenie na poduszce 2.60 poduszka strojna od 3.90 poduszka strojna z falbana od 6.90. powleczenie na pościel od 7.90 poleca Fabryka Bielizny J. Schubert. Wrocławska 3. Pw 11 754-22.105

Czyszczę
posadzki parkietowe tania. Zgłoszenia piśmiennie Madalińskiego 6 m. 13. zdw 37 724

Krawcowa
wykonuje eleganckie suknie. kostiumy i płaszcze tania Głęboka Kościelna 17. m. 20. zdw 38 018/19

Portrety
olejno malowane. kopje z fotografii. wykonuje po cenach przystępnych. Chrzanowicz. Krzyżowa 8. IV. zdw 37 969

Zamienie
realność dochodowa 12 lokatorów wielkie przedsiębiorstwo. na gospodarstwo. Oferty pod „Okazja” „Par”. Bydgoszcz. Pw 13 041-63 326

Bańki
suche i cięte. pomocne i ulge przynoszące w cierpieniach przysyłaj. Ul. Niegolewskich 10. m. 5 zdw 37 977

8,50 zł
płaszcz męski biały panów lekarzy i drogerzystów. — Płaszcz męski zawodowy kolorowy od 9.80 bluzy rzeźnicze od 4.90 poleca Fabryka Bielizny J. Schubert ul. Wrocławska 3. Pw 11 993-22.106

23 OZENKI

Miłośniczkę
ogrodniczą ożobnego i przyrody zapozna dyplomowany technik ogrodnik. Cel matrymonijalny. Dokładne curriculum vitae. fotografię (te zwroć) do Kurjera zdw 37 735

Młodzieniec
lat 24 przystojny. pragnie być szczęśliwym. zrozumiany. majątek pożądan. Cel matrymonijalny. Łaskawe zgłoszenia z fotografią Kurjer zdw 37 776

Panna
35 lat. zarabna. dobrotliwa. szatynka z lepszej rodziny. skromne umeblowanie i 2 000 złotych szuka partii — cel matrymonijalny. Poważne zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego. Gniezno 162. nw 11 814

24 NAUKA

Student
poszukuje kondycji na wieś. Łaskawe zgłoszenia pod zdw 37 769

Nauczycielka
matematyka fizyka wyedzie za utrzymanie Kurjer zdw 37 704

Rodowita Francuzka
szuka pobytu na wsi wzmian za lekcje. Powławska św. Marcin 3. zdw 37 819

Profesor
gimnazjalny przyjmie na mieszkanie uczniów zapewniając opiekę i pomoc w nauce Rynek Jeżycki 3 m. 3. zdw 37 928

Niemka
udziela przez czas wakacji na wsi lekcji i konwersacji. Oferty Kurjer zdw 37 971

25 MUZYKA

Pianista
(akordeon) pierwszorzedny wolny zaraz. Zgłoszenia: Poznań. ulica Dąbrowskiego 66 (skład kolonialny.) Pw 13 040-64 187

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Pod opaską

wysyłamy „Kurjera Poznańskiego” również. Przedpłata przy wysyłce pod opaską wynosi

9 złotych miesięcznie

(abonament 4,— zł, porto 4,75 zł, opaska 25 groszy, razem 9,— zł, za granicę 11 złotych miesięcznie (abonament 4,— zł, porto 6,75 zł, opaska 25 groszy, razem 11,— zł). Nadesłanie należności przed 1 każdego miesiąca zapewnia regularną, codzienną ekspedycję. Przy zamówieniu prosimy donieść, czy gazetę wysłać w opasce firmowej lub krytej.

Administracja

Panu
Kwiatowa 9. mieszkanie 14. — podwórze. zdw 37 886

Pokój
niekrepujące wejście. Wielkie Garbary 8. mieszkanie 12. zdw 37 890

Pokój
niekrepujący z klatki schodowej. Wierzbicice 41 b. mieszkanie 4. zdw 37 894

Pokój
wynajme. Zwierzyniecka 8. m. 6. zdw 37 895

Dwuosobowy
słoneczny Wielka 18. mieszkanie 14. zdw 37 896

Pokój
2 osobowy. św. Józefa 6. III. lewo. zdw 37 897

Eleganckie
pokoje panom. Sapieżyński 5. — mieszkanie 7. zdw 37 905

Pokój
elektryczność Ogrodowa 13. I. m. 20. Silewicz. zdw 37 924

Pokój
umeblowany wynajme. Śniadeckich 21. m. 1. zdw 37 925

Pokój
wygodny elektryczność. Romana Szymańskiego 9. I. lewo. zdw 37 930

Pokój
Romana Szymańskiego 8. II. prawo. zdw 37 932

Dobrze
umeblowany pokój 2 lub 1 osoby wynajme. Św. Marcin 41. III. m. 11. zdw 37 933

Pokój
panom lub paniom. Św. Marcin 33. II. prawo. front. zdw 37 935

Żupańskiego
18. mieszkanie 7. niekrepujący. zdw 37 942

Elegancki
50 zł. Wierzbicice 6. I. prawo. zdw 37 946

Centrum
noblownie umeblowany. elektryczność 1. 7. Składowa 1. III. wejście. m. 17. zdw 37 907

Półwiejska
5. III. prawo. solidnemu panu. zdw 37 911

Pokój
z niekrepującym wejściem dla solidnego pana lub małżeństwa. — Wielkie Garbary 43. I. lewo. zdw 37 909

Pokój
frontowy zaraz wynajme. — Wiśniewska. ul. Nowa 11. II. zdw 37 912

Urzędnicze
pokój centrum. elektryczność. — utrzymanie bardzo tania. Adres wskazuje Kurjer zdw 37 917

Panią
wynajme. Stary Rynek 10. wchód Kurzanoga IV. mieszkanie 8. zdw 37 956

Pokój
umeblowany wynajme ewentl. panią. Kwiatowa 14. Wilczyńska. zdw 37 959

Pokój
używanym kuchni niedrogo. telefon. Stroma 27. mieszkanie 9. zdw 37 955

Pokój
inteligentnemu panu. Długa 3. m. 4. zdw 37 967

Jasna
wchód. Zacisze 2. parter. pokój słoneczny. balkonowy zdw 37 968

Pokój
umeblowany wynajme. Młyńska 2. mieszkanie 6. parter. zdw 37 970

Wspólny
panom. Strzelecka 31. Jankowski. zdw 38 017

Centrum
pokój 1—2 osoby. elektryczność. ewentualnie używanie kuchni. — Składowa 1. IV. p. drugie wejście. mieszkanie 14. zdw 38 022

Gimnazjaście
pokój dobre utrzymanie opieka. Bukowska 21. 4. Zajączkowska. zdw 38 027

Pokój
panu. Górna Wilda 45. I. lewo. m. 4. zdw 38 029

Podgórna
2 a. mieszkanie 9. utrzymaniem — bez. zdw 38 032

Pokój
Łakowa 7. m. 2. zdw 38 048

Strzelecka 3 a
mieszkanie 8. czysty bez pościeli elektryczność. zdw 38 050

Niekrepujący
dla 2 pniątek. Kraszewskiego 23. podwórze. parter. jw 6304

Dąbrowskiego
23. III. prawo. słoneczne z utrzymaniem lub bez wolny jw 6304

Pokój
umeblowany. niekrepujący. elektryczność używanie kuchni wynajme. Woźna 18. mieszkanie 9. dw 3999

Niekrepujący
małżeństwu. panom. paniom. używanie kuchni u samotnej. Małckiego 6. mieszkanie 11. zdw 39 056

Pokój
niekrepujący. elektryczność. łazienka. telefon. Małckiego 35. parter. lewo. zdw 37 989

Pokój
dla 2 panów lub pań zaraz wolny. Niegolewskich 10. I. lewo. zdw 37 974

Pokój
panu lub dwóm Łakowa 16. m. 20 zdw 37 983

Matejki 1
mieszkanie 3. elegancki pokój. telefon. zdw 37 996

Frontowy
Wielkie Garbary 46. I. prawo. rw 14 641

Pokój
frontowy. niekrepujący. Za Bramką. 13. I. prawo. rw 14 640

Pokój
umeblowany z używaniem kuchni. Poznańska 27. II. Müller. jw 6 296

12 SZUKA POKOJU

Pokoju
panience czysty. warunki. Oferty Kurjer zdw 37 213

Szukam
pokoju dla małżeństwa. Zgłoszenia Kurjer zdw 37 789

Pokoju
przy Starym Rynku poszukuje na pracownię. Oferty Kurjer zdw 37 881

Pokoiku
poszukuje panią bez pościeli do dwadzieścia pięć złotych. Oferty Kurjer zdw 39 039

Redaktor
(trzy osoby) poszukuje dwóch umeblowanych używaniem kuchni. możliwie telefonem. śródmieście. Cena Kurjer zdw 37 995

13 LOKALE

Lokale restauracyjne
kompletnie urządzone. trzypokojowe mieszkanie i kuchnia. w ruchliwej dzielnicy. przy kolei. fabryce i przystanku tramwajowym za wpłata 3 000 zł za rok zgóry od właściciela natychmiast do wynajęcia. M. Kamińska. — Bydgoszcz. Grunwaldzka 119. Pw 13 017-63.319

Biura
2 pokoje. Plac Wolności. I. piętro. kompletnie urządzone. do odstąpienia zaraz. Oferty Kurjer zdw 37 691

Pokój
1 okienki spokojne biuro wynajme. Zgłoszenia od 2—4. Pocztowa 11. II. prawo. zdw 37 876

Warsztatowych
ubikacji poszukuje możliwie w śródmieściu Oferty Kurjer zdw 37 823

Na biura
dwa pokoje umeblowane. telefon centrum oddam. Adres Kurjer zdw 37 938

Składu
próżnego na prowincji. nadającego się na skład obuwia z mieszkaniem poszukuje. Oferty Kurjer aw 11 817

Polowanie
na majątku 2 200 mórg 30 km. od Poznania zaraz odstąpię. — Oferty do Kurjer zdw 37 888

Szukam
dzierżawy gospodarstwa do 200 mórg za hipotekę Oferty Kurjer zdw 37 841

Ubikacje
nadające się na stajnię lub warsztaty wydzierżawie. Wierzbicice 37. zdw 37 680

15 UZDROWISKA

Jaremcze
uroczo polozony pensjonat „Gorgan” poleca słoneczne pokoje wykwinne utrzymanie własny kort tenisowy ceny umiarkowane nw 11 407

Puszczykowo
willa Ostojka poleca pokoje z całodziennym utrzymaniem. Zgłosz. przyjmuje Stow. św. Zyty. Piaskary 2. parter. zdw 37 605

Zakopane
„Lotos” — „Kubinówka” położone wśród ogrodu. łak. Ceny niskie. nw 11 765

Na
czas letni oddam 3 pokoje. miejscowość piękna. woda las. radio. fortepian. Cena 5 i 6 zł. kuchnia wykwinna. Zgłoszenia piśmiennie do Kurjera Poznańskiego pod dw 3983

Oriowo
morskie. pensjonat Janiny Lesingerowej poleca pokoje z utrzymaniem lub bez. zdw 37 294

Letnisko w Chodzieży
przyjmuje letników z utrzymaniem lub bez. Plaża. woda lasy. Zgłoszenia do Kurjera zdw 37 717

Letniska
w okolicy Chodzieży 2 pokoje na 3 osoby z bardzo dobrym utrzymaniem poszukuje lekarz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 37 774

Puszczykówko
pokoje umeblowane z utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer zdw 37 803

Letniska
na leśniczówce poszukuje. Oferty z ceną Kurjer zdw 37 011

Letnisko
dojazd 2 godz. autobusem z Poznania. malownicze położenie wśród lasów. kąpiele rzeczne. 4 pokoje kuchnia bez stolowania zaraz. Zgłoszenia „Par”. Aleje Marcinkowskiego 11. pod 55.361 Pw 13033-55.361

Leśniczówka
pod Poznaniem 20 minut autobusem przyjmuje letników bez dzieci. Oferty Kurjer zdw 37 958

Puszczykowo
Pokoju próżnego względnie umeblowanego z używaniem kuchni poszukuje. Oferty. cena Kurjer zdw 39 016

12 SZUKA POKOJU

Pokoju
panience czysty. warunki. Oferty Kurjer zdw 37 213

Szukam
pokoju dla małżeństwa. Zgłoszenia Kurjer zdw 37 789

Pokoju
przy Starym Rynku poszukuje na pracownię. Oferty Kurjer zdw 37 881

Pokoiku
poszukuje panią bez pościeli do dwadzieścia pięć złotych. Oferty Kurjer zdw 39 039

Redaktor
(trzy osoby) poszukuje dwóch umeblowanych używaniem kuchni. możliwie telefonem. śródmieście. Cena Kurjer zdw 37 995

13 LOKALE

Lokale restauracyjne
kompletnie urządzone. trzypokojowe mieszkanie i kuchnia. w ruchliwej dzielnicy. przy kolei. fabryce i przystanku tramwajowym za wpłata 3 000 zł za rok zgóry od właściciela natychmiast do wynajęcia. M. Kamińska. — Bydgoszcz. Grunwaldzka 119. Pw 13 017-63.319

Biura
2 pokoje. Plac Wolności. I. piętro. kompletnie urządzone. do odstąpienia zaraz. Oferty Kurjer zdw 37 691

Pokój
1 okienki spokojne biuro wynajme. Zgłoszenia od 2—4. Pocztowa 11. II. prawo. zdw 37 876

Warsztatowych
ubikacji poszukuje możliwie w śródmieściu Oferty Kurjer zdw 37 823

Na biura
dwa pokoje umeblowane. telefon centrum oddam. Adres Kurjer zdw 37 938

Składu
próżnego na prowincji. nadającego się na skład obuwia z mieszkaniem poszukuje. Oferty Kurjer aw 11 817

23 OZENKI

Miłośniczkę
ogrodniczą ożobnego i przyrody zapozna dyplomowany technik ogrodnik. Cel matrymonijalny. Dokładne curriculum vitae. fotografię (te zwroć) do Kurjera zdw 37 735

Młodzieniec
lat 24 przystojny. pragnie być szczęśliwym. zrozumiany. majątek pożądan. Cel matrymonijalny. Łaskawe zgłoszenia z fotografią Kurjer zdw 37 776

Panna
35 lat. zarabna. dobrotliwa. szatynka z lepszej rodziny. skromne umeblowanie i 2 000 złotych szuka partii — cel matrymonijalny. Poważne zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego. Gniezno 162. nw 11 814

24 NAUKA

Student
poszukuje kondycji na wieś. Łaskawe zgłoszenia pod zdw 37 769

Nauczycielka
matematyka fizyka wyedzie za utrzymanie Kurjer zdw 37 704

Rodowita Francuzka
szuka pobytu na wsi wzmian za lekcje. Powławska św. Marcin 3. zdw 37 819

Profesor
gimnazjalny przyjmie na mieszkanie uczniów zapewniając opiekę i pomoc w nauce Rynek Jeżycki 3 m. 3. zdw 37 928

Niemka
udziela przez czas wakacji na wsi lekcji i konwersacji. Oferty Kurjer zdw 37 971

25 MUZYKA

Pianista
(akordeon) pierwszorzedny wolny zaraz. Zgłoszenia: Poznań. ulica Dąbrowskiego 66 (skład kolonialny.) Pw 13 040-64 187

27 SZUKA PRACY

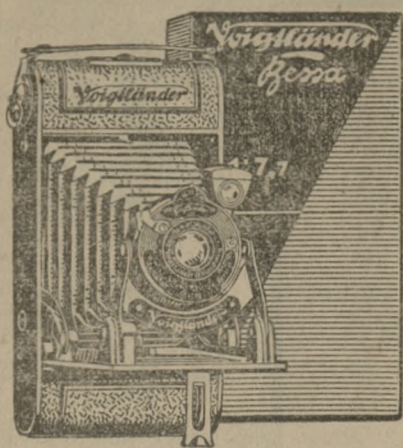
Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Stenotypistka
polsko-niemiecka poszukuje posady. Oferty Kurjer dw 3934

Ogrodnik
kawaler z dobrą praktyką i szkołą ogrodniczą poszukuje posady od 1 lipca. Łaskawe oferty Kurjer zdw 36 809

ZŁOTY - ZJAZDY UROCZYSTOŚCI I WSZELKIE WYDARZENIA SPORTOWE

Fotografowanie jest dziś łatwe i tanie!

tracą prędko swój wspaniały efekt zewnętrzny, o ile ich najciekawszych szczegółów nie uwiecznimy własnym aparatem fotograficznym.

Zatem zwróćcie się niezwłocznie (nadsyłając 50 groszy w znaczkach pocztowych na koszt przesyłki) po **nowe, obszerne katalogi** aparatów i przyborów fotograficznych na rok 1931/32 do firmy:

„FOTO-GREGER“ (Kazimierz Greger)

Poznań 3, ul. 27 Grudnia 20

Największy w Polsce magazyn aparatów i przyborów fotograficznych. Zał. w r. 1910. Zał. w r. 1910.

Pw 13 035-25.127

Ekspedjentka

bufetowa
poszukuje posady restauracji lub kucyjni na prowincji. Oferty: Agentura, Zbaszyn, nw 11 795

Nadmłynarz

długoletnia praktyka poszukuje posady od 1. 7. 31, lub później, także jako samodzielny. Klara, Zbaszyn, ul. 17 Syczenia 2, nw 11 808

Syn

porządnych rodziców pragnie się wyczuć za obuwnika najchętniej w Poznaniu. Oferty Kurjer zdw 37 259

Ekspedjentka

branży rzeźniczej poszukuje posady od zaraz. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia do Kurjera zdw 37 446

Starsza osoba

inteligentna, wykształcona, znająca gospodarstwo domowe przyjmie za skromnym wynagrodzeniem posadę u samotnej osoby albo do wyreczenia pani domu. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 37 517

Uczniwa

dziewczyna z samodzielnym gotowaniem szuka posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 37 829

Prania

prasowania poszukuje w domu lub poza dom. Oferty Kurjer zdw 37 607

Rządca gospod.

lat 36 z 10 letnią praktyką z ukończoną szkołą rolniczą w Niemczech Rzutki, energiczny i zamysłowy w swym zawodzie. Zna hodowlę inwentarza zarodowego oraz księgowość rolniczą. Przyjmie także posadę kasjera urzędnika podwózkowego od 1. 7. 1931 lub później. Laskawe oferty uprasza do Kurjera Poznańskiego zdw 37 403

Prośba!

Trzeźwy, biegły zecer-drukarz (abstyn.), prosi o posadę zaraz lub później. Przyjmie także miejsce w biurze, w majątku, woźnego lub t. p. mała osoba, odpowiedzialna na służącego w majątku. Początkowo przyjmie tylko za utrzymanie. Lask. oferty Wład. Półgel, Koźmin Wlkp., Glinki 2, zdw 37 526

DZISIAJ W KINIE

- Apollo: „Triumf Miłości“.
- Aurora: „Pat i Patachon jako Pogromcy wilków“.
- Colosseum: „Kapitan Lash“.
- Corso: „Orly pustyni“.
- Edison: „W piaskach Sahary“.
- Metropolis: „Słodcy zwycięstwa“ i rewja p. t. „U nas zawsze wesoło“.
- Odeon: „Krew na piasku“.
- Renaissance: „Krolowie bez korony“ i „Biały Kiel“.
- Słońce: „Walc Miłości“.
- Tęcza: „Nad brzegami Gan-gesu“.
- Wilsona: „Białe Cienie“.

Szofer

z własnym samochodem szuka posady. Adres Kurjer zdw 37 573

Samodzielnia

gosposia kucharka poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 37 723

Panienska

która ukończyła roczny kurs Miejskiej Szkoły Handlowej poszukuje posady biurowej w Poznaniu lub na prowincji. Oferty Kurjer zdw 37 733

Aptekarska

siła pomocnicza z dobrymi referencjami poszukuje posady od 1. 7. 31, lub później. Laskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 37 762

Ogrodnik

żonaty, lat 25, poszukuje posady, pracował dotychczas tylko w lepszych zakładach handlowych i majątku, specjalność kwicciarstwo i hodowla warzyw. Oferty Kurjer zdw 37 766

Służąca

szuka posady od 1. 7. 1931. Zgłoszenia do Kurjera zdw 37 776

Ślusarz

na zamki i roboty hydrauliczne, obeznany z księgowością, szuka pracy, ewentualnie urzędnika, subiekta, agenta, woźnego, może być na wyjazd, byle jaknajprędzej. Laskawe oferty Kurjer zdw 37 781

Panna

poszukuje posady pokojowej ze szyciem i również ma pojecie o prasowaniu sztywnym, zaraz. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia do Kurjera zdw 37 785

Mężczyzna

lat średnich, w krytycznym położeniu prosi o jakakolwiek pracę, ewentualnie z kaucją. Oferty Kurjer zdw 37 786

Pomocnik fryzjerski

poszukuje posady. Oferty uprasza do Kurjera zdw 37 520

Maszynistka

poszukuje posady. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 37 823

Początkująca

panienka z kaucją do składu poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 37 817

Gospodyni kuchmistrzini

która pracowała w lepszych domach, znająca się na wykwi-nej kuchni, gospodarstwie domowym, oraz hodowli drobiu, szuka samodzielną posadę od 1. 7. - Miejscowość obojętna. Wanda Warczak, Romana Szymańskiego 7, mieszkanie 19, zdw 37 804

Zamiejscowa

dziewczyna do wszystkiego, sumienna, samodzielna szuka posady zaraz lub 1 lipca, świadectwa dobre. Laskawe oferty do Kurjera zdw 37 866

Gospoia

uczniwa z długoletnimi świadectwami, dobrem gotowaniem szuka posady do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer zdw 37 839

Panienska

znająca szycie i prasowanie sztywnej bielizny oraz wszelkie robotki poszukuje posady zaraz lub później albo na wyjazd. - Zgłoszenia Pelagia Pirowiczówna, Trzemeszno, ul. Kościuszki 33 pow. Mogilno, zdw 37 878

Student

farmacji ostatniego roku z przeszło roczną praktyką poszukuje posady w aptece. Laskawe oferty zdw 37 821

Robotnik

z kaucją 400 zł poszukuje posady obojętnie jakiej. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 37 863

Dla mego kasjera dominjalnego

znającego się na sprawach sołeczkich i podwózka, kawalera lat 24 szukam odpowiedniej stałej posady na skromnych warunkach. - Zgłoszenia Erazm Brzeski, Majelność Krotoszyn, p. Barcin, telefon 9, zdw 37 848

Ekspedjentki

poszukują posady w hotelu lub restauracji z obsługą gości. Oferty Kurjer zdw 37 891

Kucharka

pierwszorzędna poszukuje posady w hotelu lub w restauracji. Oferty Kurjer zdw 37 892

Panna

przez nieszcześliwy wypadek ka-leka na nogę poszukuje posady kasjerki lub podobnej. Laskawe oferty do Kurjera Pozn. zdw 37 893

Służąca

sumienna poszukuje od 1. 7. po-sady z gotowaniem. Oferty Kur-jer zdw 37 898

Nauczycielka gimnazjalna

z praktyką w szkole państwowej i prywatnym gimnazjum S. S. Urszulanek, dobra matematyczna z doskonałym francuskim, niemieckim, angielskim, muzykalna przyjmie posadę prywatną do starszych dzieci. Zgłoszenia Kur-jer zdw 37 926

Młodsza

dziewczyna poszukuje posady do wszystkiego od 1 lipca. Oferty Kurjer zdw 37 940

Sierota

dobrze polecona poszukuje posady lub do sprzątania biur. Zgłoszenia do Kurjera zdw 37 943

Szukam

prania lub posługi. Oferty Kur-jer zdw 37 915

Absolwentka

gimnazjum, nauczycielka dyplomo-wana, pracująca 1 1/2 roku we Francji, szuka posady w Poznaniu lub okolicy. Laskawe zgłoszenia Kurjer zdw 37 918

Kierownik

techniczny młynów, z długoletnią praktyką, poszukuje posady. - Oferty Kurjer zdw 37 964

Kucharka

do wszystkiego dobrymi świadectwami, ostatniej posadzie 5 lat. Oferty Kurjer zdw 37 957

Młynarz

lat 25, dzielny fachowiec z kilku-letnią praktyką oraz ukończonym kursem majstrów młynarskich poszukuje posady kierownika mły-na wymagania skromne. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 37 961

Dziewczyna

z gotowaniem samodzielnia do wszystkiego poszukuje posady 1. 7. Oferty Kurjer zdw 37 923

Ogrodnik

wykwalifikowany kwicciarz, warzywnik szkółkarz i bartnik poszukuje posady zaraz lub później Oferty Kurjer zdw 37 906

Młodszy pomocnik malarski

z kilkuletnią praktyką poszukuje posady. J. Wojciechowski, Ko-scián Rynek 1, zdw 37 902

Dziewczyna

poszukuje stałej posady z praniem bez gotowania do starszego państwa. Oferty Kurjer zdw 37 924

Dziewczyna

z gotowaniem praniem i prasowaniem poszukuje 1. 7. posady od 1-3 osób Zgłoszenia do Kur-jera Poznańskiego zdw 37 928

Nauczycielka

kwalifikowana z 10 letnią praktyką w szkołach powszechnych przyjmie z dniem 1 września rb. posadę w szkole przygotowawczej w Poznaniu. Laskawe zgłoszenia Kurjer zdw 37 947

Poszukuje

posady jako kucharka ewentualnie do wszystkiego. Oferty Kur-jer zdw 37 907

Cukiernik

samodzielny, dzielny w swym zawodzie poszukuje posady. Laska-we zgłoszenia Kurjer zdw 37 901

Dziewczyna

z dobrem gotowaniem i świadectwami do wszystkiego poszukuje posady od 1. 7. Oferty Kurjer zdw 37 972

Dziewczyna

starsza z gotowaniem, sumienna, nawskroś uczciwa szuka posady 1. 7. Oferty Kurjer zdw 37 271

28 WOLNE MIEJSCA

Mężczyzna lub kobieta
do sprzedaży artykułów spożywczych z wozu po mieście. Już zaprowadzone w mieście pow. z kaucją od tysiąc zł. Oferty do Kurjera Poznańskiego nw 11 799

Służąca

potrzebna od 1. 7. lub później do wszystkiego z samodzielnym gotowaniem czystą z dobrymi świadectwami do miasta na prowincję. Posada dobra pensja odpowiednia, w domu 5 osób dorosłych. Do zgłoszenia dołączyć fotografie. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 37 518

Krawcowa

pierwszorzędna na jedwabie potrzebna. „Femina“, Fredry 3, zdw 37 637

Stolarz i szofer

na stałą pracę z gotówką 1-2 złotych potrzebni od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 37 756

Panie i Panowie

moga z łatwością zarobić dziennie 20-30 zł przez objęcie poważnego zastępstwa. Praca honorowa i tylko w kole znajomych. - Zgłoszenia piśmienne pod „Egzy stencja“ Kraków, Skrytka pocztowa 105, nw 11 739

Elewa aptekarskiego

z krótką praktyką lub bez, poszukuje zaraz ewtl. później Apteka pod Orlem, Buk, pod Poznaniem, dw 3973

Fryzjerka

manicuryjska dzielna potrzebna natychmiast, własna pościela sezonowo do gabinetu kosmetycznego na 40% przy wolnym noclegu. Zgłoszenia piśmienne Cielochinek willa „Zofjówka“ gabinet kosmetyczny, dwp 3962

Wychowawczyni

freblanka lub pielęgniarka potrzebna do dzieci od 15 lipca. - Zgłoszenia z kopją świadectw, podaniem pensji Kolińska Brusy Pomorze, zdw 37 409

Uczniwa

inteligentnego, Witkowski, Fryz-jer, Plac Działowy 11, zdw 37 771

Dziewczyna

silna, uczniwa z dobrem gotowaniem do wszystkiego na wieś potrzebna. Ul. Spokojna 3, m. 2, zdw 37 720

Dziewczyna

do wszystkiego z gotowaniem szuka posady Oferty Kurjer zdw 37 768

Młodsza

biegła maszynistka przyjmie Tor-warysiwo. Wydawnicze „Informatory Ekonomiczne“ ul. Mickiewicza 28. Zgłoszenia osobiste z świadectwami, zdw 37 739

Służąca

dobrem gotowaniem do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego u samotnego pana na wsi potrzebna zaraz. Zgłoszenia w sobotę do godz. 13 ul. Górczyńska 27, mieszkanie 3, zdw 37 752

Fryzjerka

potrzebna od 1. 7. Marsz. Focha 189, zdw 37 764

Dziewczyni

które pracowały przy szablowaniu i dziurkowaniu wzorów robotek ręcznych i rutynowane hafciarki potrzebne. Zgłoszenia Grochowe Łaki 4, mieszkanie 10, od 6-8 wieczorem, zdw 37 763

Służąca

z gotowaniem potrzebna, Masztalarska 2 restauracja zdw 37 773

Kto

wykona drzwi pokoju - Adres wskaze Kurjer zdw 37 778

Dziewczę

młode do pomocy w kolonjalce z pościela potrzebne. Dabrowskiego 33, lakiernia, zdw 37 809

Wyuczam

haftu kolorowego w domu lub poza domem. Oferty Kurjer zdw 37 805

Służąca

z dobrem gotowaniem potrzebna na letnisko 1 lipca. Zgłoszenia Kurjer zdw 37 801

Pracznka

dobra z pracowaniem potrzebna. Zgłoszenia Kurjer zdw 37 799

Czeladnik

piekarski, który zna cukiernictwo może się zgłosić. Oferty Kurjer zdw 37 855

Służąca

do wszystkiego z dobrem gotowaniem. Inż. Bukowski, Piotra Wawrzyńska 45, zdw 37 840

Podróżujący - inkasent

z branży spożywczej z kaucją wolny od wojskowości, samotny potrzebny od 15. 7. 31 r do Hurtowni Kolonjalnej w Wlkp. Pierwszeństwo maia umiejacy jezdzić motocyklem. Zgłoszenia z odpisem świadectw do Kurjera Poznańskiego pod zdw 37 847

Sekretarki - kasjerki

zdolnej, rutynowanej poszukuje na wieś od 1 sierpnia lub później. Tylko siły pierwszorzędne upraszam zgłaszać się zcylozowaniem odpisem świadectw. W. Hulewicz, Popowo-Toruńskie Pomorze, zdw 37 849

Malarz

na stałą pracę potrzebny. Piatkowski, św. Marcin 31, I. ptr, zdw 37 904

Proponuję

współprace zysk 400 zł miesięcznie „Rolpol“, Poznań, Wrocławska 22 zdw 37 987/88

Krawcowa

do sukien potrzebna. Wrocławska 18, mieszkanie 2 zdw 37 927

Fryzjerka

potrzebna zaraz M. Scheller, ul. Pocztowa 31, zdw 37 929

Uczeń

uczennica, prowincji, rzeźnictwo Kanałowa 15, zdw 37 934

Ekspedjentka

zdolna i fachowa może się zaraz zgłosić Hurtownia Porcelany, ul. Wroneńska 24, zdw 37 944

Humor zagraniczny

Powód do rozrodu.

Wysoki sędzie! Proszę sobie pomyśleć, że ten człowiek chciał mnie zmusić, bym nosiła zeszłoroczny kapelus!

(Judge N tk) S F.

Przedpłata

na lipiec 1931, za oba wydania razem wlicznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska“ i „Nowiny Sportowe“ w Poznaniu w eksped. z 4.00, w agencjach w mieście z 4.50, z odnośnikiem do domu w Poznaniu z 4.70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie z 5.01 kwartalnie z 15.03, pod opaską miesięcznie w Polsce z 9.00, w innych krajach z 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeskód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materiał poświęcony danej uroczystości. święta i nocą tylko 1476 i 3521, filja Stary Rynek 2305. - P. K. O. Poznań nr. 200 149.

Ogłoszenia

na stronie 6-lamowej 30 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie czwartej 120 gr. na stronie drugiej 150 gr. przed wiadomościami potocznymi 240 gr od 1-lamowej drugiej. Ogłoszenia skomplikowane oraz z iastżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąt, do godz. 9 przedpołud. Probie ogłoszenia: słowo napisowe (tuste) 30 gr. każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada. część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materiał poświęcony danej uroczystości.